

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Извршни поступак као део грађанског поступка несумњиво има велики друштвени значај имајући у виду да се кроз њега обезбеђује финална и непосредна заштита субјективних грађанских права. У нашој правној традицији је да се поступак наплате потраживања остварује у извршном поступку који је уређен посебном регулативом. Показатељи од значаја за праћење у овој области су свакако квантитет и квалитет броја предмета који се спроводе у извршном поступку и поступку обезбеђења. Једном речју, узимајући у обзир обе наведене категорије долазимо до најзначајнијег показатеља а то је ефикасност поступка извршења односно обезбеђења.

Када се говори о ефикасности, она несумњиво зависи од брзине спровођења поступка извршења односно обезбеђења, степена намирења односно обезбеђења поверилаца и на послетку, али не најмање важно, висине трошка самог поступка. Дакле, показатељ који се односи на ефикасност поступка извршења се мери уз помоћ три вредности, број дана потребних да се поступак спроведе, висина трошкова поступка и износ који је извршни поверилац наплатио у поступку.

Такође, поступак извршења је поступак који се прати и од стране Радне групе за унапређење позиције Републике Србије на Doing business листи Светске банке. У том смислу, посебно се прате, у оквиру дела Извршење уговора (који обухвата парнични и извршни поступак), и поступци извршења са аспекта њихове брзине као и са трошковног аспекта. У овој области Република Србија заузима 65. место са просечним бројем дана трајања поступка само извршног поступка од 110 дана. Један од основних циљева је побољшање позиције Републике Србије у делу Извршење уговора, који се мери од стране Светске банке али истовремено значајно смањење броја дана трајања и трошка поступка извршења. Пад од 5 места на листи у делу Извршење уговора у 2018. години није резултат неке додатне процедуре, повећања броја дана или висине трошкова поступка, већ једноставно, последица напредовања других држава у овом погледу.

У вези са предметима у којима се извршење спроводи продајом непокретности, према доступној статистици која се односи на нерешене овакве предмете у извештајном периоду (календарска година), закључно са последњим даном у извештајном периоду, у 2016. години било је 2.064 нерешених предмета у којима је као средство извршења одређена продаја непокретности. Надаље, у 2017. години оваквих предмета било је 3.736, док их је у 2018. години било 4.311.

Конечно, у табели у наставку исказани су подаци о: укупном броју примљених предмета у 2018. години, укупном броју окончаних предмета у 2018. години, од примљених у 2018. години, укупном броју окончаних предмета у 2018. години, по свим годинама оснивања предмета, укупном броју примљених предмета у 2017. години, укупном броју окончаних предмета у 2017. години, од примљених у 2017. години, укупном броју окончаних предмета у 2017. години, по свим годинама оснивања предмета, укупном броју примљених предмета у 2016. години, укупном броју

окончаних предмета у 2016. години, од примљених у 2016. години и укупном броју окончаних предмета у 2016. години, по свим годинама оснивања предмета.

Образац број 5							
статус предмета	9. предмети извршења на основу стране извршне исправе или веродостојне исправе	10. предмети извршења на основу државне извршне исправе И.И	11. предмети извршења на основу веродостојне исправе И.ИВ	12. предмети извршења на основу веродостојне исправе ради намирне новчаног потраживања на оталог из комуналних услуга и средина делатности И.ИВК	13. предмети извршења на основу решења о извршењу за наплату неплаћене судске таксе И.ИТ	14. предмети обезбеђења - преходне мере О.ПМ и привремене мере О.ПРМ	укупно по врсти исправе на основу којих се спроводи извршење 15 = 9 + 10 + 11 + 12 + 13 + 14
укупан број примљених предмета у 2018 години	53	163.384	50.320	254.838	36.820	263	505.682
укупан број окончаних предмета у 2018 години, од примљених у 2018 години	13	88.342	13.834	33.010	8.763	74	174.305
укупан број окончаних предмета у 2018 години, по свим годинама оснивања предмета	23	139.300	31.091	228.700	19.022	143	422.613
укупан број примљених предмета у 2017 години	30	127.411	56.193	237.928	38.489	221	484.222
укупан број окончаних предмета у 2017 години, од примљених у 2017 години	5	63.861	12.888	49.427	8.726	64	134.988
укупан број окончаних предмета у 2017 години, по свим годинама оснивања предмета	11	101.968	23.366	221.208	14.195	89	360.837
укупан број примљених предмета у 2016 години	31	135.950	34.436	276.065	26.000	87	471.257
укупан број окончаних предмета у 2016 години, од примљених у 2016 години	9	72.104	4.948	45.809	5.149	41	127.315
укупан број окончаних предмета у 2016 години, по свим годинама оснивања предмета	16	92.173	7.072	272.840	5.251	41	377.206

Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У области принудног остварења субјективних грађанских права, односно принудне наплате новчаних и неновчаних потраживања извршних поверилаца у примени су следећи прописи:

1. План рада Владе за 2019. годину;
2. Акциони план за унапређење позиције Републике Србије на Ранг листи Светске банке о условима пословања – Doing Business за период 2019 – 2020
3. Закон о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“ бр. 31/2011 и 99/2011-др.закон);
4. Закон о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“ бр. 106/2015, 106/2016-аутентично тумачење и 113/2017-аутентично тумачење) (у даљем тексту: „Закон“ или „ЗИО“);

Применом наведених прописа одређени резултати нису били у складу са планираним вредностима. Највећи постојећи проблеми у примени ових прописа су:

1. Недовољно развијено начело сразмере услед чега у пракси долази доо његове повреде;
2. Проблеми у достављању аката у току целог поступка и непрегледност огласних табли по судовима;
3. Нејасно дефинисана надлежност судова и јавних извршитеља у погледу одређених средстава и предмета извршења;
4. Практични проблеми у погледу могућности намирења истог хипотекарног повериоца применом различитих закона на непокретности оптерећеној хипотеком;

5. Губитак права извршног дужника да изјави правни лек у случају да предлог за извршење буде одбијен или одбачен а по приговору или жалби одлука буде преиначена;
6. Нејасан и нелогичан поступка наплате трошкова у извршном поступку;
7. Немогућност да повериоци по основу потраживања из комуналне и сродне делатности прибаве податак о ЈМБГ извршног дужника;
8. Неизвесна судска пракса у погледу досуђења затезне камате на износ трошкова из пресуде;
9. Недостатак правила да се на основу заложне изјаве или уговора о хипотеци извршење може спровести само на предмету заложног права;
10. непостојање жалбеног разлога у случају извршења на основу извршне исправе да је потраживање престало услед испуњења обавезе;
11. пренормиран и веома компликован систем правних лекова;
12. Нејасно постављено правно средство захтев за отклањање неправилности чија примена се злоупотребљава од стране странака али и судова;
13. нефункционално уређен метод продаје непосредном погодбом;
14. урушено поверење у професију јавних извршитеља, услед различитих околности;
15. преширока овлашћења ималаца права прече куповине која онемогућавају несметано спровођење извршења;
16. озбиљни проблеми у спровођењу јавних надметања услед чега наступају различите непријатности на самим надметањима, неретко и физички напади или претње;
17. злоупотребе правила о равномерној расподели као императивном правилу;
18. цепање захтева.

Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Пре свега је реч о самом Закону о извршењу и обезбеђењу којим је регулисана *sedes materia* извршног права у Републици Србији. Најзначајнија питања у материји извршног поступка је регулисана овим законом. То су пре свега надлежност судова и јавних извршитеља у извршној материји, врсте одлука које се доносе у оквиру поступка извршења и обезбеђења, правни лекови, средства и предмети извршења као о посебне одредбе о начину спровођења поступка извршења и обезбеђења.

Додатно, Планом рада Владе за 2019. годину предвиђено је да Влада предложи Народној скупштини доношење Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу у циљу побољшања ефикасности извршног поступка.

Акционим планом за унапређење позиције Републике Србије на Ранг листи Светске банке о условима пословања – *Doing Business* за период 2019 – 2020. године у активности 9.2.1. предвиђено је унапређење правног оквира који се односи на ефикасност спровођења извршног поступка кроз измене Закона о извршењу и обезбеђењу, а као показатељ реализације ове активности предвиђене су измене и допуна Закона о

извршењу и обезбеђењу ради успостављања правног оквира и ради увођења продаје имовине путем Е-платформе „Е-аукција” ради омогућавања транспарентности поступка.

Министарство правде ће, након ступања на снагу Закона, основати Радну групу за праћење спровођења Закона чији ће основни циљ бити анализа примене измењених и допуњених одредаба Закона у пракси.

Додатно, а узимајући у обзир да је предметним изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу регулисан поступак електронског јавног надметања на јавној продаји непокретних и покретних ствари извршног дужника, те да ће се поменути поступак спроводити путем електронске платформе, Министарство правде ће основати Радну групу (комисију) за праћење функционисања електронске платформе, сходно преузетим обавезама Републике Србије из Акционог плана за унапређење позиције Републике Србије на Ранг листи Светске банке о условима пословања – Doing Business за период 2019 – 2020. У вези са испуњавањем активности из поменутог Акционог плана, планирано је да министар правде утврди и измене и допуне Јавноизвршитељске тарифе.

Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

У области извршног поступка и поступка обезбеђења уочено је неколико великих проблема у примени самог Закона:

1. Одређене логичке неправилности појединих одредаба Закона (нпр. Члан 153. Закона који дефинише правило о означавању заложног дужника као извршног дужника у случају када је након успостављања заложног права отуђена хипотекована непокретност, што истовремено доводи до најмање два велика проблема, најпре немогућности да сопственик непокретности учествује као странка у поступку извршења али неретко и до потпуне правне немогућности на страни извршног повериоца да реализује своје хипотекарно право или члан 26. Закона која говори о забрани укидања првостепене одлуке од стране другостепеног суда која у ситуацији када је предлог за извршење одбијен или одбачен да се одлука по правном леку више не може побијати (обзиром на забрану укидања) чиме извршни дужник може изгубити уставно право на правни лек);
2. Недостатак детаљнијих одредаба у смислу разраде начела сразмере услед чега су се у пракси дешавале повреде овог начела у смислу да су се за релативно мања потраживања уновчавале вишеструко вредније ствари извршног дужника;
3. Недостатак лицитационог корака и слабо и недовољно јасно правило о задржавању јемства што је генерисало у пракси да се јавна надметања, поготову за продају вредних непокретности, спроводе са самом једним заинтересованим купцем, које претходно уз договор са другим потенцијалним купцима или уз претњу обезбеди да непокретност или покретне ствари купи по почетној цени, чиме су се у пракси обесмислила јавна надметања јер је унапред познато и ко ће бити купац и по којој цени
4. Значајне злоупотребе у предметима ради намирења потраживања из комуналних и сродних делатности које се спроводе на начин да се предлози ових поверилаца, услед недостатка јединственог матичног броја грађана, од стране јавних извршитеља одбацују, након чега се покреће парнични поступак и по добијању пресуде којим се тужени обавезује да измири

- потраживање, подноси предлог за извршење али на основу извршне исправе где не постоји обавезна примена правила о равномерној расподели;
5. Злоупотребе које су се дешавале у ситуацији када је по извршној исправи-пресуди, као извршни дужник означено лице из члана 300. ст.2. Закона а где се као средство и предмет означавају извршење на покретним стварима извршног дужника које се налазе на адреси на којој се не налази седиште тог лица, само да би се успоставила месна надлежност јавног извршитеља из града у којем је адреса у предлогу за извршење означена, након чега јавни извршитељ закључком (за који се плаћа накнада и финално намирује од извршног дужника) мења средство и предмет извршења и без већих проблема и у кратком року се намирује са рачуна извршног дужника;
 6. Злоупотребе које су се догађале услед „депања“ захтева, по правилу, против Републике Србије, аутономне покрајине или локалне самоуправе, где се из једног правног основа, по правилу пресуде којом су ова лица обавезана да плате одређени износ главнице и камате, подноси два или више предлога за извршења ради одвојеног намирења главнице и камате, неретко и њихових делова, само из разлога што је намирење извесно а сваки додатни поступак генерише трошкове пуномоћника који се такође намирују од извршног дужника;
 7. Комплексан и пренормиран систем правних лекова у извршним предметима на основу веродостојне исправе, који производи велико оптерећење система са једне стране а продужавање самог поступка извршења, са друге стране;
 8. Компликованог и у пракси веома тешко спроводивог поступка непосредне погодбе у обе своје подврсте, по предлогу странака или по оптирању извршног повериоца након два неуспела јавна надметања. чиме се оштећују странке у поступку и најчешће остварује мањи степен намирења потраживања;
 9. Огромно оптерећење судова предметима у којима је као извршни дужник означена Република Србија, аутономна покрајина или локална самоуправа, имајући у виду да само Први основни суд у Београду заприми око 70000 оваквих предмета годишње;
 10. Велики број старих предмета који су остали у судовима (631.488 сходно Годишњем извештају о раду судова за 2018. годину објављеном од стране Врховног касационог суда), након изјашњења поверилаца сходно одредби члана 547. Закона по којима се или не поступа или веома ретко и успорено поступа, и у вези којих постоји оправдана бојазан да Република Србија надокнади штету странкама услед повреде права на суђење у разумном року;
 11. Проблеми у вези са достављањем аката у извршном поступку што производи велики број захтева за отлањање неправилности и захтева за повраћај у пређашње стање.

Која промена се предлаже?

Од промена које се предлажу посебно је значајно истаћи следеће:

1. појачавање и конкретизовање начела сразмере као најзначајнијег начела у материји извршног права које је брана настанку ситуације да се за багателни или несразмерно мањи дуг продају непокретности и вредне покретне ствари извршног дужника;

2. смањење дела зараде и пензије које ће бити подложне заплени у извршном поступку и то тако што се раздвајају различите категорије зарада и пензија и то:
 - а) Плата, зарада, накнада плате и накнада зараде до једне половине;
 - б) зарад или плата, накнада зараде, односно накнада плате која не прелази износ просечне нето зараде према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, до једне трећине;
 - в) минимална зарада, до једне четвртине;
 - г) пензија до једне трећине;
 - д) пензија која не прелази износ просечне пензије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, до једне шестине;
 - ђ) минимална пензија, до једне десетине.

Изузетак постоји само у погледу наплате законског издржавања, и то до једне половине свих наведених примања.

3. уклањање противречности у важећем закону;
4. увођење поступка добровољног намирења новчаног потраживања уз учешће јавног извршитеља;
5. онемогућавање злоупотреба у случајевима „цепања“ потраживања, која се огледа у предвиђању да у случају када је извршни поверилац поднео више предлога за извршење против истог извршног дужника којим је захтевао одвојено намирење више потраживања која су се могла намирити у истом извршном поступку, има право на накнаду само оних трошкова које би имао да је ради намирења тих потраживања поднео само један предлог за извршење.
6. увођење електронске огласне табле која ће, због своје доступности свакоме, значајно унапредити поступак извршења у делу који се односи на достављање, а уједно се и повећава транспарентност самог поступка;
7. увођење електронског јавног надметања које има три примарне функције: а) да онемогући злоупотребе које се дешавају на физичким јавним надметањима (претње међу учесницима, физички сукоби међу учесницима и друге махинације којима се остварује увек исти циљ-да одређене групе људи које се баве куповинама непокретности и покретних ствари на јавним надметањима у извршном поступку, купују предмете извршења по најнижим могућим ценама), б) транспарентност и доступност поступка и в) постизање тржишне цене предмета извршења који се продаје.
8. попуњавање правних празнина и смањење утицаја субјективног схватања значења појединих норми;
9. спречавање даљих, унапред уочених, злоупотреба у поступку извршења;
10. промена стварне надлежности у предметима против лица из члана 300. Ст. 2. Закона које води растерећењу судова у овим бројним, али појединачно веома лаким предметима за одлучивање и то на начин да ће и само одлучивање о предлогу бити учињено од стране јавних извршитеља (разуме се, и цела фаза спровођења извршења и даље остаје у надлежности јавних извршитеља);
11. увођење скраћеног извршног поступка који се може спровести ако су извршни поверилац и извршни дужник субјекти за решавање чијих спорова је у складу са законом стварно надлежан привредни суд. Овај поступак се спроводи на основу квалификованих веродостојних исправа и то:

- 1) меница и чек домаћег или страног лица, са протестом ако је потребан за заснивање потраживања;
- 2) безусловна банкарска гаранција;
- 3) безусловни акредитив;
- 4) оверена изјава извршног дужника којом овлашћује банку да с његовог рачуна пренесе новчана средства на рачун извршног повериоца.

Сам поступак има непосредни циљ да умањи број предмета који се по приговору шаљу у парницу.

10. формулисање посебне норме кроз чију ће примену бити растерећени судови у значајној мери у погледу старих предмета и то на више различитих начина:

а) извршни поступци у којима извршење или обезбеђење спроводи суд, а за чије спровођење је по одредбама овог закона искључиво надлежан јавни извршитељ, наставиће се пред јавним извршитељем;

б) извршни поступци за намирење потраживања из комуналних и сродних делатности као и поступци који се воде ради намирења или обезбеђења потраживања извршног повериоца Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, јавног предузећа и другог правног лица чији је оснивач или власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, чије извршење спроводи суд применом члана 547. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС” бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење и 113/17 – аутентично тумачење), а у којима до дана ступања на снагу овог закона није започето спровођење извршења, односно у којима је од последње предузете радње спровођења протекло више од шест месеци, обустављају се даном ступања на снагу овог закона, ако главница потраживања које се намирује или обезбеђује не прелази износ од 2.000 динара.

в) Извршење на рачуну извршног дужника који је на дан ступања на снагу овог закона у блокади дуже од три године обуставља се ако извршни поверилац у року од осам дана од дана ступања на снагу овог закона не предложи промену средства и предмета извршења

Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промене су неопходне имајући у виду да у самом тексту Закона постоје одређене правне празнине које се тренутно попуњавају у сваком конкретном предмету од стране судова и јавних извршитеља, и то у битно сличним случајевима на потпуно различит начин. Такође, промена система јавних надметања је преко потребна имајући у виду бројне проблеме који постоје у пракси и општи утисак јавности о овим поступцима. Додатно, потребно је разрешити и друге проблеме које су у пракси начиниле поједине непрецизне или неодређене норме важећег Закона.

На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Утицај измена и допуна Закона о извршењу и обезбеђењу ће посебно бити изражен на следеће циљне групе:

1. Извршне дужнике, физичка лица (грађане) као и правна лица;
2. Извршне повериоце, физичка и правна лица;
3. Јавне извршитеље;
4. Грађане који нису учесници неког извршног поступка
5. Судове.

Најзначајнији утицај на физичка и правна лица као извршне дужнике се очекује кроз побољшано и проширено начело сразмере у извршном поступку. Ово начело, иако прописано важећим Законом је представљало генерално правило, без посебне разраде кроз сам текст Закона. Одредба члана 56. Закона да је јавни извршитељ дужан да приликом избора средства и предмета извршења ради намирења новчаног потраживања води рачуна о сразмери између висине обавезе извршног дужника и средства и вредности предмета извршења је правило које је захтевало детаљније уређење, како у општем делу закона тако и кроз поједина, најважнија средства и предмете извршења. У односу на ову општу норму која говори о начелу сразмере придодата су и додатна правила која имају за циљ прецизирање начела сразмере, као што је одредба да приликом избора између више средстава и предмета извршења, јавни извршитељ по службеној дужности води рачуна о томе да се извршење спроводи оним средством и на оном предмету који су за извршног дужника најмање неповољни, али и одредба да јавни извршитељ ће по службеној дужности или на предлог странке закључком да промени већ одређено средство и предмет извршења, ако постоји очигледна несразмера између одређеног средства и предмета извршења и висине потраживања извршног повериоца. У делу закона који разрађује извршење појединим средствима и на одређеним предметима извршења је начело сразмере такође разрађено, па тако у члану 151а код извршења на непокретностима се предвиђа да након уписа забележбе решења о извршењу, јавни извршитељ, по службеној дужности или на предлог странке, одређује да се извршење спроведе на другој непокретности или другим средством и предметом извршења, ако постоји очигледна несразмера између висине потраживања извршног повериоца и вредности непокретности коју је извршни поверилац предложио у предлогу за извршење, а друга непокретност, односно друго средство и предмет извршења су довољни за намирење потраживања извршног повериоца у разумном року а у члану 394. ст. 2. Да се не може одредити извршење продајом једине непокретности у власништву извршног дужника физичког лица ради намирења потраживања чија главница не прелази износ од 5.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу народне банке србије на дан подношења предлога за извршење. На послетку, у односу на ову групу, значајно побољшање њиховог положаја се остварује изменама члана 257. и 258. Закона којим се смањује максимални ниво оптерећења зараде односно пензије кроз поступак извршења.

У односу на извршне повериоце се изменама омогућава читав низ права које извршни повериоци могу користити у току извршног поступка. Посебно се мора истаћи и повећање права заложних поверилаца у поступку, најпре кроз измену члана 153. Закона али и другачијим дефинисања односа између закона о хипотеци и Закона (чланови 20. и 21. Закона), омогућавање права на обуставу поступка услед недостатка покрића (члан 168. Закона), увођење електронског јавног надметања у поступак извршења што ће омогућити постизање већег степена намирења заложних поверилаца као и устројавање посебних права заложних поверилаца у поступку непосредне погодбе.

У односу на јавне извршитеље промене се огледају у изменама законских правила која су значајно отежавала или у потпуности онемогућавала јавне извршитеље да врше јавна овлашћења која су им законом поверена. У односу на ову категорију лица, изменама се остварује и специфична превенција нежељених последица урушавања угледа професије кроз измену члана 169. Закона којом је предвиђено да купац непокретности не може бити ни јавни извршитељ, заменик јавног извршитеља, помоћник јавног извршитеља или друго лице које је запослено код јавног извршитеља,

независно од тога да ли поступа у конкретном извршном поступку, нити лице које је њихов крвни сродник у правој линији, а у побочној линији до четвртог степена сродства, супружник, ванбрачни партнер, тазбински сродник до другог степена, старатељ,штићеник, усвојитељ, усвојеник, хранитељ или храненик. Додатно, релативно се повећавају надлежности јавних извршитеља и то у погледу одређивања извршења када је извршни дужник лице из члана 300. ст.2. ЗИО, такође у погледу поступка доврољног намирења потраживања, наплате законског издржавања, испражњења и предаје непокретности, заједничке продаје непокретности и покретних ствари и извршење чинидбе коју може предузети треће лице и извршење решења за која је законом прописано да се извршавају по службеној дужности.

У односу на грађане промене ће довести до враћања поверења у институције, посебно у професију јавних извршитеља као носилаца јавних овлашћења услед репутационом побољшања његовог положаја. Додатно, предложеним променама жели да се постигне стање извесности извршног поступка, како у очима поверилаца, нарочито инвеститор у смислу извесности наплате потраживања али и дужника у идентичном смислу извесно наплате потраживање. Уколико би се ово постигло, а то је један од најважнији циљ измена закона, дошло би до успостављању дисциплине у извршавању обавеза обзиром да је недвосмислено та дисциплина јача у ситуацији када дужник рачун да је извесно принудно намирење потраживања кроз извршни поступак. Крајњи циљ измена је, између осталих, и да се смањи укупан број извршних поступака услед промене свести да се обавезе морају плаћати јер је принудно намирење извесно. Значајна последица у односу на ову категорију лица је и успостављање уверења да сам Закон садржи одредбе које осликавају друштвене и социјалне околности у Републици Србији.

У односу на судове, предложена промена ће довести до растрећења у њиховом раду и то на два начина. Најпре у односу на старе предмете, који су након дејства члана 547. Закона остали у надлежности судова. Такође, растерећење судова ће се остварити посебном нормом која даљу надлежност у тзв. буџетским предметима (предмети у којима је извршни дужник лице из члана 300.ст.2. Закона) у погледу одлучивања о предлогу за извршење поверава јавним извршитељима.

Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Промену није могуће остварити важећим документима јавних политика, имајући у виду да је сам систем уређења извршног поступка садржан у Закону који је потребно изменити.

Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Промену није могуће остварити применом важећих прописа имајући у виду да законодавни оквир не регулише све могуће ситуације, садржи бројне противречности због којих је непримењив у одређеном делу а у појединим деловима захтева тумачење норме а које резултира различитом праксом имајући у виду велики број корисника овог закона. Додатно, у судској пракси али и у пракси јавних извршитеља је уочен већи број ситуација различите праксе приликом поступања и истој или битно сличној правној ситуацији.

Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

Задржавањем *status quo* биће онемогућено:

1. Увођење електронског јавног надметања у наш правни систем које би допринело, сходно упоредноправним искуствима, остваривање у просеку за 20% већих цена на јавним надметањима (примери Мађарске и Португалије);
2. Увођење поступка добровољног намирења новчаног потраживања уз учешће јавног извршитеља, које би за најмање 25% смањило трошкове странака, а број извршних предмета за најмање 20% (према пројекцији Министарства правде);
3. Измена појединих норми Закона које праве велике проблеме у пракси и генеришу различито поступање јавних извршитеља и судова;
4. Побољшање законског регулисања начела сразмере, што би онемогућило продаје непокретности за багателни износ потраживања;
5. Разрешење питања великог броја предмета у судовима по којима се углавном неажурно поступа или се уопште не поступа, чиме би се судови растеретили за најмање 500.000 предмета;
6. Спречавање злоупотреба појединих одредби Закона („цепање“ потраживања, заобилазак равномерне расподеле у предметима ради намирења новчаних потраживања насталих из комуналне или сродне делатности), што би значајно умањити трошкове РС у овим поступцима;
7. Побољшање механизма достављања у извршном поступку путем успостављање сервиса електронске огласне табле судова што би допринело томе да нико не би могао да се позове да није имао могућност да сазна за неку од радњи у поступку.

Додатно, у погледу спровођења извршења на рачунима директних и индиректних буџетских корисника у Републици Србији, према подацима Народне банке Србије, оваквих случајева било је 193.394 у току 2018. године.

Уколико би се, као вредност сваког појединачног предмета, посматрао износ од 12.000,00 динара, иако је реално стање да је такав износ углавном виши, по важећим одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу укупни трошкови поступка пред судом и јавним извршитељем који укључују: 1) накнаду за пуномоћника сходно Адвокатској тарифи (подношење предлога за извршење и захтева за накнаду трошкова), 2) таксу при подношењу предлога за извршење, 3) трошак јавног извршитеља (припрема и вођење предмета, појединачне радње (достава), израда образложених одлука и награда за рад), као и 4) накнаду Народне банке Србије за спровођење решења о извршењу и решења о трошковима, укупни минимални трошкови износили би око 31.000,00 динара.

Треба имати у виду да су се претходно поменути трошкови на име адвокатских услуга признавали у већем износу (уместо за два образложена поднеска, трошкови су се признавали за три оваква поднеска) него што је то уобичајено што је у појединим предметима довело до износа трошкова поступка (на вредност предмета од 12.000,00 динара) од 42.000,00 до 49.000,00 динара.

Предметне измене и допуне Закона о извршењу и обезбеђењу отварају могућност за знатно смањење трошкова поступка, те би се, узимајући у обзир број предмета из 2018. године, као и вредност предмета од 12.000,00 динара, минимални трошкови за све напред споменуте радње износили око 17.000,00 динара. Ово ће бити остварено у наредном периоду изменом Јавноизвршитељске тарифе.

Поређења ради, укупна вредност трошкова по важећем решењу Закона о извршењу и обезбеђењу, а узимајући у обзир прошлогодишњи број предмета и вредност предмета од 12.000,00 динара по садашњем решењу била би 6.768.790.000,00 динара (као износ

минималних трошкова узет је износ од 35.000,00 динара), док би, за исти број предмета и исту вредност предмета, по предложеном решењу у изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, укупан износ трошкова износио 3.287.698.000,00 динара (као износ минималних трошкова узет је износ од 17.000,00 динара).

Понуђено решење, дакле, омогућава значајно умањење трошкова поступка у погледу спровођења извршења на рачунима директних и индиректних буџетских корисника у Републици Србији и то за износ од чак 3.481.092.000,00 динара што приближно износи 30.000.000,00 евра.

Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Компарација са искуствима других држава је могуће направити само у погледу нових института које се уводе у наш извршни поступак, због специфичности нашег правног система, поготово у извршној материји, узимајући у обзир специфичне друштвене и историјске околности. Међутим, ваља истаћи да је најзначајнија промена која се предлаже, електронско јавно надметање, за свој узор имала компаративна слична решења португалског, мађарског и хрватског права. Додатно, приликом стипулисања појединих норми Нацрта вршила се упоредна анализа са сличним правилима, земаља у окружењу посебно земаља које су настале распадом СФРЈ.

Овакав начин продаје спроводиће се на електронској платформи на којој ће бити излистани сви подаци о свим продајама (почетак продаје, време трајања продаје, почетна цена, лицитациони корак), али и подаци о предметима продаје. На тај начин, свако заинтересовано лице које се регистровало на порталу имаће могућност да се упозна са свим информацијама, те да на основу тога одлучи да ли ће и на којој ће продаји учествовати. Новина је и то да су сви лични подаци заштићени, тако да није могуће утврдити идентитет учесника, будући да ће сваки учесник осталим учесницима бити видљив под регистрационим бројем. На овај начин омогућава се изопштавање сваког утицаја на учеснике, и отвара могућност остваривања највеће могуће продајне цене, што свакако одговара како извршном повериоцу, тако и извршном дужнику.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Жељену промену је неопходно достићи најпре из разлога општег унапређења система нашег извршног права које мора бити кадро да у што краћем року, свакако разумном року, омогући намирење потраживања поверилаца. Овај циљ ће бити осварен ступањем на снагу измена Закона.

Такође, жељена промена на нивоу друштва се мора остварити из разлога појачане заштите извршних дужника у извршном поступку, физичких и правних лица са посебним акцентом на заштиту социјално најугроженијих категорија становништва. Овај циљ ће бити осварен ступањем на снагу измена Закона.

На послетку, промену је неопходно остварити из разлога напредовања Републике Србије на Doing business листи Светске банке у делу који се односи на Извршење уговора (и то на део који се односи на извршни поступак-мера 9.2. унапређење

ефикасности поступка извршења). Овај циљ ће бити осварен у року од 2 године од ступања на снагу измена Закона а његово остварење ће бити омогућено најпре кроз измене одређених правила Закона и њихову имплементацију у пракси (нпр. Електронско јавно надметање, електронски предлог за извршење), али пре свега кроз смањење броја дана потребних за спровођења извршења из студије случаја. Смањење броја дана је могуће остварити и у овом тренутку (имајући у виду да је СБ достављена званична статистика), а свакако у периоду од 2 године када се очекује нешто објективније оцењивање од стране контрибутора СБ. У том смислу пројектовано је остварење циља (према пројекцијама Министарства правде) и смањење броја дана неопходних да би се, у односу на студију случаја, спровео поступак извршења. Циљана вредност у складу са Акционим планом за унапређење позиције Републике Србије на Ранг листи Светске банке о условима пословања – Doing Business за период 2019 – 2020 је 90 дана али Министарство правде верује да се може одбранити теза да се поступак извршења из студије случаја може спровести за укупно 58 дана.

Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Предметном променом се жели постићи завидан једноставан, повољан и доступан систем извршења који ће омогућити наплату потраживања принудним путем, а нарочито олакшану реализацију заложног права, како би се, између осталог повећало поверење инвеститора у правни оквир Републике Србије, као значајног услова инвестирања. Овај циљ ће бити осварен ступањем на снагу измена Закона.

Са друге стране, предметном променом се жели осигурати да поступак извршења ипак за свој превасходни циљ има намирење потраживања извршног повериоца али никако не по цену економског уништења извршног дужника. У сукобу ова два циља, саме одредбе Закона морају бити веома добро одмерене и калибриране на начин да се оба циља постижу истовремено. Овај циљ ће бити осварен ступањем на снагу измена Закона.

Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Јесу, предвиђени су Акционим планом за унапређење позиције Републике Србије на Ранг листи Светске банке о условима пословања – doing business за период 2019 – 2020. године, као и Планом рада Владе за 2019. годину.

На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Најпре, реч је о броју успешно окончаних предмета и то повећању од 20%, затим, то је просечна дужина трајања предмета и на послетку укупан износ трошкова које је извршни поверилац имао приликом спровођења поступка (смањењем од 20%) са посебним освртом на однос укупног износа наплаћеног потраживања са укупним износом трошкова поступка са повећањем од 20%.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

Стратешким документима у овој области није предвиђено разматрање алтернативних мера, односно групе мера, већ је као конкретна мера за остваривање општих и посебних циљева предвиђена израда измена и допуна Закона којим ће се остварити општи и посебни циљеви у материји извршног поступка и поступка обезбеђења. Разматрана је „*status quo*” опција али је утврђено да постоје значајни проблеми у примени важећег Закона које значајно урушавају углед и РС као законодавца али и углед јавних извршитеља као професије која непосредно утиче на остварење општих и посебних циљева.

Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

У конкретном случају нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене.

Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

У овој области није предвиђено разматрање подстицајних мера остваривање општих и посебних циљева.

Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

У оквиру разматрања опција идентификована је институционално управљачка организациона мера коју је неопходно спровести како би се омогућило несметано функционисање портала електронског јавног надметања у смислу расписивања јавне набавке за израду неопходног софтвера али и организационе промене у оквиру Министарства правде имајући у виду да ће администратор електронских јавних надметања бити државни службених из Министарства правде, све у циљу спречавања потенцијалних злоупотреба. Додатно, Министарство правде ће изградити правилник којим ће бити регулисана сва техничка и организациона питања у погледу електронског јавног надметања али и правилника који ће ближе уредити поступак добровољног намирења новчаног потраживања уз учешће јавног извршитеља а пре започињања извршног поступка.

Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Промена се само делимично може остварити спровођењем информативно-едукативних мера, али у највећем делу је неопходна измена Закона.

Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Проблем се може решити искључиво интервенцијом јавног сектора, доношењем закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу.

Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Да, постоје. Додатно, у склопу развоја система електронског јавног надметања биће потребно извршити одређене организационе промене у Министарству правде у смислу администрирања порталом електронског јавног надметања.

Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Остваривање жељене промене као и утврђених циљева је могуће једино доношењем Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу којим ће се на свеобухватан начин и ваљано уредити материја извршног поступка и поступка обезбеђења у Републици Србији.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року? Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих? Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

За спровођење Закона биће неопходно развити софтверско решење израде портала електронског јавног надметања „Е-аукција“. У Буџету Републике Србије за 2019. годину – раздео Министарство правде, за развој овог софтверског решења обезбеђена су средства у износу од 9.240.000,00 динара. У Буџету Републике Србије за 2020. годину – раздео Министарство правде, за исте намене потребно је издвојити средства у износу од 9.240.000,00 динара. За одржавање овог софтверског решења у Буџету Републике Србије за 2021. годину – раздео Министарство правде, потребно је издвојити 6.000.000,00 динара. Одсек за е-правдуће у Министарству правде ће, средствима из Буџета Републике Србије, која су обухваћена јавном набавком, организовати и одржати обуке јавних извршитеља у погледу примене нове апликације.

Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције неће имати утицаја на међународне финансијске обавезе.

Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Расходе је могуће делимично финансирати из средстава која ће бити остварена из износа који корисници плаћају за потребе регистрације на порталу електронског јавног надметања. Наиме, приликом регистрације на предметном порталу сва физичка и правна лица биће у обавези да се региструју у циљу приступа порталу. Регистрација ће важити за период од годину дана, и у наведеном периоду сва лица која су платила регистрацију биће у могућности да учествују на свим оглашеним продајама. Висина регистрације и сви детаљи биће уређени релевантним подзаконским актом.

Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Спровођење изабране опције неће имати утицаја на расходе других институција.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката? Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин? Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин? Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин? Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин? Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Закон неће проузроковати материјалне и нематеријалне трошкове привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката. Када је реч о користима, Закон ће донети један јаснији, транспарентнији и потпунији систем јавног надметања у поступку извршења који ће несумњиво довести до повећања цена које се остварују у поступцима продаје у извршном поступку, што доноси бенефите најпре извршном повериоцу који остварује већи степен намирања потраживања али и извршном дужнику којем се дуг смањује за већи износ. Посебан бенефит ће донети поступак добровољног намирања потраживања уз учешће јавног извршитеља обзиром да се коначно ова услуга уводи у законске оквире а за саме странке у поступку ово значи мањи трошак за таксе и накнаде јавним извршитељима ради заштите субјективних грађанских права. Изабрана опција не утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена), услове конкуренције, трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација, друштвено богатство и његову расподелу, квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Сва заинтересована физичка и правна лица која желе да учествују на јавној продаји непокретних и покретних ствари извршног дужника која ће се од 1. јула 2020. године искључиво спроводити путем електронске платформе имаће трошак регистрације за приступ порталу, чији ће износ бити одређен подзаконским актом који доноси министар надлежан за правосуђе.

Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те

опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум? На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)? Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)? Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)? Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму? Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин? Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Изабрана опција неће штетно утицати на неку специфичну или осетљиву групу популације.

Изабрана опција неће имати утицај на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично); на цене роба и услуга и животни стандард становништва; на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу; на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе.

Изабрана опција омогућава равноправан третман свих категорија лица.

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Једина организациона промена која ће бити неопходна је у правцу оспособљавање администратора портала електронског јавног надметања

Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Постоје капацитети за спровођење изабране опције. Потребно је спровести обуку за лица која ће управљати порталом електронских јавних надметања.

Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Једина организациона промена која ће бити неопходна је у правцу оспособљавање администратора портала електронског јавног надметања у Министарству правде и то је потребно учинити до 1.01.2020. године.

Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Јесте, у складу је са наведеним.

Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Да, утиче, имајући у виду да је реч о побољшању правног оквира за реализацију субјективних грађанских права кроз поступак извршења и обезбеђења.

Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Утиче, имајући у виду да ће сам поступак бити транспарентнији поготову у погледу електронске огласне табле и електронског јавног надметања.

Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Потребно је до доношења Закона о изменама и допунама закона о извршењу и обезбеђењу донети од стране Министарства правде правилнике којима ће бити детаљније регулисан поступак добровољног намирења потраживања (члан 138а), поступак електронског јавног надметања, поступак електронског подношења предлога за извршење, поступак електронске комуникације јавних извршитеља са надлежним органима, као и измену Јавноизвршитељске тарифе (а у циљу реализације активности 9.3.2. Акционог плана за унапређење позиције Републике Србије на Ранг листи Светске банке о условима пословања – Doing Business за период 2019 – 2020 . Прелазним и завршним одредбама је предвиђено да се измене закона примењују од 1.1.2020. године изузев правила о обавезности електронском јавног надметања које ступа на снагу 1.7.2020. године.

Јавни извршитељи имају обавезу извештавања према Министарству правде и то путем електронске платформе за складиштење података а у складу са Правилником о начину вођења елиденције о поступцима извршења и обезбеђења и финансијском пословању јавног извршитеља, начину извештавања, садржини извештаја о раду јавног извршитеља и начину поступања са архивом. Додатно, потребно је формирати комисију

која ће пратити спровођења активности 9.2.2. Акционог плана за унапређење позиције Републике Србије на Ранг листи Светске банке о условима пословања – Doing Business за период 2019 – 2020. У погледу обука које је потребно спровести како би платформа могла да се примењује, Одсек за е-правосуђе Министарства правде ће, средствима предвиђеним јавном набавком, организовати обуке за јавне извршитеље у вези са имплементацијом електронске платформе за јавну продају непокретних и покретних ствари (е-аукција).

Када је реч о броју именованих јавних извршитеља 212 њих је именовано на територији Републике Србије, а потребно је напоменути да је конкурс за именовање јавних извршитеља у току у овом тренутку.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Приликом израде текста Нацрта консултоване су све заинтересоване стране у поступку извршења и обезбеђења и то непосредно као чланови радне групе. Чланови радне групе су били представници основних, виших и привредних судова, Привредног апелационог суда, Врховног касационог суда, Прекршајног суда, РГЗ, НБС, Савета страних инвеститора, Адвокатске коморе Србије, Америчке привредне коморе, Привредне коморе Србије, Јавних извршитеља, професора Правног факултета као и Савета за борбу против корупције.

Изабрана опција представља приоритет за Владу и Народну скупштину имајући у виду рокове за предлагање и доношење овог закона који су предвиђени стратешким документима у овој области.

Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Обезбеђена су финансијска средства за спровођење изабране опције, обезбеђено је и довољно времена за спровођење поступка јавне набавке.

Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоји додатни ризик за спровођење изабране опције.

Информације о спроведеним консултацијама

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу је прошао кроз процес јавне расправе у периоду од 9.5.2019. године до 28.5.2019. године у ком периоду су одржана четири округла стола и то у Нишу, Новом Саду, Крагујевцу и Београду. Том приликом је и достављен значајан број предлога и коментара на сам текст Нацрта чији преглед са одговорима се даје у прилогу.

ЈАВНА РАСПРАВА НИШ 21.05.2019. године
Коментари и питања:

Питања постављена од стране јавних извршитеља:

1. Омогућити комуналним предузећима да подносе електронски предлог (имајући у виду предвиђене измене ЗИО у члану 393.и 400.);

Одговор: Није за измене ЗИО.

2. Регулисати проблеме који постоје у погледу спровођења извршења на простору АП Косово и Метохија;

Одговор: Питање се не може разрешити у кратком периоду имајући у виду да је реч о политичком питању.

3. Предмети са АП КиМ се налазе у суду у Лесковцу у по њима нико не поступа;

Одговор: Није за измене ЗИО.

4. Члан 28. Закона, прописати да се уз предлог за повраћај у пређашње стање подноси уз изјављени правни лек;

Одговор: Неспорно, примена ЗПП.

5. Предвидети да трошкове учесника у поступку предујмљује извршни поверилац

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да би предложено представљало превелико оптерећење за извршног повериоца а могуће би биле и злоупотребе.

6. Члан 56. Закона, предвидети да о сразмери одлучује и суд приликом одлучивања о предлогу за извршење;

Одговор: Предлог је неоснован, у моменту одлучивања о предлогу за извршење суд не може знати колика је вредност одређеног предложеног предмета извршења. Због тога је и предвиђена чврста обавеза ЈИ да у току целог поступка спровођења извршења, по службеној дужности пази на примену начела сразмере.

7. Члан 83. Закона Предвидети могућност да се жалба поднесе и ЈИ

Одговор: ово је неспорна могућност у складу са одредбама ЗИО, није неопходна додатна интервенција.

8. Члан 138а Закона, дефинисати месну надлежност ЈИ, скратити рок трајања поступка са 60 на 30 дана;

Одговор: Предлог је неоснован, рок од 60 дана је максимална дужина трајања овог поступка, изврни поверилац може у сваком тренутку оптирати за подношење предлога за извршење односно окончање поступка у складу са чланом 138а. ЗИО.

9. Члан 300а, питање је да ли Комора ЈИ има капацитета да поступа на начин предвиђен овим чланом;

Одговор: Одредба је избрисана из Нацрта.

10. Да се изузму од извршења средства за рад државних органа;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

11. Изменити правило о заснивању надлежности код покретних ствари (у смислу искључења могућности да се надлежност заснива према трвдњи извршног повериоца где се ствар налази)

Одговор: злоупотребе ће бити онемогућене нормом да се извршење неће моћи спроводити на основним средствима лица из члана 300. Ст.2.

12. Нејасно је означање просечне зараде, није јасно да ли је реч о бруто или нето заради.

Одговор: Коментар је неоснован, неспорно је да се ради о нето заради, у складу са чланом 288.ст.2. ЗИО.

13. Обратити пажњу на ограничења у погледу издржавања из члана 162. Породичног закона код извршења на заради;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

14. Изменити правило о времену када се мора уплатити јемство, уместо 48 сати предвидети 2 дана;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу..

15. Избацили ставове 8. 9. и 10. у члану 257. Закона јер су нејасни и неприлагођени модерном времену;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

16. Омогућити повериоцима опцију да и у комуналним предметима промене ЈИ.

Одговор: предлог је неоснован јер је реч о антикорупцијској одредби ЗИО.

17. У члану 30. Закона како ЈИ да поступи у ситуацији када се разликују одређени идентификациони подаци;

Одговор: није за измену Закона, ствар примене прописа.

18. Да се у складу са чланом 31. Уведе посебан правилник о форми у којој се дају подаци;

Одговор: није за измену Закона, ствар примене прописа.

19. Предвидети електронску доставу;

Одговор: Предлог је основан у делу који се односи на комуникацију јавног извршитеља са органима поступка и у том смислу је измењен Нацрт.

20. Члан 138а. Укинути предујам у овим предметима, како би ЈИ били конкурентни осталим учесницима на тржишту који се баве овим активностима;

Одговор: Предлог је неоснован јер се кроз предујем потврђује озбиљност у намери извршног повериоца.

21. Разрадити правило о посредовању у току поступка из члана 137. Закона;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду садржину норме и могућности њене примене.

22. Не види сврху потернице;

Одговор: није за измену Закона, ствар примене прописа.

23. Нејасно је дејство објаве за возила;

Одговор: није за измену Закона, ствар примене прописа.

24. Изменом у члану 153. Закона се не решава проблем и над новим власником буде покренут стечајни поступак

Одговор: тачно је, али у том случају заложни поверилац има могућност реализације заложног права у стечајном поступку а која сада није могућа.

25. Електронско јавно надметање, укинути јемство, омогућити правила која користи Е ВАУ;

Одговор: Ова измена је планирана у доцнијој фази коришћења портала електронског јавног надметања.

26. Члан 258. ЗИО смањити ограничења;

Одговор: предлог је неоснован имајући у виду да су ограничења прецизно и добро одмерена имајући у виду друштвене околности.

27. Размотрити измену правила да је прекинут поступак решен предмет;

Одговор: није за измену Закона.

28. Није решен проблем истовременог извршења на рачуну извршног дужника и на заради;

Одговор: разрешен је кроз измену члана 310. ЗИО.

29. Укинути дискриминаторне забране из члана 169. ЗИО за ЈИ;

Одговор: Предлог је неоснован, одредба цитираног члана има за циљ, између осталог, и јачање професије јавних извршитеља.

30. Да ли је трошак обраћања МФ пре подношења предлога за извршење нужни трошак;

Одговор: реч је о нужном трошку.

31. Изменити правило из члана 310. Ст. 4. Јер ЈИ не може да чека 3 дана пре него што средства пребаци на рачун извршног повериоца;

Одговор: Коментар је неоснова, јер иако води одлагању намирења извршног повериоца, ова норма представља механизам који ће спречити повреду ограничења на заради односно пензији, које предвиђа ЗИО.

32. Предвидети посебно правило о наплати судских такси.

Одговор: Коментар је основан, додато је генерално правило у Нацрт.

33. Омогућити равномерну расподелу предмета из члана 138а.

Одговор: предлог је делимично основан, измењен је Нацрт у погледу потраживања насталих по основу комуналних или сродних делатности.

НОВИ САД

Одржана дана 22.5.2019. године

Питања постављена од стране јавних извршитеља:

1. Увести као посебно средство извршења забрану регистрације или отуђења возила извршног дужника;

Одговор: Предлог је неоснован јер наведена правила функционишу у пракси без већих проблема.

2. Брисати члан 143. Ст. 2. Нефикасно у пракси;

Одговор: Предлог је неоснован, наведено правило ће остварити своје дејство у пракси.

3. Извршење на минималној пензији ограничити на ¼;

Одговор: Предлог је неосновано јер предложено оптерећење одговара друштвеним и социјалним приликама.

4. Члан 393. ЗИО Не треба мењати јер функционише у пракси;

Одговор: Предлог је основан, измењено је правило Нацрта у том погледу.

5. Извршење на рачуну изједначити са извршењем на рачуну правног лица;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је Нацртом предвиђено правило које ће разрешити све проблеме који су се дешавали у пракси.

6. Члан 65. И 129. ЗИО Повлачење предлога кад дужник исплатио дуг, увести обавезу извршног повериоцу да обавести ЈИ под кривичном и материјалном одговорношћу;

Одговор: Предлог је неприхватљив имајући у виду да исти представља претерано тешку обавезу за извршног повериоца а нејасан је циљ који би таква измена требало да оствари.

7. Детаљније уредити наплату судских таксе, ко је странка у поступку (као извршни поверилац)

Одговор: Предлог је делимично основан, делимично је измењен Нацрт у том погледу.

8. Појачати одредбе о процени непокретности и закључак о утврђењу вредности;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да ове одредбе не праве значајне проблеме у пракси.

9. Омогућити измену закључка о утврђењу вредности услед протекла рока;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се поступак извршења спроводи по начелу хитности.

10. Изменити Члан 257. ЗИО

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

11. Члан 19. Ограничити на достављање а не доношење решења;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је норма постављена као брана потенцијалним злоупотребама од стране извршног дужника.

12. Анализирати члан 547а па предмете који су у току не пребацити ЈИ

Одговор: Предлог је делимично основан, предвиђена је измена овог правила у Нацрту.

13. Прешироко ограничење у члану 169. ЗИО, ЈИ не може да провери, питање одговорности;

Одговор: Ограничење је постављено на начин да спречи потенцијалне злоупотребе, Јавни извршитељ само упозорава на ову забрану и то изречно у закључку у продаји.

14. Када се злоупотребљавају малолетна деца приликом иселења, да ЈИ обавести Центар и министарство ради покретања поступка одузимања родитељског права;

Одговор: Ово је свакако могућност која Јавном извршитељу стоји на располагању.

15. Члан 169. ЗИО прешироко постављен;

Одговор: Ограничење је постављено на начин да спречи потенцијалне злоупотребе, Јавни извршитељ само упозорава на ову забрану и то изречно у закључку у продаји.

16. Члан 34. Ко утврђује трошкове када је поверилац ослобођен плаћања предујма;

Одговор: Трошкове утврђује јавни извршитељ на предлог странке, учесника у поступку или по службеној дужности а коначно их сноси извршни дужник.

17. Члан 36. Укинути обавештење;

Одговор: Предлог је неприхватљив јер се уз помоћ обавештења повећава могућност уредне доставе у извршном поступку.

18. Право прече куповине на који начин утврдити идентификацију имаоцима права прече куповине;

Одговор: Предлог је основан али истовремено и већ имплементиран у текст Нацрта одредбом да се обавештавају само уписани имаоци законског или уговорног права прече куповине.

19. 305. Ст. 3. ЗИО додати став 4. Да уколико се извршење не спроведе у року од три године од доношења решења а извршни поверилац не предложи ново средство да се извршни поступак обуставља;

Одговор: Предлог је неоснован јер тзв. Процесна застарелост није предвиђена нашим правом поготову не у поједначаним случајевима.

20. 185. ст. 5. ЗИО јемство да се полаже даном давања понуде;

Одговор; Предлог је неоснован, постојеће правило по којем нема рока за уплату јемства и достављање доказа о томе прави велике проблеме на самим надметањима када за кратко време јавни извршитељ мора да провери да ли је неко лице уплатило јемство.

21. 471. ст. 4. предвидети као услов и општу здравствену способност;

Одговор: Предлог је основан али није предвиђена измена ове норме.

22. Учлан 138а увести равномерну расподелу за комуналне предмете;

Одговор: Предлог је прихватљив, измењен је текст Нацрта.

Питања из реда адвоката:

1. 31. ст. 5. ЗИО(меница) додати и остале веродостојне исправе;

Одговор: Предлог није прихватљив имајући у виду да је меница специфична веродостојна исправа појачане правне снаге коју издаје извршни дужник.

2. 74. Избрисан је разлог када је обавеза извршена, додати;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

3. 85-90 приговор на Ив (89.ст4.) дужник није дужан да приложи доказе да обавеза није настала;

Одговор: у складу са општим процесним правилом да се негативне чињенице не доказују.

4. 148. ЗЗОН права странака и улесника уколико се не одлучи у року;

Одговор: У том случају странка може уложити притужбу на рад јавног извршитеља.

5. Чланови 300а и 300б, дискриминација у погледу року за испуњење, укључити равномерну расподелу;

Одговор: Наведена одредба је брисана из текста Нацрта, уведена је равномерна расподела за потраживања из комуналних и сродних делатности.

6. Проблем прибављања потврда извршности код комуналаца;
Одговор: У овом случају се потврда мора прибавити у складу са општим правилима поступка.

7. Могућност да се решење по И спроводи пре правоснажности спорно због могућих злоупотреба,

Одговор: Предлог је основан, измениће се Нацрт.

8. Против електронске огласне табле предлаже се привременог заступника уместо електронске огласне табле.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да електронска огласна табла доноси транспарентност поступак и доступна је свима.

9. Против популизма за комуналне предмете;

Одговор: Није реч о популизму већ о прецизно одмереним мерама.

10. Члан 300. Није јасан грејс период држави од 30 дана, дискриминација;

Одговор: Коментар је неоснован јер ту нема дискриминације имајући у виду да обрачун затезне камате не престаје за време ових 30 дана.

11. За предмете против буџета да буде надлежан било који стварно надлежан суд

Одговор: Предлог је рационалан, измењен је делимично овај члан ЗИО.

Питања из реда судија:

1. Не треба спроводити неправоснажне одлуке о трошковима;

Одговор: Предлог је прихватљив, спроведена је промена у Нацрту.

2. Избацили 48 сати код интервенције полиције.

Одговор: Одредба се користи у пракси, можда не довољно често, али завређује да не буде уклоњена.

3. Члан 37. Електронска огласна табла, не треба суд ништа да шаље већ да ЈИ изврши увид;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду неопходност транспарентности поступка.

Крагујевац

Одржано дана 29.05.2019. године

Питања од стране Јавних извршитеља:

1. Потребно је прецизирати надлежност ЈИ у погледу испражњења и предаје непокретности, имајући у виду различите одлуке судова;

Одговор: предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу ради разрешења проблема које генерише различита пракса судова.

2. Презицирати део закона који говори о ослобођењу од предујма да би било јасно да ли је лице ослобођено од обавезе да трошкове предујми или од самих трошкова.

Одговор: предлог је неоснован, реч је о неспорној норми.

3. Члан 19. ЗИО проширити и за поступак из члана 138а;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду саму сврху овог поступка и околност да је реч о факултативном поступку.

4. Члан 138а-равномерна расподела за комуналне предмете;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

5. Променити месну надлежност из члана 300а

Одговор: Предлог је основан, измењено је правило.

6. Код извршења против правних лица на рачуну, изменити правило у смислу да се средства са рачуна извршног дужника преносе на рачун извршитеља а не извршног повериоца;

Одговор: Предлог је неоснован јер наведено правило није правило проблеме у практичној примени.

7. Члан 77а проширити и на ЈИ када одлучује о предлогу;

Одговор: предлог је неоснован, имајући у виду да је исто већ предвиђено чланом 399. Ст. 2. ЗИО.

8. Укинути ограничење од 1/10 за извршење на минималној пензији;

Одговор: предлог је неоснован имајући у виду друштвене и социјалне прилике.

9. Увести правоснажност решења о извршењу у случају иселења и предаје непокретности као услов да би се решење могло спровести;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је о иселењу већ мериторно одлучено у парничном поступку приликом доношења пресуде.

10. Спорна су умањена из члана 258. ЗИО

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду друштвене и социјалне прилике.

11. Начело сразмере разрадити у детаље;

Одговор: предлог је неоснован имајући у виду да је реч о начелу које се разрађује у пракси а немогуће би било предидети детаљна правила која би се могла применити у сваком конкретном случају.

12. Изменити месну надлежност из члана 300а, обзиром да ће произвести велики анимозитет других јавних извршитеља према јавним извршитељима из Београда;

Одговор: Предлог је основан, измењено је правило из Нацрта у том погледу.

13. Код „цепања захтева“ како ће ЈИ знати да је то учињено;

Одговор: Јавни извршитељ ће знати обзиром да то може проверити у евиденцији која се води дна основу посебног правилника.

Питања и коментари из реда адвоката:

1. Члан 46. ЗИО изменити тако да полиција може само одузети возило а не и забранити регистрацију возила;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је реч о тумачењу норме која је недвосмислена.

2. Појаснити услове у ЗИО за истицање на огласној табли.

Одговор: Предлог је основан, извршена је измена у смислу нивелације са правилом из ЗПП.

Питања постављена од стране судија

1. Због чега је могуће одредити трошкове по службеној дужности?

Одговор: Измене ЗИО су биле неопходне у овом правцу, имајући у виду практичне проблеме који настају у погледу трошкова поступка

2. Нереално постављено правило у члану 37. ЗИО „наредног дана“;

Одговор: Коментар је основан, измењено је правило у Нацрту тако што је овај рок продужен а како би се омогућило поступање судова у року.

3. Да опстане физичка огласна табла због грађана из сеоских подручја који немају приступ интернету;

Одговор: увођење електронске огласне табле је неопходно због опште дигитализације друштва али и због озбиљних проблема који настају применом физичке огласне табле, поготово у судовима у великим градовима где је готово немогуће пронаћи одређени акт који је истакнут на огласну таблу.

4. Није разрешено спорно питање права прече куповине код сувласника;

Одговор: Коментар је неоснован, спорно питање контакта извршног поступка са правом прече куповине је разрешено предложеним чланом 174.ст.4 ЗИО.

5. Устројити боље у ЗИО поступање Центра за социјални рад;
Одговор: Није тема ЗИО.

6. Шта радити код предаје деце када дете неће да буде предато другом родитељу?
Одговор: питање није у вези са изменом ЗИО.

7. Спорно право прече куповине код сувласника;
Одговор: спорно питање контакта извршног поступка са правом прече куповине је разрешено предложеним чланом 174.ст.4 ЗИО.

Удружење за заштиту народа

1. Интервенисати у комуналним предузећима да не утужују застарела потраживања;
Одговор: питање није предмет измена ЗИО, извршни дужник има могућност истицања приговора застарелости.

2. Увести ограничење на минималној заради да буде изузета од извршења;
Одговор: предлог није прихватљив имајући у виду да би наведено правило, у многи случајевима, довело до немогућности за намирење извршног повериоца.

3. У члану 527. ЗИО увести дисциплинску повреду-прекорачење овлашћења;
Одговор: предлог је неоснован јер постоји већ велики број дисциплинских повреда прописани Законом. Такође, постоје бројне ситуације када и сам закон предвиђа одступање од начела формалног легалитета.

4. У члану 108. ЗИО искључити одлучивање јавних извршитеља;
Одговор: у овом члану није предвиђено одлучивање јавних извршитеља.

5. Члан 165. ЗИО зашто извршни дужник нема могућност достављања вештачења јавном извршитељу;
Одговор: ово право није омогућено али ни онемогућено одредбама ЗИО. Изречно прописивање овог права на страни дужника може значајно продужити поступак извршења.

6. Члан 163. Брисати предложени став 2. У погледу разгледања
Одговор: правило мора, због своје важности, остати у Нацрту. Ова норма ће последично довести до тога да се усред разгледања, имајући у виду да потенцијални купци могу непосредно извршити увид у предмети извршења, значајно повећа и број понуђача и цену по којој се непокретност продаје.

БЕОГРАД

Одржано дана 30.5.2019. године

Питања постављена од стране јавних извршитеља:

1. Члан 300. ЗИО да се предлог подноси Комори јавних извршитеља као и до сада за комуналне предмете;

Одговор: Правило је измењено у Нацрту у складу са предлогом.

2. Члан 3. Став 4. ЗИО да се конкретизује у погледу надлежности ЈИ у односу на члан 300а

Одговор: Члан 300а је уклоњен из Нацрта али је предлог прихватљив.

3. Спорна примена начела сразмере у случају када ЈИ закључком одређује средство и предмет извршења јер не може да зна вредност предмета извршења;

Одговор: предлог је неоснован имајући у виду се на примену начела сразмере од стране јавног извршитеља води рачуна, по службеној дужности, у току целог поступка спровођења извршења.

4. У члану 37. ЗИО продужити рок за истицање на огласну таблу;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

5. Непосредна погодна по избору извршног повериоца да се омогући закључење уговора и са лицем које није закључило споразум са извршним повериоцем, а имајући у виду да се закључак објављује;

Одговор: Предлог је делимично основан. Нацртом је уведена сасвим нови концепт непосредне погодбе, који у пуном смислу речи одговара моделу праве погодбе између, у овом случају, извршног повериоца и купца. У сваком случају, интерес повериоца ће бити управо да пронађе најповољнијег купца, и зато је и концепт постављен тако да се непосредна погодба спроводи са познатим купцем. Међутим, основано се указује да је у Нацрту задржано решење по које се закључак о продаји непосредном погодбом објављује, као и да је то логички неодрживо и да је епотребно да тај део норме буде измењен што је и учињено.

6. У члану 547а изменити проценат у односу на постојећих 25% предујма.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је проценат веома пажљиво одмерен и чини разуман трошак за извршног повериоца, који најчешће, и није крив што се предмет који се налази у суду, не спроводи на адекватан начин.

7. Избацити тачке 7,8 и 9 у члану 218. Ст.1. јер је нејасно на шта се односе и шта конкретно значе;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

8. Члан 547а, изменити проценат у односу на постојећих 25% предујма;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је проценат веома пажљиво одмерен и чини разуман трошак за извршног повериоца, који најчешће, и није крив што се предмет који се налази у суду, не спроводи на адекватан начин.

9. Изменити ЗИО тако да се омогући асистенција полиције и пре него што извршни дужник пружи непосредни отпор;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се на поступање МУП у овим случајевима примењују правила дефинисана Законом о полицији а само посредно ЗИО.

10. Додати у члану 19. ЗИО: „односно закључка којим се одређује средство и предмет извршења“. Спорно дејство норме код извршења на целокупној имовини;

Одговор: Предлог је неоснован јер ће се норма сходно применити и у случају доношења закључка којим се одређује средство и предмет извршења. У односу на извршење на целокупној имовини, ова норма нема посебан значај имајући у виду да код овог средства извршења предмет није одређен а одредба члана 19. ЗИО погађа само конкретно одређен предмет извршења.

11. Потребно је да о предлогу за враћање у пређашње стање одлучује суд који је надлежан за одлучивање по правном леку;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

12. Предвидети да у случају када је поверилац ослобођен предујма да све трошкове сноси извршни дужник;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

13. У члану 35. Избрисати став 2. обзиром да је нејасан;

Одговор: Предлог је неоснован. Чланом 35. Ст.2. је предвиђено да се јемство може положити у облику банкарске гаранције или хартија од вредности, драгоцености или покретних ствари чија се вредност лако утврђује на тржишту, а које брзо и једноставно могу да се уновче. Одредба има смисао имајући у виду да ће за потенцијалног купца односно заинтересованог лица за одређени предмет извршења, понекад бити значајно једноставније да не уплати јемство већ да искористи могућност из овог става да рецимо положи банкарску гаранцију као доказ озбиљности и заинтересованости за учешће на поједином јавном надметању.

14. У члану 36. ЗИО изменити правило у погледу достављања решења о извршењу код ИВ предмета да се поновно слање чини у року од 8 дана од дана сазнања за неуспешну доставу;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је ово правило ЗИО и постављено да би се омогућила достава решења о извршењу на основу веродостојне исправе а имајући у виду начело хитности извршног поступка.

15. У члану 36. ЗИО изменити „наредног радног дана“;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

16. Омогућити електронску комуникацију између ЈИ и суда;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

17. У члану 47а. ЗИО додати став 3: „извршна исправа која се доставља јавном извршитељу мора садржати потврду извршности,“

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је ова ситуација већ предвиђена чланом 44. ЗИО..

18. Увести антикорптивне мере у члану 138а;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

19. Сузити круг лица која не могу бити купац у члану 169. ЗИО;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је норма веома пажљиво одмерена и има за циљ не само спречавање злоупотреба већ и јачања угледа јавноизвршитељске професије.

20. У члану 300. Прецизирати да се доказ односи на доставу обавештења а не обавештење;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

21. Изменити правила о слању предлога за извршење директно Комори јавних извршитеља и вратити се на стари систем;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

22. Прецизирати да ће орган старатељства пружити помоћ лицима из става 2.

Одговор: Предлог је делимично основан, измењен је Нацрт делимично у том погледу.

23. У члану 547а. У ст. 2. Додати и списе предмета, а повећати и проценат предујма.

Одговор: Предлог је делимично основан у погледу нормирања обавезе достављања списка предмета а делимично и неоснован у погледу захтева за повећање процента предујма.

24. Спорно означавање „када се отпор може основано очекивати“;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је реч о стандарду који је предвиђен Законом о полицији, који МУП примењује у свакој конкретној ситуацији.

25. Омогућити код принудног отварања просторија асистенцију полиције;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

26. Да ли се члан 169. примењује и код деобе заједничке ствари.

Одговор: У конкретном случају се неће применити правило из члана 169. ЗИО.

27. У члану 34. ст. 8. не треба пре правоснажности;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

28. Дефинисати да ли приговор из члана 48. ЗИО одлаже извршење;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се примењује опште правило из члана 25.ст.3. ЗИО по којем жалба и приговор одлажу извршење само када је то овим законом одређено.

29. Због чега лицитациони корак није фиксно одређен;

Одговор: Коментар је неоснован, имајући у виду да овако одређени лицитациони корак омогућава прилагођавање потребама сваког конкретног јавног надметања.

30. Изменити и појаснити дејство рока у односу на ЈИ из члана 310.ст.4.

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је неспорно да јавни извршитељ не може располагати средствима у овом случају све док рок из члана 310.ст.4. не протекне.

31. Увести критеријуме за одлагање на предлог извршног повериоца, како би се спречиле злоупотребе и одлагања на изузетно дугачак период времена;

Одговор: Коментар је неоснован, о овоме по службеној дужности води рачуна јавни извршитељ приликом одлучивања по захтеву за одлагање.

32. Проширити норму из члана 153.ст.3. ЗИО на све случајеве извршења на основу заложне изјаве или уговора о хипотеци, укључујући и на ситуацију када су дужник и заложни дужник исто лице;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

33. Увести посредовање ЈИ у члану 300. ЗИО између извршног повериоца и МФ;

Одговор: Предлог је неоснован јер то није ни смисао ове норме односно законске измене.

34. Члан 300а, променити месну надлежности.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

Питања постављена од стране адвоката:

1. Уредити подзаконским актом детаље електронског јавног надметања;

Одговор: Предлог је основан.

Ведран Ђерић, адвокат

2. Увести разлог за жалбу у И предметима да је обавеза извршена.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

3. Увести електорнонску комуникацију у члану 37. ЗИО.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

Ефектива

1. Вратити општи рок у члану 148. ЗИО за захтев за отклањање неправилности;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

2. У члану 527. ЗИО додати као дисциплинску повреду повреду начела формалног легалитета;

Одговор: предлог је неоснован јер постоји већ велики број дисциплинских повреда прописани Законом. Такође, постоје бројне ситуације када и сам закон предвиђа одступање од начела формалног легалитета

3. У члану 310. Ст.4. брисати рок;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду начело хитности и потребе за намирењем извршног повериоца.

4. Члан 19. ЗИО другачије уредити како се не би угрожавала правна сигурност;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је норма постављена на начин да спречи потенцијалне злоупотребе од стране извршног дужника.

5. Из ЗИО искључити факсимил, обзиром да је исто правило у супротности са одредбама Закона о адвокатури;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

6. У члану 138а, предвидети начин на који се ЈИ обраћа извршном дужнику, онемогућити позиве ноћу, викендом и слично.

Одговор: Предлог је основан, међутим није реч о правилима којима је мести у ЗИО већ у правилнику који ће у погледу овог поступка донети министар надлежан за послове правосуђа..

Предлози и коментари пристигли за време јавне расправе (путем електронске поште и предајом на писарницу Министарства правде):

1. Јасмина Стаменковић, судија Привредног апелационог суда

- уочавам да је у поступку на основу веродостојне исправе „укинута“ жалба, али сматрам да је то решење неприхватљиво када је у питању решење већа којим се приговор одбија, јер се тиме вређа право на правично суђење како га дефинише Устав.

Одговор: предлог је неприхватљив имајући у виду да се овај правни лек не може омогућити само једној странци у поступку.

- и даље су спорне одредбе о облику одлучивања и правним лековима, па и када се изменама предвиђа одлучивање решењем (промена странке у току поступка), поново се приговор предвиђа као правни лек. Контрола одлука тиме није обезбеђена као ни ујединачено поступање.

Одговор: Контрола првостепене одлуке је обезбеђена и приликом одлучивања по приговору.

2. Слободан Грчић

- У својству грађанина упућујем предлог и сугестију да се у циљу олакшања положаја извршних дужника (како је то предвиђено у изменама Закона у члану 116.) ИЗМЕНИТИ члан 165. тако да се предвиди да поступци извршења и обезбеђења започети пре ступања на снагу овог закона настављају по одредбама новог закона. У супротном велики број извршних дужника био би у неповољном положају у односу на све извршне дужнике према којима ће се закон применити после 01.01.2020. године.

Одговор: није могуће обезбедити ретроактивно дејство закона имајући у виду да не постоји јасан општи интерес.

3. Филип Младеновић

- У члану 56. додају се ст. 2. и 3. који гласе:
„Приликом избора између више средстава и предмета извршења, јавни извршитељ по службеној дужности води рачуна о томе да се извршење спроводи оним средством и на оном предмету који су за извршног дужника најмање неповољни.
Не примењује се начело сразмере ако се извршни дужник у форми јавне или по закону оверене исправе сагласио да се извршење спроведе одређеним средством и на одређеном предмету извршења, или ако је несумњиво утврђено да постоји само једно средство и један предмет извршења из којег се може намирити потраживање извршног повериоца, осим у случају ако тај један предмет има функцију дома.”
- У члану 218. став 1. тачка б) тачка се замењује тачком и запетом.
Додају се тач. 7) –10) које гласе
„7) радна и расплодна стока, пољопривредне машине и друга оруђа за рад, којасу извршном дужнику пољопривреднику неопходни за одржавање пољопривредног газдинства, у мери којој је то потребно за његово издржавање и издржавање чланова његовог домаћинства, као и семе за употребу на том газдинству ихрана за стоку зачетири месеца;
8) алат, машине и други предмети који су извршном дужнику који самостално обавља занатску делатност неопходни за обављање те делатности за три месеца рада;
9) предмети који су неопходни извршном дужнику који обавља регистровану делатност адвоката, лекара, апотекара или се бави научном или уметничком делатношћу;
10) једина некретнина која има функцију дома.”

Одговор: Најасан је критеријум по којем би се одређена непокретност карактерисала као дом. Такође, неосновано би било, у погледу дома, одустати од општег концепта

материјалног грађанског права да дужник целокупном имовином одговара за своје обвезе према повериоцима.

4. Привредна комора Србије

ПРИМЕДБЕ ПО ЧЛАНОВИМА ПРОПИСА		
бр.	Измена која се предлаже/члан	Образложење
1.	Начелна сугестија	<p>Једна од измена би требала бити и висина накнаде односно награде извршитеља које су нереално и неоправдано високе - са аспекта дужника, док са друге стране би требало дефинисати и услов - време и начин наплате накнаде одн. награде извршитеља будући да извршитељи накнаду наплаћују одмах без обзира да ли је главно потраживање наплаћено - са аспекта повериоца.</p> <p><i>Одговор: Питање накнаде за рад извршитеља биће дефинисано кроз измене Јавноизвршитељске тарифе.</i></p>
2.	Начелна сугестија	<p>Мишљења смо да је Нацртом закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу је побољшан део који се односи на регулисање судске и вансудске продаје непокретности, као и на означавање дужника у поступцима који се покрећу на основу заложне изјаве.</p> <p>Такође, сматрамо да је позитивно регулисано и поздрављамо напоре Министарства правде за увођење извршења на целокупној имовини и код извршења на основу веродостојне исправе</p> <p>Начелна сугестија је да се ограничење извршења на заради и пензији дужника је повољније за дужника али повериоцу не иде у прилог, тако да у том делу актуелни закон има боља решења</p> <p><i>Одговор: Измене закона у овом делу има своје оправдање кроз значајне социјалне разлоге о којима се мора посебно водити рачуна.</i></p>
3.	Начелна сугестија	<p>Предлози - допуне за разматрање:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прописивање разумног рока (максималног рока) у коме је јавни извршитељ дужан да оконча извршни поступак у комуналним предметима, имајући у виду да поједини поступци пред јавним извршитељима трају више од 4 године, при чему се трошкови на име предујма стално увећавају, а исход поступка је крајње неизвесан, чиме се поверилац доводи у положај да је изложен несразмерно великим трошковима извршног поступка, а шансе за намирење су неизвесне и минималне. <p><i>Одговор: Поверилац у сваком тренутку може повући предлог за извршење и на тај начин окончати извршни поступак који је у току.</i></p> <p>Поступак принудне наплате преко јавних извршитеља постаје неефикасан, уместо да буде брз и ефикасан, што је била интенција када се узму обзир ранији судски извршни поступци у комуналним предметима, који су били изузетно неефикасни и трајали су годинама.</p>

Овај проблем је присутан и у случају када поступак наставља други извршитељ уместо првобитно одређеног, на пример када се због престанка рада јавног извршитеља, његови предмети уступе у рад другим извршитељима. Одредбом члана 6. Јавноизвршитељске тарифе, прописано је да првобитно одређени јавни извршитељ одмах преноси другом јавном извршитељу који наставља поступак онај део предујма који се односи на појединачне радње које он није предузео и стварне трошкове које није имао, а остатак задржава. Због не преношења средстава другом извршитељу, која су уплаћена на име предујма првом извршитељу, долази до тога да поверилац мора да поново плати предујам за исте радње, поступак траје у недоглед, а шансе за намирење су минималне.

Одговор: Наведени проблем је ствар Јавноизвршитељске тарифе а не измене ЗИО.

Одредбом члана 5. Јавноизвршитељске тарифе, прописано је да јавни извршитељ преноси извршном повериоцу предујмљену накнаду за појединачне радње које није предузео и за стварне трошкове које није имао.

У наведеним случајевима из члана 5. и 6. Јавноизвршитељске тарифе, поверилац фактички веома тешко или никако нема могућности да контролише рад јавних извршитеља, нарочито нема могућности да контролише правилан обрачун у случају повраћаја предујмљене накнаде.

Одговор: Наведени проблем је ствар Јавноизвршитељске тарифе а не измене ЗИО.

2. Прописивање минималног броја извршилаца које једна канцеларија јавног извршитеља мора да има, како би се сви додељени комунални предмети од стране Коморе, обрадили у разумном року.

Проблем недостатка кадра у јавноизвршитељским канцеларијама доводи до тога, да се ажурност своди само на доношење Закључака о иницијалном предујму и наплате истог, након чега долази до стагнирања у раду, тако да поступци трају у недоглед, што је директно на штету поверилаца.

Одговор: Наведени проблем се не може решити кроз измене ЗИО али ће бити разрешен доношењем Стандарда професионалног понашања јавних извршитеља.

3. Прописивање разумног рока и у случају доношења закључака којим се поверилац обавезује да плати трошкове на име фотокопирања списка предмета достављених суду по приговору дужника.

Дешава се да се предметни закључци од стране јавних извршитеља доносе протеком 3 или више година, након предузетих радњи фотокопирања и достављања списка парничном суду, а поверилац нема право да захтева наплату истих.

		<p><i>Одговор: Трошак фотокопирања је трошак поступка који извршни поверилац може финално наплатити од извршног дужника.</i></p> <p>4. Прописати рок од 15 дана за поступање повериоца по Закључцима извршитеља, када се налаже плаћање предујма под претњом обуставе поступка.</p> <p>На овај начин уводи се унификована наплата трошкова предујма, обзиром да јавни извршитељи у својим закључцима наводе рок од 8 дана за уплату, а поједини 15 дана за уплату предујма. Оправдање у таквом начину наплате, поједини јавни извршитељи проналазе у Јавноизвршитељској тарифи, док се други јавни извршитељи позивају на важећи Закон. Има случајева када једна иста канцеларија понекад наложи да се трошкови предујма уплате у року од 8 дана позивајући се на Јавноизвршитељску тарифу, а понекад да се трошкови предујма уплате у року од 15 дана када се позивају на важећи Закон.</p> <p><i>Одговор: Није за измену Закона имајући у виду да је поверилац свакако обавешетен у ком року мора испунити обавезу.</i></p>
5.	Члан 14.	<p>У члану 31, став 5. важећег Закона предлаже се измена и допуна, тако да гласи:</p> <p><i>„Државни органи, имаоци јавних овлашћења, друга правна лица и предузетници дужни су да извршном повериоцу који наведе потраживање ради чијег намирења или обезбеђења намерава да води извршни поступак или поступак обезбеђења и приложи веродостојну или извршну исправу у којој је садржано потраживање, бесплатно доставе све податке које су дужни да доставе и суду и јавном извршитељу, изузев података из пореске пријаве за последње три године (став 1, тачка 18. овог члана). Под истим условима дужност достављања података постоји и према адвокату као пуномоћнику извршног повериоца. Добијене податке извршни поверилац и адвокат извршног повериоца могу да користе само за потребе извршног поступка, а податке о правним пословима и радњама (став 1, тачка 19. овог члана) само за побијање правних радњи извршног дужника у сврхе спровођења извршења“.</i></p> <p>Омогућавање повериоцима и њиховим адвокатима, да пре покретања извршног поступка на основу веродостојне исправе (комунални предмети), утврде којом имовином располаже извршни дужник, на основу чега би се сачинио предлог за извршење на основу веродостојне исправе, постигле би се значајне уштеде у вођењу извршног поступка и брже и ефикасније би се спроводио извршни поступак, у краћем временском периоду.</p> <p><i>Одговор: Предлог је основан, само одређени карактер исправе гарантује ово право извршном повериоцу, извршна исправа и меница као једина веродостојна исправа али и остале веродостојне исправе на основу којих се може водити скраћени извршни поступак.</i></p>
6.	Члан 15.	<p>У члану 33. (трошкови поступка) предлажемо измене, тако да код комуналних предмета:</p> <p><i>„Трошкове извршног поступка претходно сноси извршни поверилац, само када су у питању иницијални трошкови који се плаћају у тренутку покретања поступка на основу веродостојне исправе и то у износу који је</i></p>

		<p><i>унапред прописан (познат повериоцу) на основу вредности главног потраживања, односно да се тачно зна које се радње јавног извршитеља предујмљују, како би се постигло уједначено и унификовано поступање од стране јавних извршитеља, при чему остале трошкове у вези са одређивањем и спровођењем извршења сноси извршни дужник.</i></p> <p>Унификовано поступање јавних извршитеља приликом одређивања иницијалног предујма. Предлог подразумева враћање на начин наплате трошкова извршног поступка које је било прописано претходним ЗИО („Службени гласник РС“, 31/2011).</p> <p><i>Одговор: проблем је разрешен изменама ЗИО.</i></p>
7.	Члан 16.	<p>Предлажемо да се одредбе наведеног члана допуне из разлога, што су важећим законом, као и нацртом о изменама Закона, извршни повериоци у комуналним предметима, доведени у знатно неповољнији положај у односу на ранији ЗИО („Службени гласник РС“ 31/2011), по питању сношења трошкова извршног поступка, што је довело до додатног ангажовања запослених на праћењу тока извршних предмета, књижења уплата, повраћаја више уплаћених износа на име предујма, плаћања ПДВ-а, праћења књижних задужења, подношења одвојеног захтева за накнаду трошкова извршног поступка против истог извршног дужника у истом извршном предмету, а тиме и много обимније администрације која такође увећава трошкове.</p> <p>Треба имати у виду да у комуналним предметима, јавна комунална предузећа имају обавезу да годишњим програмом пословања планирају средстава на име расхода за трошкове извршног поступка, који се унапред не могу предвидети, а управо због доследне примене одредби важећег Закона чл. 33. и 34. ЗИО, као и због различитог поступања јавних извршитеља приликом одмеравања трошкова иницијалног предујма у новим предметима.</p> <p>Садашње законско решење даје овлашћење и право јавним извршитељима да код комуналних предмета, произвољно одређују радње које фактуришу на име иницијалног предујма, тако да поједни јавни извршитељи имају праксу да својим Закључцима о иницијалном предујму одређују већи број радњи и несразмерно велике износе на име предујма, док су други јавни извршитељи при истом износу главног дуга, далеко реалнији у одређивању радњи и самим тим одређују мање износе на име предујма.</p> <p>Овлашћења која су садашњим законом дата јавним извршитељима, доводе до неуједначености у раду јавних извршитеља приликом одређивања иницијалног предујма, као и каснијег предујмљивања трошкова извршним повериоцима, у комуналним предметима, а при томе је просек успешно спроведених наплата око 40%.</p> <p><i>Одговор: није питање измена ЗИО већ примене Јавноизвршитељске тарифе.</i></p>
8.	Члана 18.	<p>Високи савет судства, у сарадњи са USAID Пројектом владавине права, организовао је дана 11.04.2019. године у Београду, округли сто на тему</p>

		<p>„Оперативна унапређења судског поступка у циљу побољшања ефикасности правосуђа”, у оквиру којег је једна од тема била и „Доставља судских писмена”, са циљем да се унапреди доставља судских писмена.</p> <p>Сходно томе, предлаже се да текст обавештења које достављач оставља у поштанском сандучету извршног дужника или на другом месту на адреси извршног дужника, допуни и назнаком да у случају доставе поштом, извршни дужник који није затечен на адреси, може подићи писмено у испоручној пошти у року од пет радних дана, након чега ће писмено бити враћено поштиљаоцу из става 2. овог члана, а писмено ће наредног радног дана бити истакнуто на електронској огласној табли суда, назив и адресу тог суда, као и упозорење да се по истеку рока од осам дана од истицања писмена на електронској огласној табли суда сматра да је достављање извршено.</p> <p>Сматрамо да је предложено решење ефикасно, јер омогућава извршном дужнику који није затечен на адреси, да преузме писмено у испоручној пошти у року од пет радних дана. По истеку тог рока, писмено ће бити враћено поштиљаоцу - јавном извршитељу односно суду, а писмено ће наредног радног дана бити истакнуто на електронској огласној табли суда. Ова могућност је остварена у ЗКП-у, па је у циљу униформности, предложена и у овом Закону.</p> <p><i>Одговор: Предложеним изменама члана 36. И 37. и увођењем електронске огласне табле, из остављеног обавештења ће извршни дужник бити упућен на електронску огласну таблу па нема посебне потребе омогућити преузимање у пошти.</i></p>
9.	Члан 21 став 1	<p>Предлог је да се задржи постојеће законско решење.</p> <p>Члан 21. став 1 нацрта закона, предлог је да се задржи постојеће законско решење јер се на овај начин фаворизује судски поступак продаје. Дакле критеријум за одређивање који ће се закон применити треба да остане тренутак доношења решења о извршењу односно решења о упису забележбе хипотекарне продаје.</p> <p><i>Одговор: правило о преућству извршног над вансудским поступком кроз измене закона је заправо прихватање предлога који је дат од стране привредних удружења. Међутим, у смислу одредбе члана 21. ЗИО да би се одредило по ком закону ће хипотекарни повериоци имати могућност намирења мора се водити рачуна о моменту започињања поступка. Предложеним изменама овог члана је моменат када се вансудски поступак сматра започетим помера са дана доношења решења о забележби хипотекарне продаје на дан коначности овог решења.</i></p>
10.	Члан 30. став 2 тачка 1	<p>Брисати додате речи „и седиште“.</p> <p>Ова измена може довести до злоупотребе, односно повод извршним дужницима да улажу неосноване приговоре. Наиме, у базама привредних друштава и самим тим веродостојним исправама, седиште дужника често није идентично са оним које је уписано у АПР. Ово из разлога што је дошло до промена током трајања уговора за које поверилац није обавештен. Тиме долазимо у ситуацију да седиште уписано у веродостојној исправи и оно које је уписано у АПР-у није идентично. Овом изменом, „седиште“ постаје обавезан идентификациони податак и неслагање веродостојне исправе са јавно доступним подацима може бити</p>

		само повод за злоупотребу могућности улагања приговора од стране извршног дужника. <i>Одговор: означање странке у поступку које је правно лице захтева и назначење седишта, али то не утиче могућност спровођења извршења на основу исправе у којој је друга адреса седишта од постојеће.</i>
11.	Чл.33 ст. 4	Предлажемо измену, тако да гласи: „Уколико извршни поверилац не уплати предујам у примарно одређеном року, јавни извршитељ односно суд, дужан је да достави опомену за плаћање предујма са новим роком. Извршни поступак не може се обуставити пре истека рока за плаћање предујма по достављеној опомену за плаћање предујма“ <i>Одговор: Предлог није прихватљив имајући у виду да је Законом предвиђена последица неплаћања предујма у року и да је она формулисана имајући у виду потребу заштите озбиљности поступка извршења.</i>
12.	ЧЛАН 34. Став 2 .	Члан 34 став 2 нацрта закона, реч је о новом законском решењу које повериоца ставља у неповољнији положај. Предлог је да се наведена одредба не уврсти у текст новог закона. Реч је о новом законском решењу које повериоца и дужника ставља у неповољнији положај нпр. дужнику су раскинуте две партије кредита, по једној би се покренуо поступак утужења, а друга партија се не би одмах утуживала већ би се направио усмени договор, ако би се прихватила предложена одредба то би утицало да се дужник одмах утужи по свим раскинутим производима што би искључило евентуалну могућност договора о начину измирења дуга и увећало основицу за обрачун трошкова како адвокатских, тако и судских и код извршитеља. <i>Одговор: наведена одредба има управо за циљ спречавање злоупотреба извршног поступак само из разлога наплате трошкова поступка од извршног дужника.</i>
13.	Члан 34. Став 3	Да се реч КАМАТЕ замени речју КАМАТА, односно да реч камата буде у множини (исто потраживање може да има више врста камате (уговорну и законску затезну камату). Ова одредба је правична и треба је унети у закон. <i>Одговор: проблем не постоји у пракси.</i>
14.	Члан 47А. Став 1	Предлог да се додатно прецизира на тај начин што ће се након речи, „АКО СУ У ИЗВРШНОЈ ИСПРАВИ ОДРЕЂЕНИ ТРОШКОВИ ПОСТУПКА, а није одређено плаћање камате, па онда наставак рећенице. Могуће је да суд одреди плаћање трошкова са каматом која почиње да тече и пре наступања извршности одлуке. <i>Одговор: Измењена одредба ЗИО омогућава наплату затезне камате на потраживање по основу трошкова поступка (независно од тога како гласи пресуда).</i>
15.	Чл.87 ст.1 тач.7	Брисати (недефинисан и даје широко тумачење одредбе што омогућава злоупотребу) <i>Одговор: правило да се приговор може изјавити и на основу разлога прописаним посебним законом мора остати обзиром да је реч о <i>pitentis clausus</i> разлозима за приговор.</i>
16.	Члан 108.	После става 5 треба додати став. 6 који гласи: „Уколико јавни извршитељ не поступи у складу са претходним ставом овог члана, дужан је

		<p><i>надокнадити повериоцу све трошкове изазване покретањем парничног поступка за утврђивање недозвољености извршења.</i>“</p> <p>Одредбом става 5, која је и до сада постојала као став 4 истог члана, а која гласи: “Приговор се доставља извршном повериоцу да се о њему изјасни у року од осам дана, уз упозорење на последице пропуштања (члан 109. став 1), а доставља се и извршном дужнику”, предвиђена је (у наредном члану Закона) санкција за повериоца који се не изјасни, али није предвиђена санкција за јавног извршитеља који пропусти да о приговору трећег лица обавести повериоца.</p> <p>То у пракси проузрокује трошкове за повериоца који без претходног сазнања о приговору, прими тужбу ради утврђења да је извршење на предмету недозвољено.</p> <p><i>Одговор: Реч је о примени законског решења, недвосмислено је предвиђено да се приговор трећег лица доставља извршном повериоцу на изјашњење а то се мора учинити без одлагања имајући у виду начело хитности извршног поступка.</i></p>
17.	Члан 109.	<p>После става 2 треба додати ставове 3 и 4:</p> <p>„Јавни извршитељ је у обавези да решење о одбацивању или одбијању приговора достави трећем лицу, повериоцу и дужнику.</p> <p>Уколико јавни извршитељ не поступи у складу са претходним ставом овог члана, дужан је надокнадити повериоцу све трошкове изазване покретањем парничног поступка за утврђивање недозвољености извршења.“</p> <p>Предложени став 3 постаје став 5.</p> <p>Предлогом измена уведена је могућност улагања жалбе на решење о усвајању приговора трећег лица, али и даље законодавац није предвидео одговорност (санкцију) за јавног извршитеља који о улагању приговора трећег лица (који потом одбија или одбацује), благовремено не обавести и повериоца.</p> <p>Извршни поверилац треба да има сазнања и о приговору трећег лица када је исти одбијен или одбачен, јер то може имати утицаја на одлуку повериоца о подношењу нових предлога за спровођење извршења.</p> <p><i>Одговор: одлуку је потребно доставити свим наведеним лицима, такво тумачење се може извести читајући овај члан закона.</i></p>
18.	Члан 110.	<p>Предлог је да се још једном размотри оправданост брисања овог члана.</p> <p>Члан 110. сада важећег ЗИО не треба брисати из разлога што су тим чланом предвиђене могућности за одлучивање Већа по истицању приговора странака или трећих лица, као правног средства на решења јавног извршитеља којим је одлучио о одбацивању или усвајању приговора да има неко право на предмету извршења које спречава извршење и који је изјавио извршитељу тражећи да се утврди недозвољеност извршења на том предмету. Истим чланом је уређено да ће Веће, уколико усвоји</p>

		<p>Приговор против решења о одбацивању приговора одлучивати и о основаности приговора. Брисањем овог члана била би онемогућена провера процесних одлука које Јавни извршитељ донесе по приговору трећих лица и не би било могућности провере одлуке којом би Јавни извршитељ из процесних разлога одбацио приговор, а нема могућности да Веће провери да ли је разлог процесни и да ли је основ за одбацивање приговора или нема основа за утврђивање постојања процесних разлога за одбацивање, а постоје материјалноправни разлози на основу којих би веће одлучило о усвајању приговора.</p> <p><i>Одговор: управо је интенција измена закона ишла за тим да се поступка одлучивања по приговору трећег лица упрости а посебно да се искључи могућност улагања приговора у случају да је приговор одбачен или усвојен. Сада је систем одлучивања постављен на начин да се против решења којим се усваја приговор трећег лица може изјавити жалба а против решења којим се приговор одбацује или одбија се може покренути парнични поступак ради утврђења да је извршење на предмету недозвољено.</i></p>
<p>19.</p>	<p>Члан 151 а, члан 394.</p>	<p>Прецизирати одредбе члана 151 А (ситуацију ако нема друге непокретности нити другог средства извршења, да ли онда поверилац остаје без могућности наплате или не и до ког износа)</p> <p><i>Одговор: извршни поверилац не остаје без могућности наплате само се мора претходно несумњиво утврдити да извршни дужник не поседује другу имовину из које би се потраживање извршног повериоца наплатити. Предлог је делимично прихватљив и зато ће се у норму уврстити и разуман рок у којем поверилац мора да се намири.</i></p> <p>Прецизирати да ли се одредба члана 394 односи на наплату комуналних услуга или се односи на све повериоце</p> <p><i>Одговор: јасно је предвиђено, забрана се односи искључиво на поступке ради наплате потраживања насталих у вези са комуналним и сродним делатностима.</i></p> <p>Забрана продаје непокретности дужника ради несразмерно малог дуга је у реду, али није до краја јасан положај повериоца, као ни то да ли се одредба члана 394. односи на наплату комуналних услуга или се односи на све повериоце</p> <p>Недовољно прецизне одредбе које се односе на продају непокретности (члан 151А и 394) неједнаким тумачењем у пракси могу да узрокују бројне проблеме</p>
<p>20.</p>	<p>Члан 164.</p>	<p>Предлажемо да се избрише наведени члан.</p> <p>Наведени члан је у супротности са одредбама члана 547, став 1. важећег Закона, обзиром да су се извршни повериоци изјаснили у року ко спроводи извршење. Усвајањем овог члана Извршном повериоцу се стварају непотребни трошкови поступка пред јавним извршитељем имајући у виду да се ради о предметима по којима се није поступало у дужем временском периоду.</p>

		<i>Одговор: предлог је неоснован имајући у виду број предмета који су остали у судској надлежности за које је неопходно предвидети неки механизам решавања.</i>
21.	Члан 186.	<p>Предлажемо да се не брише део који се односи на минимум процењене вредности непокретности, по којој се може продати погодбом.</p> <p>Брисањем минимума процењене вредности непокретности од 70%, по којој се може продати погодбом, постоји могућност прекомерног оштећења извршних дужника који могу бити неукле странке, могу бити у ситуацији да не могу да плате за неопходну правну помоћ, те могу трпети штету.</p> <p><i>Одговор: концепт непосредне погодбе, на основу предложених измена, је базиран на споразуму извршног повериоца и извршног дужника са купцем (случај непосредне погодбе по споразуму странака) односно извршног повериоца и купца и ту нема места дефинисању почетне цене по којој се непокретност може продати.</i></p>
22.	Чл.247 ст. 5	<p>Став 5 који је изменама предвиђен да се брише, предлажемо да остане у закону, да се не брише, из разлога спречавања могућности злоупотребе и заштите извршног дужника, јер покретне ствари на које се одредба односи могу бити изузетно вредне те би брисањем лимита од 50% вредности отворила се врата разним малверзацијама</p> <p><i>Одговор: концепт непосредне погодбе, на основу предложених измена, је базиран на споразуму извршног повериоца и извршног дужника са купцем (случај непосредне погодбе по споразуму странака) односно извршног повериоца и купца и ту нема места дефинисање почетне цене по којој се покретна ствар може продати.</i></p>
23.	Члан 258	<p>Овај члан Нацрта закона је направио велику разлику у погледу могућности намирења са зараде у односу на постојеће законско решење. Предлог је да се задржи постојеће законско решење или да се разлика у односу на постојеће решење минимално коригује у делу социјално угрожених клијената.</p> <p>Направљена је велика разлику у погледу могућности намирења са зараде у односу на постојеће законско решење и на овај начин се штите дужници на штету повериоца, даје се лоша порука клијентима који уредно измирују обавезе у смислу да немају адекватну санкцију у случају раскида уговора јер би им се принудно наплаћивало мање са зараде него да је кредит у редовној отплати што за последицу може да има смањени интерес клијената да задрже уговор у редовној отплати, а самим тим да доведе до повећања деликвентности портфолиа на нивоу банкарског сектора.</p> <p><i>Одговор: појачавањем одредби овог члана у смислу заштите већег дела зараде односно пензије само краткорочно има повољан ефекат у односу на извршног дужника, али може бити јак механизам који ће утицати на извршног дужника да обавезу према извршном повериоцу намири без одлагања или у кратком року, имајући у виду да свако оклевање извршног дужника надаље доводи до увећања дуга по основу затезне камате.</i></p>
24.	Чл.305 ст. 3	<p>У последњој алинеји после речи „предмета извршења“ брисати: „Иначе се извршни поступак обуставља“, а додати став 4 који би гласио: „Уколико се извршни поверилац не изјасни у остављеном року, јавни извршитељ наставља спровођење извршења на целокупној имовини. Извршни</p>

		<p>поступак се обуставља само на изричити писани захтев извршног повериоца.“</p> <p><i>Одговор: наведени предлог је неприхватљив имајући у виду да је обустава поступка извршења последица само у односу на пасивног извршног повериоца.</i></p>
25.	Члан 393.	<p>Оставити последњи став члана, који прецизиран треба да гласи:</p> <p><i>„Начин на који Комора доставља Предлог за извршење са прилозима надлежном Јавном извршитељу и обавештава извршног повериоца о достављеном Предлогу за извршење са прилозима, подробније прописује Комора.“</i></p> <p>Начин на који Комора доставља Предлог за извршење са прилозима надлежном Јавном извршитељу и обавештава извршног повериоца потребно је прописати зарад правне сигурности и ефикасности у поступању.</p> <p><i>Одговор: већ усвојено имајући у виду да је предложеним изменама Закона предвиђено да ће то подробније учинити Комора.</i></p>
26.	Члан 393. Став 1. (и члан 400. Став 1.)	<p>“ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ ПОДНОСИ ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ НА ОСНОВУ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ РАДИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА НАСТАЛОГ ИЗ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА И СРОДНИХ ДЕЛАТНОСТИ КОМОРИ ЈАВНИХ ИЗВРШИТЕЉА”</p> <p>У знатној мери убрзава и олакшава поступак извршења из угла извршног повериоца, међутим Комора јавних извршитеља није орган који може да преузме улогу органа коме се подноси предлог за извршење... убрзо може бити предмет оцене уставности ове одредбе. Предлог да се задржи постојеће законско решење.</p> <p><i>Одговор: Предлог је основан измењено је правило Нацрта.</i></p>
27.	Члан 393. став 3.	<p>У ставу 3 додати реченицу: <i>„Комора ће након достављања Предлога за извршење са прилозима одмах обавестити извршног повериоца о одређеном надлежном Јавном извршитељу.“</i></p> <p>Наведена реченица је неопходна из разлога што је основно право извршног повериоца да након подношења Предлога за извршење буде упознат са током поступка и ком јавном извршитељу је предмет достављен. Овим се остварује право да поверилац руководи поступком, односно даљим током поступка. Уколико одмах не буде обавештен о надлежном извршитељу, може доћи до последица услед не могућности обавештавања извршитеља о битним стварима које могу утицати на ток даљег поступка.</p> <p><i>Одговор: о предлогу за извршење јавни извршитељ, достављањем одлуке, обавештава извршног повериоца о исходу поднетог предлога за извршење.</i></p>
28.	Чл.394 ст.2	<p>Износ из става 2 повећати на 10.000.00 евра, из разлога заштите начела сразмерности</p> <p>Надаље, члан 393. став 2 Нацрта предвиђа да ЈМБГ за физичка лица није обавезан лићни податак за извршног дужника што је добра одредба и треба инсистирати да уђе у Закон о изменама И допунама ЗИО.</p> <p>Члан 394 став 2 нацрта закона је новина у односу на постојеће законско решење које је на штету повериоца, предлог је да се у описаном случају дозволи извршење које би се уписало у лист непокретности а да се извршење не спроводи у дефинисаном временском периоду, ако након</p>

		<p>истека тог периода поверилац не би био намирен по службеној дужности би се наставио поступак продаје на непокртности.</p> <p>На овај начин би се спречила злоупотреба дужника да прода непокретност а да се из остварене цене не намири његов дуг према повериоцу.</p> <p><i>Одговор: Реч је о апсолутној забрани од које нема никаквог одступања а износ је одмерен на ваљани начин имајући у виду друштвене прилике.</i></p>
29.	Члан 394. Став 7.	<p>Предлог да се задржи ова одредба не брише. Постојећом нормом је омогућено одлагање али је период ограничен, што убрзава поступак.</p> <p><i>Одговор: нејасан коментар</i></p>

4. НАЛЕД

1. ПРИОРИТЕТИ ПРВОГ РЕДА:

1.1. Члан 3. Предлажемо брисање новог става 4. из разлога наведених у тачки 1.12. ових коментара.

1.2. Члан 20. Измена која је предложена у достављеном предлогу Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, суштински се мења дух ове норме, тако што се повериоцу дозвољава оно што је у садашњем Закону изричито забрањено Наиме, бришу се постојећи и додају нови ставови 3. и 4. који сада гласе:

„АКО ЈЕ ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПОДНЕТ ПОСЛЕ ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О УПИСУ ЗАБЕЛЕЖБЕ ХИПОТЕКАРНЕ ПРОДАЈЕ, СМАТРА СЕ ДА ЈЕ ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ ОДУСТАО ОД НАМИРЕЊА ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ХИПОТЕКА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ЋЕ ПРИЛИКОМ ДОСТАВЉАЊА РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ РАДИ УПИСА ЗАБЕЛЕЖБЕ У КАТАСТРУ НЕПОКРЕТНОСТИ НАЛОЖИТИ И БРИСАЊЕ ЗАБЕЛЕЖБЕ ХИПОТЕКАРНЕ ПРОДАЈЕ.

Суштина извршног поступка јесте намирење извршног повериоца, уз поштовање права извршног дужника, трећих лица и јавности. Предложеном изменом се суштински мења дух закона који је имао за циљ да јасно дефинише права поверилаца и положај дужника и да онемогући злоупотребе. Предложеним изменама уводи се правна несигурност посебно са аспекта положаја извршног дужника.

Дакле, право извршног повериоца да намири своје потраживање не искључује право извршног дужника на заштиту која му је загарантована одредбама члана 20. важећег Закона о извршењу и обезбеђењу по коме извршни поверилац, када једном оптира начин намирења свог потраживања према одредбама Закона о хипотеци, не може да покрене извршење, јер ће такав предлог суд одбацити.

Дакле, ова измена осим што може да доведе до повреде начела сразмере која је прописана законом, може доводи до повреде правне сигурности, јер се законом загарантована права дужника анулирају.

Имајући у виду наведено, мишљења смо да члан 20 не треба мењати на предложени начин.

Одговор: ова одредба не може довести до повреде начела сразмере које се и иначе много прецизније и детаљније брани унутар извршног поступка у односу на поступак намирења по основу ЗоХ. Повреде правне сигурности у том случају нема јер се хипотека извршног повериоца свакако може намирити само у једном поступку.

1.3.Члан 34: Одлучивање о трошковима поступка

Потребно је појашњење у виду наставка става два: - „УКОЛИКО ЈЕ У ТРЕНУТКУ ПОДНОШЕЊА ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПОСТОЈАЛО ВИШЕ ИСТОРОДНИХ ДОСПЕЛИХ ОБАВЕЗА ЧИЈЕ ЈЕ НАМИРЕЊЕ МОГЛО БИТИ ЗАХТЕВАНО ИСТИМ ПРЕДЛОГОМ.“

Потребно је додати став три: „НЕ СМАТРА СЕ ДА СУ СЕ МОГЛА НАМИРИТИ У ИСТОМ ПОСТУПКУ ПОТРАЖИВАЊА КОЈА У ТРЕНУТКУ ПОКРЕТАЊА ПРЕТХОДНОГ ПОСТУПКА НИСУ ДОСПЕЛА.“

Образложење: Скрећемо пажњу да предложеном изменом остављен је огроман простор за злоупотребу услед чињенице да постоји велики број поверилаца који утужује дужнике одмах по доспелости фактура/рачуна. Уколико се не прецизира да се одредба односи само на фактуре/рачуна који су доспели до дана покретања извршног поступка, извесно ће бити заузет став да се односи и на све будуће поступке који буду покренути по доспелости, чиме ће повериоци бити оштећени. Ово звучи као цртање очигледног, али нажалост, због различитих пракси и тумачења, ово је потребно да би се обезбедила правилна и једнообразна примена прописа.

Одговор:Предлог је неоснован, извршни поверилац у случају недоследног потраживања свакако не може иницирати извршни поступак ради наплате тог потраживања.

У истом члану предлажемо да се после ставова који уређују права и обавезе на накнаду трошкова за учеснике у поступку, дода став који гласи:

„ТРОШКОВИ РЕГИСТРАЦИЈЕ ПОДАТАКА У ЈАВНИМ РЕГИСТРИМА КОЈИ СЕ ВРШЕ ПО НАЛОГУ СУДА И/ИЛИ ИЗВРШИТЕЉА ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ ЛИЦА КОЈЕ СНОСИ ТРОШКОВЕ ПОСТУПКА ИЗВРШЕЊА, ОДНОСНО ОБЕЗБЕЂЕЊА.“

Одговор:предлог је неоснован, реч је о нужном трошку па се свакако може намирити у извршном поступку.

Члан 34. Закона о извршењу и обезбеђењу уређује трошкове поступка. Нацртом се овај члан мења, па предлажемо да се дода још један став који би Агенцији за привредне регистре омогућио наплаћивање накнаде за поступак регистрације који се спроводи у случајевима када суд или извршитељ доставља акт, односно одлуку која је предмет регистрације. На овај начин ће се Агенција, која је самофинансирајућа институција, у погледу могућности наплате трошкова регистрације података, ставити у равноправан положај са осталим лицима којима

се признаје право на намирење трошкова за предузимање одређених радњи у поступку. Предложеном изменом направила би се јасна разлика између накнаде трошкова регистрације и такси, које имају потпуно другачију правну природу и које су регулисане различитим прописима. Право на наплату накнада за регистрацију података прописано је чланом 5а Закона о Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 55/04, 111/09, 99/11) уз једини изузетак, када је у питању уступање података и докумената без накнаде државним органима и организацијама, органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе, уз обавезу достављања писменог и образложеног захтева и уз услов када су им ти подаци потребни за обављање послова из њихове надлежности. Пошто један број судија и извршитеља и даље оспорава право Агенције на наплату накнаде за регистрацију података, и онемогућава наплату ових трошкова које коначно по закону сноси извршни дужник, а не држава, предлажемо допуноу члана 34. ЗИО ставом којим би се изричито признало право на надокнаду ових трошкова и признање истих као трошкова поступка извршења и обезбеђења, и то у случају када се регистрација спроводи по налогу суда или извршитеља.

1.4. Члан 36. Поздрављамо увођење електронске огласне табле суда, као унапређење које је ће значајно допринети убрзању поступка и олакшати достављање. Оно што сматрамо да недостаје у овом члану је упућивање на пољаконски акт који би требао да се донесе и у коме би се уредило функционисање еОгласне табле, као и све појединости како грађани могу да приступе и користе ову могућност за које је Савез залагао.

Одговор: Предлог је основан, прихвата се.

1.5. Члан 37: Надлежност за достављање и директно достављање јавном извршитељу

Потребно је додати ставове четири и пет који би гласили:

„ДОСТАВЉАЊЕ СУДУ И ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ МОЖЕ ДА СЕ ВРШИ И ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТ И ЗАКОНОМ О ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ КОЈИ СЕ СХОДНО ПРИМЕЊУЈЕ НА ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА“.

„ДОСТАВЉАЊЕ ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ ВРШИ СЕ НА АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА ОБЈАВЉЕНУ У ИМЕНИКУ ЈАВНИХ ИЗВРШИТЕЉА ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКЕ КОМОРЕ, А СУДУ НА НАМЕНСКУ АДРЕСУ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ОБЈАВЉЕНУ НА ИНТЕРНЕТ САЈТУ СУДА.“

Образложење: Иако садашњи законодавни оквир препознаје ову могућност кроз сходну примену ЗППа, према нашем сазнању у пракси готово да не постоје јавни извршитељи који су спремни да примају формалне поднеске у електронској форми, а нажалост одређени број јавних извршитеља ни не користи електронску пошту. Са друге стране, јавни извршитељи у највећој могућој мери олакшавају своје поступање јер су им претходних година многи регистри и подаци постали у целости доступни електронским путем (ЦРОСО, РГЗ, НБС...).

Експлицитним прописивањем ове могућности учесницима у поступку омогућава се лакше, брже и једноставније достављање поднесака, смањују се трошкови извршног поступка, убрзава се значајно поступак, не мање важно је и да се доприноси заштити животне средине. Електронска комуникација измјењу учесника у поступку извршења је један од услова напретка на Доинг бусинесс листи Светске банке у области извршења уговра.

Имајући све горе наведено у виду се не постоји оправдан разлог зашто би оваква допуна ЗИО била одбијена, а посебно имајући у виду да је ово у појединим судовима већ дуже у примени (нпр. Управни суд).

Одговор: предлог је добар, потребно је размислити о његовој инкорпорацији у текст Нацрта или у неким доцнијим изменама имајући у виду да је потребна шири интервенција у пропису.

1.5. Члан 90: Поступак и одлуке о приговору

Потребно је додати став 5. који би гласио:

„УКОЛИКО ЈЕ ПОСТУПАК НАСТАВЉЕН КАО ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК ПОВОДОМ ПРИГОВОРА ПРОТИВ ПЛАТНОГ НАЛОГА, УСВАЈАЈУЋА ОДЛУКА СУДА У ОВОМ ПОСТУПКУ ГЛАСИЋЕ ДА СЕ ДЕЛИМИЧНО ИЛИ У ЦЕЛОСТИ ОДРЖАВА СНАЗИ РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ, КАО И ОДЛУКУ КОЈОМ СЕ КОНСТАТУЈЕ НАСТАВАК ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА БЕЗ ПОТРЕБЕ ПОКРЕТАЊА НОВОГ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА.“

Образложење: Смањење трошкова извршног поступка је услов за напредак на Доинг бусинесс листи Светске банке. Извршни поверилац који је већ предујио трошкове за вођење извршног поступка, неоправдано се након успешно окончане парнице поново упућује да плати трошкове за покретање извршења у истом предмету што је апсолутно неоправдано.

Предложеном изменом се драматично скраћује рок наплате потраживања, судови се растерећују предмета, јер не покрећу два извршна поступка већ настављају започети и коначно трошкови за извршење су знатно нижи, што посебно погодује извршним дужницима.

Одговор: предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

1.6. Члан 129: Обустава извршног поступка

Предложено је брисање става три (радње којима је стечено разлучно право) што сугеришемо да ни у ком случају не треба брисати, јер ће отворити низ основа за злоупотребе и погрешна тумачења у стечајним поступцима. Чим се брише став некеог закона сматра се да је право које црпе из те одредбе укинута, шт у конкретном случају није интенција законодавца, посебно ако узмемо у обзр да је разлога правне сигурности ј ова одредба управо и унета у ЗИО.

Одговор: измењено је правило у Закону о стечају о дејству стечајног поступка на поступак извршења (прекид а не, као до сада, обустава), па је брисање овог члана само прилагођавање ЗИО новом законском правилу из ЗОС.

1.7. Члан 138а: Добровољно намирење новчаног потраживања пре покретања извршног поступка

Предлажемо да се измени став три и став осам тако да исти гласе:

„ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ЋЕ ИЗВРШНОМ ПОВЕРИОЦУ НАЛОЖИТИ ДА УПЛАТИ ИЗНОС ОД 25% ПРЕДУЈМА НА ИМЕ ТРОШКОВА ОВОГ ПОСТУПКА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКЕ ТАРИФЕ У РОКУ ОД 8 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА НАЛОГА ЗА УПЛАТУ ПРЕДУЈМА. УКОЛИКО ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ НЕ УПЛАТИ ПРЕДУЈАМ У ПРОПИСАНОМ РОКУ СМАТРАЋЕ СЕ ДА ЈЕ ПРЕДЛОГ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОВУЧЕН“.

„У СЛУЧАЈУ ЗАКЉУЧЕЊА СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ИЗВРШНОГ ПОВЕРИОЦА И ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА, ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ИМА ПРАВО НА 25% НАКНАДЕ ЗА УСПЕШНОСТ, А У СЛУЧАЈУ ДА ПОТРАЖИВАЊЕ ИЗ ИЗВРШНЕ ИЛИ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ БУДЕ ДОБРОВОЉНО НАМИРЕНО У ЦЕЛИНИ ИЛИ ДЕЛИМИЧНО НАКОН ЗАКЉУЧЕЊА СПОРАЗУМА ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ИМА ПРАВО НА ДОДАТНИХ 25% НАКНАДЕ ЗА УСПЕШНОСТ“.

Образложење: У поступак добровољног намирења новчаног потраживања без покретања извршног поступка, улазе странке добровољно. Да би се странке одлучиле на овакав корак, морају имати мотив и морају им се законом предвидети одређене погодности у односу на извршни поступак.

Јавни извршитељ има улогу медијатора, тако да његова улога није иста као у извршном поступку у коме принудно спроводи извршење укључујући и све радње које извршење носи са собом. Ситуација у којој извршни поверилац плаћа исти предужам и за вансудско споразумно извршење, као и за извршење пред судом није оправдана. На овај начин би извршни поверилац ако не закључи споразум са извршним дужником накнадно, у случају да ипак покрене извршни поступак дупло плаћао исти предужам, што додатно дестимулише извршног повериоца да два пута плаћа предужам јавном извршитељу. Уколико остане предложена формулација члана 138а, неће се примењивати у пракси, јер јје сасвим извесно да ће се странке увек одлучити за директно покретање извршног поступка уместо поступка мирног решења спора.

Одговор: Висина предужма, као и награде за успешност у овом случају ће бити уређена изменама Јавноизвршитељске тарифе и она ће свакако одговарати потребама овог поступка.

У истом члану предлажемо да се дода став 11:

„СПОРАЗУМ ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА ИМА ДЕЈСТВО СУДСКОГ ПОРАВНАЊА“.

Образложење: Не постоји рационалан разлог због кога би поверилац приступио покретању овог поступка ако у њему не може исходovati извршну исправу или

новим споразумом који нема снагу извршне исправе дерогирати дејства извршне исправе коју већ поседује. Поступак ће остати „мртво слово на папиру“ уколико након њега поверилац мора да покрене извршни поступак у коме га чекају приговори и нова одлагања намирења у случају да се дужник не придржава споразума, док ће ситуација бити далеко примењивија уколико споразум има дејство извршне исправе, односно исправе којом се коначно решава спор између странака.

Треба имати у виду да нове одредбе о добровољном намирењу новчаног потраживања на начин како је у Закону предложено, неће омогућити напредак нашој држави на Доинг бусинес листи Светске банке, уколико се одредбе закона не буду примењивале у пракси.

Одговор: извршни поверилац и извршни дужник имају механизам да споразум, који се постигне у поступку који је започет на основу члана 138а, претворе у извршну исправу, па није неопходно дефинисати и разрађивати такву могућност за странке да се тако нешто учини и у оквиру овог поступка.

1.8. Члан 155. Стицање права извршног повериоца на намирење на непокретности

Предлажемо брисање става 2. а самим тим и брисање предложеног става 5. Извршни поступак мора бити хитан да би био функционалан и смислен, међутим одредба о прописивању рока за поступање катастра у закону који регулише извршни поступак није оправдан и уноси правну несигурност. Постојећа законска норма је супротна императивним законским одредбама које регулишу поступак уписа у катастар, према којима је рок за решавање уписа у катастар смањен на свега 5 радних дана за уписе који се врше преко јавних извршитеља. С друге стране, Закон о поступку уписа у катастар је учинио изузетак од начела првенства за упис забележбе решења о извршењу на основу хипотеке, па је самим тим омогућио да се хипотека активира приоритетно без обзира на претходно нерешене захтеве. Уколико се усвоји предложена измена обезбедиће се правна сигурност јер неће постојати различити рокови у различитим законима у погледу извршења исте правне радње. Рокови за поступање служби катастра искључиво се могу прописивати у закону који регулише поступак уписа у катастар и сматрамо да би било оправдано да се овај рок ту и интегрише .

Скрећемо пажњу да је предлог за брисање става 2. овог члана је део Правне анализе на основу које ће се спровести измене предложених прописа у циљу напретка на Доинг бусинес листи Светске банке, а текст анализе можете пронаћи објављену на линку: [хттп://налед.рс/хтдоцс/Филес/01933/Упис-у-катастар-препоруке-2019.пдф](http://налед.рс/хтдоцс/Филес/01933/Упис-у-катастар-препоруке-2019.пдф)

Одговор: Предлог је неоснован. Став 2. Наведеног члана мора опстати имајући у виду да би се без његовог постојања значајно смањила могућност спровођења извршења на непокретности извршног дужника а као последица спорог, нефункционалног и неефикасног рада РГЗ.

1.9. Члан 171а:

Апелујемо да се електронско јавно надметање спроводи увек, по правилу, а на захтев странке по изузетку под правила да се спроведе непосредно у канцеларији јавног извршитеља. Предлажемо да члан 171а став 1 гласи:

„НЕПОКРЕТНОСТ СЕ ПРОДАЈЕ НА ЕЛЕКТРОНСКОМ ЈАВНОМ НАДМЕТАЊУ КОЈЕ СПРОВОДИ ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ. ИЗУЗЕТНО СТРАНКА МОЖЕ ЗАХТЕВАТИ ДА СЕ ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ ОДРЖИ НЕПОСРЕДНО У КАНЦЕЛАРИЈИ ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА.“

Као што смо више пута истицали тренутни начин јавног надметања где заинтересована лица лично аплицирају пред јавни извршитељем је извор озбиљних злоупотреба, а угрожава и безбедност јавног извршитеља и других лица која учествују у поступку. С друге стране, електронско јавно надметање ће смањити и време и трошкове за продају имовине, унапредити транспарентност, а самим тим донети бољи пласман нашој држави на Доинг бусинесс листи Светске банке.

Одговор: у прелазним и завршним одредбама Нацрта је дефинисано правило у смислу временског важења закона у погледу електронског јавног надметања.

1.10.Члан 174:

У ставу 3. предлажемо да се реч „обавештења“, замени са речи „ИНФОРМИСАЊА“.

Одговор: основан предлог, прихваћено.

У новом ставу 4. предлажемо да се допуни предложена формулација са роком у коме треба да се достави закључак имајући у виду да се достави заинтересованим лицима, имајући у виду да се у пракси дешавало да заложни повериоци добију информацију о продаји након одржане продаје, чиме изгубе право да се прикључе поступку и заштите своја права. Предлажемо да се након речи „доставља се“, додају речи „НАЈМАЊЕ ТРИ ДАНА ПРЕ ЗАКАЗАНОГ ЈАВНОГ НАДМЕТАЊА“.

Одговор: Предлог представља претерано детаљисање, неспорно је да се продаја не може одржати уколико сва лица која Закон одређује, нису обавештена о продаји.

У ставу 5. предлажемо да се бришу речи „ако он другачије не одреди“ и да се замене речима „ИЗУЗЕТНО, У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА“

Одговор: предлог је нејасан, није правило проблем у пракси.

1.11. Члан 193: Закључак о предаји непокретности:

Потребно је у ставу шест додати реченицу:

„А РЕШЕЊЕ О УСВАЈАЊУ ЗАХТЕВА ИМА САМО ДЕЈСТВО ОСНОВА ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ.“

Образложење: Иако се подразумева да у случају неправилности у поступању јавни извршитељ дугује накнаду штете, брисањем става који је то изричито прописивао, постоји реална опасност да ће у пракси бити заузет став да је ова одговорност укинута, чиме ће бити оштећена лица чија су права повређена незаконитим поступањем јавних извршитеља. Па би захтев за отклањање неправилности против закључка о предаји непокретности изгубио смисао,

будући да не постоје никакве правне последице решења којим се захтев усваја, јер је прописан правни лек без правног дејства односно правне последице.

Одговор: Предлог је неоснован. Одговорност за накнаду штете од стране ЈИ се цени имајући у виду одредбе материјалног права, па нити само утврђење неправилности води директно обавези накнаде штете нити се може недвосмислено закључити да уколико неправилност није утврђена у извршном поступку не може бити утврђена одговорност јавног извршитеља за штету коју је проузроковао својим радом.

1.12. Члан 255а. Извршење на основу извода из регистра залогe као извршне исправе

Предлажемо да се измени члан 255а тако да гласи:

„ИЗВРШЕЊЕ НА ОСНОВУ ИЗВОДА ИЗ РЕГИСТРА ЗАЛОГЕ КАО ИЗВРШНЕ ИСПРАВЕ

ЧЛАН 255А

ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ОДУЗИМАЊА ПРЕДМЕТА ЗАЛОЖНОГ ПРАВА ОД ЗАЛОГОДАВЦА ИЛИ ЛИЦА У ЧИЈОЈ СЕ ДРЖАВИНИ ПРЕДМЕТ ЗАЛОЖНОГ ПРАВА НАЛАЗИ И ПРЕДАЈИ ТОГ ПРЕДМЕТА У ДРЖАВИНУ ЗАЛОЖНОМ ПОВЕРИОЦУ И/ИЛИ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА, НА ОСНОВУ ИЗВОДА ИЗ РЕГИСТРА ЗАЛОГЕ КАО ИЗВРШНЕ ИСПРАВЕ, СПРОВОДИЋЕ СЕ ПО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.“

Предлажемо прецизирање одредбе 255а и њено усклађивање са одредбама чл. 41. и 43. Закона о заложном праву на покретним стварима и правима уписаним у регистар („Сл. гласник РС“, бр. 57/03,61/05, 64/06, 99/11 и 31/19). Наиме, чланом 41. прописано је да се извршење на основу извода може спровести одузимањем предмета заложног права од залогодавца или лица у чијој се државини предмет заложног права налази и предаји тог предмета заложном повериоцу у државину, у случају да залогодавац добровољно не изврши своју обавезу предаје предмета заложног права. Ради се о посебном поступку за стицање државине на предмету заложног права, које спроводи суд пре отпочињања вансудског намирења. Са друге стране, члан 43. Закона уређује судску продају предмета заложног права, такође на основу извода из Регистра залогe. Последње измене чланова 41. и 43. су извршене изменом Закона која је објављена у „Сл. гласнику РС“, број 31/19, управо због заузетих правних ставова привредних судова због којих је и радна група која је израдила Нацрт Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу предложила додавање члана 255а.

Одговор: одузимање предмета заложног права и његова предаја у посед извршном повериоцу је поступак који, у смислу ЗИО, није у пракси правио веће проблеме. Предложеним изменама у Нацрту је само прецизирано како се спроводи поступак извршења на основу извршне исправе, извода из регистра заложног права ради намирења новчаног потраживања извршног односно заложног повериоца јер је реч о питању које је правило пуно проблема у пракси.

1.13. Члан 300: Потраживања према директним и индиректним буџетским корисницима

Равномерна расподела предмета јавним извршитељима је тренутно законским решењима омогућена по дуговањима из комуналних услуга, а у предложеним изменама Закона проширује се и на све дугове где је Р. Србија има као дужник, као и аутономне покрајне, јединице локалне самоуправе и индиректни буџетски корисници, што значајно проширује обавезност избора јавног извршитеља на основу равномерне расподеле у великом броју предмета.

На овај начин уводи се концепт наметнутог избора лица који спроводи принудну наплату за потраживање повериоца што је супротно методологији Светске банке за Доинг бусинес листу, па овом приликом подсећамо да су у децембру 2018. године извршене измене Закона о стечају управо како би се омогућило стечајним повериоцима да бирају стечајног дужника, да захтевају његово разрешење и/или предложе новог стечајног управника за именовање.

Проширивањем равномерне расподеле предмета Извршни поверилац не би могао у складу са својим најбољим интересом изабрати јавног извршитеља кога сматра најквалификованијим да поступак успешно и у што краћем року спроведе. забраном слободног избора јавног извршитеља од стране повериоца било би онемогућено повериоцу да, имајући у виду личне и професионалне интересе, одлучи којем јавном извршитељу ће поверити спровођење поступка извршења како би своје потраживање успешно наплатио. Вођен простом рачуницом, логично је да ће поверилац хтети да сарађује са оним извршитељем са којим остварује најбоље резултате. Равномерна расподела предмета на постојећи број јавних извршитеља то му онемогућује, јер као и у свим професијама нису сви јавни извршитељи исти када је у питању квалитет услуге коју пружају. На предложен начин онима који не би били конкурентни у слободним условима, обезбеђује се загарантован прилив прихода.

Круг заговорника оваквог предлога, често наводи да се оваквим изменама прописа спречава корупција. Ако је циљ предложених измена Закона о извршењу и обезбеђењу спречавање корупције, потребно је имати у виду да су другим прописима већ одређени начини сузбијања коруптивног деловања - посебни дисциплински, прекршајни и кривични поступци. Свакако нема дилеме да се једно друштвено неприхватљиво понашање не може спречавати увођењем још неприхватљивијег решења. То би се могло поредити са примером када би се законом забранио саобраћај на ауто путу јер се дешавају саобраћајне несреће, уместо да се казне лица која су одговорна за изазивање саобраћајне несреће, а савесни возачи настављају нормално да путују.

Често се коруптивним сматра и ангажовање једног извршитеља или већег броја јавних извршитеља од стране једног извршног повериоца. Жеља извршног повериоца да своје право оствари ангажовањем извршитеља кога сматра ефикаснијим за спровођење извршења је легитимна и може имати многе разлоге, а не увек нужно разлоге коруптивне природе.

Из горе наведених разлога предлажемо брисање става 3. у члану 4.

Одговор: наведена норма има директно и непосредно антикоруптивно дејство а предвиђена је у Нацрту, између осталог, и због јачања поверења јавности у професију јавних извршитеља. Уосталом брисање члана 4. Става 3. према Нацрту је неприхватљиво имајући у виду да је оваква одредба неопходна како би се растеретили судови великог броја предмета, који иако су најчешће једноставни за одлучивање, својим бројем онемогућавају ефикасан рад суда у извршној материји.

1.14. Предлажемо брисање члана 300а из горе наведених разлога

Одговор: Наведена норма је брисана из текста Нацрта.

1.15. Члан 319.

Предлажемо да се измени члан 319. тако да гласи:

„Пленидба удела и стицање заложног права на њему

Члан 319.

Решење о извршењу на уделу у друштву с ограниченом одговорношћу, ортачком друштву и командитном друштву доставља се извршном повериоцу, извршном дужнику и Агенцији за привредне регистре РЕГИСТРУ ЗАЛОГЕ РАДИ УПИСА ЗАЛОЖНОГ ПРАВА ЧИМЕ ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ СТИЧЕ ЗАЛОЖНО ПРАВО НА УДЕЛУ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА.

У Регистар залогe уписују се из решења о извршењу:

- 1) назив суда који је донео решење о извршењу;
- 2) пословни број решења о извршењу;
- 3) датум доношења решења о извршењу;
- 4) пословно име привредног друштва на чијем уделу се спроводи извршење;
- 5) удео који је предмет извршења;
- 6) пословно име или име и презиме извршног дужника;
- 7) висина потраживања.

Истовремено са тиме, у Регистар залогe уписује се заложно право извршног повериоца на уделу, а у Регистар привредних субјеката уписује се пленидба удела и забележба покретања извршног поступка ради продаје удела **РЕШЕЊЕ О УПИСУ ЗАЛОЖНОГ ПРАВА НА УДЕЛУ РЕГИСТАР ЗАЛОГЕ ДОСТАВЉА РЕГИСТРУ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА КОЈИ УПИСУЈЕ ПЛЕНИДБУ УДЕЛА И ЗАБЕЛЕЖБУ ПОКРЕТАЊА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА РАДИ ПРОДАЈЕ УДЕЛА.**“

Скрећемо пажњу да подаци прописани одредбама члана 319. уписују се у два различита регистра Агенције за привредне регистре, при чему упис у Регистар залогe има конститутивно дејство, за разлику од уписа у Регистар привредних субјеката. Наведено решење којим се прописује истовремена регистрација у оба регистра и кратки рокови поступања у регистрима Агенције за привредне регистре доводе у пракси до ситуације да у једном регистру упис буде извршен, а у другом буде донета негативна одлука. С обзиром на важеће начело поуздања у јавне књиге оваква ситуација је недопустива, а доводи и до правне несигурности. Описани проблем би се могао превазићи тако што би се што би се јасно прописао редослед уписа, али и дејство уписа чија је последица стицање заложног права, које је у важећој формулацији изостало, па оставља.

Одговор: предлог за измену Закона је разрешење проблема у одлучивању Агенције за привредне регистре која мора синхронизовати рад своја два регистра.

1.15. Члан 422. Предлажемо измену члана 422. тако да гласи:

„Дејство и извршење решења о обезбеђењу

Члан 422.

Решење о обезбеђењу има дејство решења о извршењу, и извршава се пре његове правноснажности.

Претходна и привремена мера постају извршне кад се решење којим су одређене, достави оном ко је обавезан да нешто учини, не учини или трпи.

Привремена мера у којој је одређен рок да извршни дужник или неко други нешто учини, постаје извршна кад одређени рок безуспешно истекне.

Претходну и привремену меру извршава јавни извршитељ, ОСИМ У СЛУЧАЈЕВИМА ИЗ ЧЛАНА 4. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА.

МЕРА ОДРЕЂЕНА СА ЦИЉЕМ СПРЕЧАВАЊА РЕГИСТРАЦИЈЕ ПОДАТАКА У ЈАВНОМ РЕГИСТРУ ИМА ДЕЈСТВО НА ПОСТУПАК РЕГИСТРАЦИЈЕ ДАНОМ ДОНОШЕЊА.

Решење о стицању заложног права на непокретностима и покретним стварима извршава суд.“

Предлог за допуну одредбе члана 422. је извршен са циљем прецизнијег уређивања дејства привремене мере. Наиме, у пракси је заузет став да привремена мера не може спречити регистрацију података, односно спровођење промена уколико није снабдевена клаузулом извршности. Овакво тумачење је у супротности са правном природом привремене мере управо из разлога што се она одређује у ситуацији када постоји опасност да извршни дужник осујети или знатно отежа наплату потраживања тако што ће своју имовину или средства отуђити, прикрити или на други начин са њима располагати и што је привремена мера по својој природи хитна. Мишљење Министарства правде изражено у допису број: 011-00-180/2018-05 од 5.9.2018. године и Министарства привреде у одлуци број: 720-00-268/2018-10 од 16. јула 2018. године засновано је на тумачењу одредбе члана 422. који уређује дејство и извршење решења о обезбеђењу, а која извршност претходне и привремене мере везује за моменат достављања извршном дужнику који је мером обавезан да нешто учини, не учини или трпи, али не прави разлику у односу на дејство такве привремене мере и привремене мере која је одређена са циљем да спречи упис или промену у јавном регистру која се не може условљавати клаузулом извршности на решењу којим је привремена мера одређена. Допуном ове одредбе прецизније се дефинише дејство оваквих мера, стаје на пут различитим тумачењима и стварају услови да се онемогући спровођење регистрација које могу имати далекосежне последице с обзиром на важеће начело поуздања у јавне књиге и податке који су у њима садржани.

Одговор: размотрити још једном.

1.16. Члан 547а Прелазак предмета из суда код јавног извршитеља

Потребно је изменити предложени члан тако да исти гласи:

„ИЗВРШНИ ПОСТУПЦИ У КОЈИМА ИЗВРШЕЊЕ ИЛИ ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СПРОВОДИ СУД, А ЗА ЧИЈЕ СПРОВОЂЕЊЕ ЈЕ ПО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА ИСКЉУЧИВО НАДЛЕЖАН ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ, НАСТАВИЋЕ СЕ ПРЕД ЈАВНИМ ИЗВРШИТЕЉЕМ.

ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА КОЈИ ЋЕ СПРОВОДИТИ ИЗВРШЕЊЕ ОПРЕДЕЉУЈЕ ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ.

У СЛУЧАЈУ ДА ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ НИЈЕ ПОСТУПИО У СКЛАДУ СА СТАВОМ 2. ОВОГ ЧЛАНА, ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА КОЈИ ЋЕ СПРОВОДИТИ ИЗВРШЕЊЕ ОДРЕЂУЈЕ ПРЕДСЕДНИК СУДА ТАКО ШТО РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ ДОСТАВЉА ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ ЧИЈЕ СЕ СЕДИШТЕ НАЛАЗИ НА ПОДРУЧЈУ СУДА КОЈЕ ЈЕ ДОНЕЛО РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ, А АКО ВИШЕ ЈАВНИХ ИЗВРШИТЕЉА ИМА СЕДИШТЕ НА ПОДРУЧЈУ ТОГ СУДА РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ ДОСТАВЉАЈУ СЕ РАВНОМЕРНО ПРЕМА РЕДОСЛЕДУ ПО КОМЕ СУ ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉИ УПИСАНИ У ИМЕНИК ЈАВНИХ ИЗВРШИТЕЉА И ЊИХОВИХ ЗАМЕНИКА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА ТРИ, ПРЕДСЕДНИК СУДА ЈЕ НАРОЧИТО ДУЖАН ДА ПРИЛИКОМ РАВНОМЕРНЕ РАСПОДЕЛЕ ПРЕДМЕТА ВОДИ РАЧУНА О ТОМЕ ДА СЕ ПРЕДМЕТИ ЈАВНИМ ИЗВРШИТЕЉИМА ДОДЕЉУЈУ РАВНОМЕРНО ВОДЕЋИ РАЧУНА О ВИСИНИ ПОТРАЖИВАЊА И ВРЕДНОСТИ ПРЕДМЕТА И СРЕДСТАВА ИЗВРШЕЊА И ОБЕЗБЕЂЕЊА, А НАРОЧИТО О ВРЕДНОСТИ НЕКРЕТНИНА КОЈЕ СУ ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВОВА 1-3 ОВОГ ЧЛАНА ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ИМА ПРАВО НА 25% ПРЕДУЈМА ПРОПИСАНОГ ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКОМ ТАРИФОМ.“

Приликом израде измена и допуна ЗИОа мора се полазити од претпоставке да се измене врше ради свеукупног побољшања квалитета и ефикасности извршног поступка. Претходни члан 547. дозвољавао је да извршни поверилац самостално може да изабере јавног извршитеља са којим ће сарађивати, а сада се, након само неколико година, исто питање регулише на потпуно другачији начин и извршном повериоцу се онемогућава право избора. Основни циљ ове одредбе треба да буде растерећење судова и пребацивање преко 1.000.000 постојећих предмета из судова код јавних извршитеља који су у могућности да извршења спроведу брже и ефикасније.

Одговор: наведена норма има директно и непосредно антикоруптивно дејство а предвиђена је у Нацрту, између осталог, и због јачања поверења јавности у професију јавних извршитеља. У Нацрту је измењена.

2. ПРИОРИТЕТИ ДРУГОГ РЕДА:

2.1. Члан 57: Више средстава и предмета извршења

У ставу 3 треба додати: „НАЈЕФИКАСНИЈЕ И У ЦЕЛОСТИ, УКЉУЧУЈУЋИ ОСНОВНИ ДУГ, ПРИПАДАЈУЋУ КАМАТУ И ТРОШКОВЕ ПОСТУПКА“.

Одредба је начелно исправна, али се мора додати да се овом приликом има водити рачуна и о ефикасности намирења целокупног потраживања повериоца, јер се у противном може дешавати се спроводи извршење на предметима извршења који номинално одговарају висини потраживања, а сасвим је очигледно да се потраживање неће из њих намирити.

Пример: Продаје се некретнина у околини Трстеника чија је процењена вредност 5к ЕУР ради намирења дуга од 5к ЕУР, а извесно је да из вредности ове некретнине неће бити намирене камате, трошкови поступка, а ликвидност тржишта јасно указује да на том подручју некретнина не може бити продата ни по ликвидационој вредности (ови подаци су доступни у Регистру промета некретнина).

Одговор: начело ефикасности односно хитности извршног поступка ће се посредно применити и у овом случају.

2.2. Члан 111: Парнични поступак за утврђивање недозвољености извршења

Потребно је додати ставове 5, 6 и 7. који би гласили:

„ТРЕЋЕ ЛИЦЕ ДУЖНО ЈЕ ДА ДУЖАН ДА ИСТОВРЕМЕНО СА ПОДНОШЕЊЕМ ТУЖБЕ ИЗ СТАВА ЈЕДАН ОВОГ ЧЛАНА ПОЛОЖИ КОД НАДЛЕЖНОГ СУДА ИЗНОС У ВИСИНИ ЈЕМСТВА ИЗ ЧЛАНА 175. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА.“

„ДЕПОЗИТ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА БИЋЕ ВРАЋЕН ТРЕЋЕМ ЛИЦУ У СЛУЧАЈУ УСПЕХА У СПОРУ, А У СЛУЧАЈУ НЕУСПЕХА ИСТИ МОЖЕ, ПО ПРАВНОСНАЖНОСТИ СУДСКЕ ОДЛУКЕ КОЈОМ ЈЕ ТО ПРАВО УТВРЂЕНО, БИТИ КОРИШЋЕН ЗА НАКНАДУ ТРОШКОВА ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА ПРОУЗРОКОВАНИХ ИЗВРШНОМ ПОВЕРИОЦУ ИЛИ НАКНАДУ ШТЕТЕ ИЗВРШНОМ ПОВЕРИОЦУ УСЛЕД НЕОСНОВАНОГ ПОДНОШЕЊА ТУЖБЕ.“

„ЛИЦА КОЈА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЈИ УРЕЂУЈЕ ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК ИМАЈУ ПРАВО НА ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПЛАЋАЊА ТРОШКОВА ПОСТУПКА НИСУ ДУЖНА ПОЛАГАТИ ИЗНОС ИЗ СТАВА ПЕТ ОВОГ ЧЛАНА“.

Ове парнице су по својој природи у великом броју случајева парнице које се воде из обести („векстаторне парнице“), искључиво ради одлагања извршења (које у пракси без изузетка увек наступи) и због тога је разумно макар обезбедити повериоца који се излаже трошковима у ситуацији када се право трећег лица не заснива на јавним или у складу са законом овереним исправама, већ на, по правилу, неовереним уговорима, признаницама о исплати цене и изјавама сведока. Слично решење постоји у случају подношења тужбе због повреде права прече куповине где се паралелно са тужбом у депозит полаже и пун износ купопродајне цене, или у ситуацији из члана 452. ЗИО када се полагање јемства од стране извршног повериоца сматра предусловом за одређивање привремене мере.

У пракси се ова извршења чим је поднет приговор трећег лица не спроводе, иако ЗИО експлицитно прописује да оне не одлажу спровођење извршења, па треба размотрити могућност да се ово спречи прописивањем дисциплинске одговорности јавног извршитеља који застане са поступком против законске обавезе да настави са извршењем. Истичемо да ће одлагање извршења по овом основу довести може довести до пада на Доинг бусинесс листи Светске банке у области извршења уговора.

Одговор: не може се трећем лицу, као лицу које невољно учествује у поступку, ради заштите његових права прописати предложена обавеза полагања јемства приликом подношења тужбе. Уосталом приговор трећег лица не одлаже извршење па није јасно какву штету услед тога може претрпети извршни поверилац.

2.4. Члан 126: Време на које се одлаже извршење

Потребно је у ставу 2. додати наставак реченице: „КОЈИ НЕ МОЖЕ БИТИ ДУЖИ ОД 90 ДАНА, А У СЛУЧАЈУ ПОСТОЈАЊА ПАРНИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 111. ОВОГ ЗАКОНА ИСТИ НЕ МОЖЕ БИТИ ДУЖИ ОД ЈЕДНЕ ГОДИНЕ ПОЧЕВ ОД ДАНА ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ОДЛАГАЊУ“.

Недопустиво је прописати могућност одлагања без дефинисања максималних рокова, у супротном се отвара простор за злоупотребе, као и простор за креирање неуједначене праксе.

Одговор: реч је о одлагању на предлог извршног дужника или трећег лица (према Нацрту) где није основано прописати оваква временска ограничења, већ оставити могућност да то ЈИ одреди имајући у виду све околности случаја.

2.5. Члан 153: Извршење када се после стицања заложног права промени власник непокретности

Потребно је додати став три који би гласио:

„СВОЈСТВО НОВОГ ВЛАСНИКА ДОКАЗУЈЕ СЕ ИЗВОДОМ ИЗ ЛИСТА НЕПОКРЕТНОСТИ.“

Иако је ово потпуно логично, ради избегавања различитих интерпретација ко је власник (ванкњижни, супружник, сукцесори...), потребан је овај вид баналног прецизирања.

Одговор: Предлог је неоснован, ово се подразумева.

5. Савет страних инвеститота

Предлог 1

Релевантни члан Закона: Члан 19. “Немају правно дејство акти правног или фактичког располагања предметом извршења или обезбеђења од тренутка кад извршни дужник прими решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе или решење о обезбеђењу.”

Коментар Савета:

Потребно је обезбедити адекватну санкцију у случају да се дужник оглуши о правило из члана 19. ЗИО. Имајући у виду да је правило у односу на ЗИО 2011. конкретизовано на конкретни предмет извршења или обезбеђења, оваква санкција би била оправдана.

Предлог измене:

Увести у КЗ посебно кривично дело чије ће биће бити управо одредба члана 19. ЗИО

Одговор: наведени предлог се не односи на измене ЗИО.

Предлог 2

Релевантни члан Закона: Члан 28. „Враћање у пређашње стање дозвољено је због пропуштања рока за приговор или жалбу у поступку побијања решења о извршењу на основу веродостојне исправе.“

Коментар Савета:

Додати у члан субјективни и објективни рок за тражење враћања у пређашње стање-не може се тражити у неограниченом временском периоду.

Предлог измене:

Изменити правило (омогућити га и за друге процесне ситуације) или га у потпуности искључити из закона. У првој опцији додати нови став 2. и 3.

„Предлог мора да се поднесе у року од 5 дана, рачунајући од дана кад је престао разлог који је проузроковао пропуштање, а ако је странка касније сазнала за пропуштање, од дана кад је за то сазнала.

Просле протеча 60 дана од дана пропуштања не може да се тражи враћање у пређашње стање.

Досадашњи ставови 2. и 3. постају ставови 4. и 5.“

Одговор: у конкретном случају се примењују правила ЗПП.Предлог је делимично основан, извршене су измене Нацрта.

Предлог 3

Релевантни члан Закона: Члан 33. ст.4. „Извршни поступак или поступак обезбеђења обуставља се ако извршни поверилац не положи предујам у року који је одредио суд, односно јавни извршитељ.“

Коментар Савета:

Као и у случају судским такси, неплаћање предујма не може водити обустави извршног поступка јер се тиме нарушава право на приступ суду. О томе већ постоји одлука УС.

Предлог измене: Изменити став 4. тако да гласи: „Извршни поступак или поступак обезбеђења не може се обуставити ако извршни поверилац не положи предујам у року који је одредио суд, односно јавни извршитељ.“

Одговор: Предлог није прихватљив имајући у виду да је Законом предвиђена последица неплаћања предујма у року и да је она формулисана имајући у виду потребу заштите озбиљности поступка извршења.

Предлог 4

Релевантни члан Закона: Члан 41. став 2.

Коментар Савета:

Потребно је омогућити хипотекарном повериоцу да на основу заложне изјаве односно уговора о хипотеци води извршни поступак без обзира да ли је хипотека у катастру уписана и каква је форма тог уписа. Такође, одредбе овог члана би требало прилагодити изменама закона о хипотеци што је у предлогу измене и учињено.

Предлог измене:

Став 2. се мења и гласи: “Уговор о хипотеци и заложна изјава су извршне исправе уколико су сачињене у писменој форми, са потписима овереним у суду, односно у облику јавнобележничког записа или јавнобележнички потврђене (солемнизоване) исправе.“

*Одговор: Предлог је неоснован, неопходна је публикација заложне изјаве. Уосталом, заложно право и није успостављено јер у том случају недостаје *modus acquirendi*.*

Предлог 5

Релевантни члан Закона: Члан 41.

Коментар Савета:

Потребно је предвидети правило по којем ће бити могуће на основу наведених извршних исправа сповести извршење против лица која су у тренутку подношења предлога сопственици заложених ствари. Без ове одредбе извршни поверилац може бити у дилеми кога ће означити као извршног дужника, да ли оно лице које је као извршни дужник означено у самој извршној исправи или оно лице које је тренутно власник заложене ствари. Овим се решава и проблем који је настао у примени члана 153. ЗИО.

Предлог измене:

Након става 2. се додаје став 3. који гласи: „У случају извршења на основу извршних исправа- извода из регистра залогe и уговора о хипотеци, односно заложне изјаве, извршење се може спровести и према лицу које у тим извршним исправама није означено као извршни дужник уколико је у тренутку подношења предлога за извршење то лице власник ствари која је означена као предмет извршења.“

Одговор: члан 153. је већ Нацртом измењен, а када је реч о извршењу на основу извода о регистру залогe, у случају да је након залагања, залогодавац располагао предметом залогe, у регистар заложног права се уписује нови власник заложених ствари и то као заложни дужник. У том смислу, у извршном поступку се ово лице, заложни дужник, означава као извршни дужник чиме се омогућава несметана реализација заложног права.

Предлог 6

Релевантни члан Закона: Члан 65.

“Извршни поверилац може у току целог извршног поступка, па и после правноснажности решења о извршењу, да повуче предлог за извршење без пристанка извршног дужника. У том случају извршни поступак се обуставља. Извршни поверилац може поново да поднесе предлог за извршење.”

Коментар Савета:

Потреба праксе налаже увођење овог додатног правила.

Предлог измене:

Омогућити одрицање од предлога за извршење;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је у парничном поступку могуће одрицање од тужбеног захтева. У односу на предлог за извршење, ондонсо потраживање из предлога за извршење странке исти ефекат могу постићи споразумом или опростом дуга.

Предлог 7

Релевантни члан Закона: Члан 74.

Коментар Савета:

Предлог је да дужник једноставно може у приговору истаћи и доказати да је обавеза извршена.

Предлог измене:

Додати тачку која гласи „ако је обавеза из решења о извршењу извршена;

Одговор: Предлог је основан, извршена је измена Нацрта.

Предлог 8

Релевантни члан Закона: Члан 81. „Ако се решење о одбијању жалбе заснива на чињеницама које су међу странкама спорне и које се односе на само потраживање, извршни дужник може у року од 30 дана од дана достављања решења о одбијању жалбе да покрене парнични поступак за утврђивање недозвољености извршења. Тужба не одлаже извршење. Парнични поступак има првенство у одлучивању и хитан је. Независно од означене вредности предмета спора, примењују се одредбе о споровима мале вредности из закона којим се уређује парнични поступак, а ревизија није дозвољена. Ако извршни поступак није још окончан, а суд је правноснажном одлуком утврдио недозвољеност извршења, јавни извршитељ, на предлог извршног дужника, обуставља извршни поступак и укида решење о извршењу и све спроведене радње.

Ако је извршење окончано тако што је извршни поверилац намирен, а главна расправа пред првостепеним судом није још закључена, извршни дужник као тужилац има право да преиначи тужбу и без пристанка извршног повериоца и да захтева да суд обавезе извршног повериоца као туженог да му да врати оно што је примио извршењем и накнади трошкове извршног поступка.

Коментар Савета:

Овај члан уводи специфичан ванредни правни лек којем није место у извршном поступку па га је из разлога правне сигурности потребно уклонити из закона.

Предлог измене:

Избацили цео члан.

Одговор: наведена одредба није правила проблеме у пракси а теоријски је свакако признато право на ову тужбу чак и да ове одредбе закона нема.

Предлог 9

Релевантни члан Закона: Члан 129. став 1. тачка 3.

„Суд, односно јавни извршитељ, обуставља извршни поступак: 3) ако странка премине, а потраживање није наследиво;“

Коментар Савета:

Разлог измене је јаснија формулација пошто није јасно у ком случају потраживање не би могло да се пренесе на наследника који постоји нити како би се та немогућност преноса доказала. Реч је о постојећој формулацији из ЗиО чија примена није била спорна у пракси.

Предлог измене:

Променити тачку 3) тако да гласи: „3) ако странка премине, а нема наследника“.

Одговор: Предлог је неоснован, одредба није правила проблеме у пракси.

Предлог 10

Релевантни члан Закона: Чланови 148, 149. и 193. ст. 3.

Коментар Савета:

Захтев за отклањање неправилности је добио специфичан утицај кроз саме одредбе ЗИО као и кроз праксу. У многим, чак и правно једноставним случајевима поднети захтев за отклањање неправилности значајно успорава поступак обзиром да јавни извршитељи, због неизвесности како ће судови коначно о захтеву одлучити, не смеју да предузму ниједну додатну радњу у поступку. Са друге стране, судови по захтевима доносе различите одлуке у истим или битно сличним правним ситуацијама, што ствара правну несигурност у поступку извршења у којем не би смело да има спорних правних питања.

Предлог измене:

Уклонити захтев за отклањање неправилности из ЗИО.

Одговор: Предлог је делимично основан, управо због тога је сужено дејство и могућност подношења захтева за отклањање неправилности.

Предлог 11

Релевантни члан Закона: Члан 152. ст. 2,3. и 4. “Ако је као власник непокретности уписано неко друго лице, извршни поверилац подноси уз предлог за извршење исправу подобну да се упише својина извршног дужника. Право својине извршног дужника уписује се у катастар непокретности на захтев суда.

После уписа права својине извршног дужника суд доноси решење о извршењу.”

Коментар Савета:

Упис извршног дужника као сопственика пре доношења решења о извршењу омогућава маневарски простор за злоупотребе и зато је потребно да суд донесе решење и наложи катастру упис права својине извршног дужника. у тој ситуацији, поверилац је заштићен правилом из члана 19. ЗИО.

Предлог измене:

Потребно је изменити редослед корака.

Одговор: Предлог је основан, измењено је правило у Нацрту.

Предлог 12

Релевантни члан Закона: Члан 155.

„Јавни извршитељ одмах доставља решење о извршењу органу који води катастар непокретности, ради уписа забележбе решења о извршењу на непокретности. Орган који води катастар непокретности дужан је да упише забележбу решења о извршењу у року од 72 часа од пријема захтева за упис, иначе се сматра да је забележба уписана истеком 72 часа од пријема захтева за упис. Уписом забележбе решења о извршењу извршни поверилац стиче право да се намири на непокретности (право на намирење) и ако друго лице касније стекне својину на њој. Извршни поверилац који пре уписа забележбе решења о извршењу није стекао заложно право, стиче од уписа забележбе право да се намири пре сваког ко после тога стекне заложно право или право на намирење на непокретности.“

Коментар Савета:

Катастрима је у пракси потребно веома често и дуже од годину дана да изврше упис забележбе, а многи извршитељи не желе да наставе са спровођењем поступка и поред изричите необориве законске претпоставке, из страха да захтев може бити одбијен.

Предлог измене:

Додати нове ставове 3. и 4. а постојећи 3. и 4. ће постати 5. и 6.

Став 3: Од тренутка истека рока од 72 часа од пријема захтева за забележбу решења о извршењу од стране органа који води катастар непокретности, без обзира да ли је донето

решење о овом захтеву или не, јавни извршитељ је дужан да настави са поступком спровођења извршења на непокретности поштујући законску претпоставку постојања уписа забележбе.

Став 4: По протеку рока из става 1. овог члана, орган који води катастар непокретности не може донети решење којим се одбија или одбацује захтев јавног извршитеља за забележбу решења о извршењу на непокретности.

Одговор: Предлог је делимично основан, измењено је правило у Нацрту.

Предлог 13

Релевантни члан Закона: Члан 160. “Стварне службености на непокретности не гасе се продајом непокретности. Продајом непокретности не гасе се ни личне службености ни стварни терети који су уписани у катастар непокретности пре најстаријег заложног права на непокретности или најстаријег решења о извршењу.

Остале личне службености и стварни терети гасе се доношењем закључка о предаји непокретности. Имаоци личних службености и стварних терета који су угашени имају право на накнаду.”

Коментар Савета:

Иако су постојеће одредбе потпуно јасне, употребом негативног дефинисања у одредбама настали су велики проблеми у пракси услед лоше примене одредбе, тако да многе судије, па чак и у судовима у великим градским центрима, са великим бројев оваквих случајева у раду, често сматрају да уопште не долази до брисања ових врста службености и терета.

ЗИО само прописује да наведена лица имају право на накнаду, не и од кога, па се може тумачити и да то треба да им накнади купац или извршни поверилац, што обесмишљава читав низ института.

Предлог измене:

Измена ставова 2,3 и 4.

Став 2: Продајом непокретности гасе се све личне службености и стварни терети који су уписани у катастар непокретности након најстаријег заложног права на непокретности или најстаријег решења о извршењу, што се утврђује закључком о предаји непокретности из члана 193.

Став 3: Продајом непокретности не гасе се само оне личне службености и стварни терети који су уписани у катастар непокретности пре најстаријег заложног права на непокретности или најстаријег решења о извршењу.

Став 4: Имаоци личних службености и стварних терета који су угашени имају право на накнаду од извршног дужника.

Одговор: Предлог је неоснован из разлога што је ипак неопходно задржати дејство службености и након продаје у извршном поступку.

Предлог 14

Релевантни члан Закона: Члан 237.

Закључак о продаји покретне ствари доноси се после правноснажности решења о извршењу, а од објављивања закључка на огласној табли Коморе, па до првог јавног надметања не може протећи мање од 15, нити више од 30 дана. Пре тога, ствари могу да се продају ако се странке споразумеју или ако су подложне брзом кварењу, или ако постоји опасност од знатног смањења вредности ствари, а извршни поверилац положи јемство за штету коју извршни дужник може претрпети због раније продаје.

Коментар Савета:

Постојећом одредбом се практично déroгирају одредбе ЗИО о извршности решења на основу извршних исправа и меница јер се извршење не може спроводити док судови не

издају клаузуле правноснажности, а прибављање клаузула правноснажности по правилу траје најмање неколико месеци. Постоје ситуације да се продаје одлажу до формалног издавања печата правноснажности на примерку решења о извршењу иако је протекао рок за истицање приговора а исти није уложен, или је одбачен, па је очигледно да је решење постало правноснажно.

Постоје ситуације у пракси да извршитељ одбијају да закажу продају кварљивих ствари јер у закону стоји да „могу“ да закажу продају, не и да су дужни да то учине пре прибављања клаузуле правноснажности. Сами смо имали прилике да заступамо клијента у поступку извршења покренутом на основу извршне исправе где извршитељ није желео да прода четири тоне пописаних јагода јер решење о извршењу није постало правноснажно и није постојала обавеза, већ могућност заказивања продаје кварљивих ствари, чиме извршни поверилац може претрпети понекад и велику штету.

Предлог измене:

Променити ст. 1. тако да гласи: „Закључак о продаји покретне ствари доноси се после правноснажности решења о извршењу, осим код решења о извршењу донетих на основу извршне исправе и решења о извршењу донетих на основу менице као веродостојне исправе, а од објављивања закључка на огласној табли Коморе, па до првог јавног надметања не може протећи мање од 15, нити више од 30 дана.“

Изменити став 2 тако да гласи: „Пре тога, ствари морају да се продају ако се странке споразумеју или ако су подложне брзом кварењу, или ако постоји опасност од знатног смањења вредности ствари, а извршни поверилац положи јемство за штету коју извршни дужник може претрпети због раније продаје.“

Одговор: имајући у виду вредност покретних ствари извршног дужника односно непокретности, и последице извршног поступка, потребно је задржати ово ограничење.

Предлог 15

Релевантни члан Закона: Члан 254 став 6.

Коментар Савета:

У пракси се често дешава да извршни дужник и власник непокретности која се продаје у извршењу нису иста лица. Такође, постоји могућност да се догоди ситуација да је постигнута цена непокретности у поступку виша од износа потраживања извршног повериоца и трошкова поступка. Према постојећем решењу става 6 члана 254 Закона, вишак продајне цене који преостане по намирењу предаје се извршном дужнику. Што може довести до тога да извршни дужник профитира у извршном поступку. Сматрамо да је такво законско решење у најмању руку неправедно према власнику непокретности и из тог размена предлажемо измену.

Предлог измене:

Вишак продајне цене који преостане по намирењу предаје се власнику непокретности који је трпео извршење.

Одговор: питање је разрешено изменом члана 153. Закона.

Предлог 16

Релевантни члан Закона: Члан 498. “Јавни извршитељ одговара својом целокупном имовином за штету коју својом кривицом проузрокује у извршном поступку или поступку обезбеђења. За ту штету не одговара Република Србија.”

Коментар Савета:

Неуставно је ограничити одговорност РС за штету коју проузрокују својим радом носиоци јавних овлашћења, било који, па и јавни извршитељи и због тога је неопходно изречно нормирати одговорност РС као солидарну.

Предлог измене:

Изменити ст.2. овог члана у „За ту штету солидарно одговара Република Србија.“

Одговор: предлог је неоснован.

НБС

1. Додавање посебног члана 494а. Који би регулисао поступање јавног извршитеља у случају када је потребно применити неко правило из закона о девизном пословању у погледу сарадње са НБС, односно Министарством финансија.

Одговор: Измена ЗИО у том смислу није неопходна јер и за јавног извршитеља важи претпоставка iura novit curia.

РГЗ

Истичемо да је одредба члана 155. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу супротна одредби члана 31. став 4. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова ("Сл. гласник РС", бр. 41/18 и 95/18). Ово из разлога што је одредбом члана 31. став 4. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова прописано да редослед одлучивања не може бити нарушен посебним законом, док напред цитирана одредба Закона о извршењу и обезбеђењу омогућава упис у катастар непокретности забележбе решења о извршењу без обзира на постојање претходних захтева за упис на истој непокретности. Закон о извршењу и обезбеђењу у члану 155. став 2. Такође прописује да ће се сматрати, ако упис забележбе решења о извршењу не буде извршен у року од 72 часа од пријема захтева за упис, да је забележба уписана. Међутим, како таква забележба није уписана, односно није јавно видљива у катастру непокретности (начело јавности катастра непокретности), трећа савесна лица не могу бити упозната са постојањем такве забележбе, односно правне фикције уписа забележбе, а иста је од значаја у погледу располагања непокретношћу. Такође указујемо да је Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова **lex specialis** у односу на Закон о извршењу и обезбеђењу у погледу уписа у катастар непокретности те да у делу уписа тај закон дерогира одредбе Закона о извршењу и обезбеђењу које су супротне његовим одредбама. У Нацрту Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу који сте нам доставили 09. маја 2019. године у члану 155. Закона о извршењу и обезбеђењу додаје се став 5. који гласи: „Одредбе других закона којима се прописује одступање од правила прописаног чланом 155. став 2. не производе правно дејство“.

Указујемо да је наведена одредба Нацрта закона такође у супротности са одредбом напред цитираног члана 31. став 4. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова будући да је Закон о извршењу и обезбеђењу, како смо напред истакли, **lex specialis** у односу на Закон о извршењу и обезбеђењу. Стога остајемо при досадашњем предлогу да је потребно одредбу члана 155. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу брисати из наведеног Закона и да одредбу члана 155. став 5. Нацрта закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, која даје санкцију одредби става 2. истог члана Закона, не би требало уврстити у текст Нацрта закона.

Одговор: члан 155. Ст.2. Закона чини кичмени стуб целокупног извршења на напокретностима и неопходно га је задржати. Уосталом нетачна је тврдња да одредбе закона којима је регулисано поступање РГЗ представљају *lex specialis* у односу на ЗИО, већ је у ствари ЗИО *lex specialis* у односу на наведене законе.

Адвокатска комора Србије

1. Члан 36. ЗИО, брисати све предложене измене и задржати постојеће решење закона из овог члана, у Нацрту није омогућено обавештење (које сада постоји у члану 36.ЗИО);

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да ће електронска огласна табла значајно допринети транспарентности поступка. Правило о обавештењу Нацртом није промењено, коментар је неоснован.

2. Члан 37. ЗИО не мењати;

Одговор: предлог је неоснован имајући у виду да су измене овог члана неопходне ради усклађивања са чланом 36. ЗИО.

3. Члан 39. ЗИО не мењати.

Одговор: предлог је неоснован имајући у виду да је ово правило постојало у свим законима којима је уређивана материја извршног поступка у Србији као и да правило на јасан начин појашњава однос овог закона и закона којим је уређен парнични поступак.

4. Задржати постојећи члан 300. ЗИО, брисати члан 300а и 300б, као и измене члана 3. ЗИО

Одговор: Предлог је неоснован, измењено је правило у Нацрту.

Адвокат Момчило Перић

1. У члану 108. Променити неуставну надлежност јавног извршитеља и одлучивање о приговору трећег лица вратити у искључиву надлежност суда;

Одговор: Предлог је неоснован, одлучивање по приговору трећег лица свакако финално чини суд у парничном поступку за утврђивање недопуштености извршења.

2. Трећем лицу је онемогућен делотворни правни лек, посебно у случају када је приговор одбијен или одбачен од стране јавног извршитеља;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да ће треће лице имати могућност да своје право докаже у парничном поступку за утврђивање недопуштености извршења, обзиром да извршни поступак по својој природи није поступак у којем се може расправљати о оваквом мериторно значајном питању.

3. У члану 222. Ст. 3. увести изречну забрану извршитељима да напишу ствари на које је треће лице ставило примедбу да има право које спречава извршење ако извршни дужник има ствари које су остале непописане а не спадају у ствари које су по закону изузете од пописа;

Одговор: предлог је неоснован имајући у виду правило из члана 222. Ст.2. ЗИО.

4. У погледу неких ствари ваља одустати од претпоставке да су дужникове само зато што су у дужниковој државини-нпр. Мотрорна возила а оставити могућност да извршни поверилац у парници докаже да су дужникове;

Одговор: Предлог је неоснован јер би усвајање овог предлога водило успоравању поступка, а треће лице свакако може приговором у том случају заштитити своје право.

5. У члану 34. је у односу на учеснике у поступку потребно прецизирати о којим трошковима се ради (које се њима имају накнадити односно које ће они накнадити);

Одговор: Предлог је неоснован јер је из предложене формулације овог правила јасно у односу на које трошкове ова норма има дејство.

6. У члану 28. Онемогућити одлучивање јавног извршитеља и омогућити одлучивање суда;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

7. Повећати рок између две доставе у члану 36. ЗИО за Ив предмете;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду начело хитности извршног поступка.

8. Прецизирати у којим случајевима се достава сматра неуспелом;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

9. Увести обавезу за јавног извршитеља да утврди праву адресу извршног дужника ако му се писмено врати са обавештењем да извршни дужник не живи на наведеној адреси;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду начело хитности извршног поступка као и околности да је свако лице дужно да живи на адреси пребивалишта.

10. Прецизирати где се оставља обавештење јер означање „на другом месту на адреси извршног дужника“ се злоупотребљава у пракси;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је ово генерална норма која се мора практично конкретизовати.

11. Електронска огласна табла неће решити проблем достављања обзиром на преовлађујућу информатичку неписменост грађања;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да ће електронска огласна табла значајно допринети повећању транспарентности поступка.

12. Изменити члан 28. Којим ће бити омогућено да се јавни извршитељ учини одговорним за штету коју нанесе странкама у поступку услед неправилне доставе решења о извршењу.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је опште правило о грађанско правној одговорности јавног извршитеља већ предвиђено у пракси и може се применити на различите ситуације.

13. Прописати општи рок у члану 148. ЗИО;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

14. У члан 148. ЗИО омогућити ЗЗОН и за случај решења о извршењу када је јавни извршитељ усвојио предлог за извршење а требало је да га одбије или одбаци;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да извршном дужнику у том случају стоји на располагању жалба или приговор на решење о извршењу у зависности од исправе на основу које је и поднет предлог за ивршење.

15. Брисати члан 47а јер представља превелико оптрећење за извршног дужника;

Одговор: Предлог је неоснован јер наведени члан представља озакоњење већ постојеће судске праксе.

16. Члан 19. Отвара могућност злоупотреба;

Одговор: Коментар је неоснован јер овај члан има заправо за циљ да спречи злоупотребе од стране извршног дужника.

17. Измене члана 163. ЗИО су непропорционална мера, потребно је брисати измене овог члана;

Одговор: Коментар је неоснован. Наведене измене имају за циљ омогућавање већег броја потенцијалних учесника на јавним надметањима као и постизања највеће могуће цене за предмет продаје.

18. Брисати предложене измене члана 394.ЗИО у погледу могућности коришћења факсимила, имајући у виду одредбе Закона о адвокатури;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

19. 547a ЗИО брисати зато што постоје у суду веома стари предмети по којима се није поступало. Уколико правило остаје предвидети отпис целокупне камате која је настала услед нерада судова;

Одговор: Предлог је делимично основан и делимично је измењен Нацрт у том погледу.

20. Дефинисати да се извршења не могу спроводити нерадним данима, ноћу или празницима, осим у изузетним случајевима када је потребно прибавити одобрење председника суда;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

21. У члан 394. ЗИО унети нов став према којем веродостојна исправа мора имати јасно истакнут основ из којег се види да пружена услуга спада под комуналне и сродне услуге у смислу овог закона, Закона о комуналним делатностима и Закона о потрошачима;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да приговор одлаже спровођење извршења па нема бојазни да се о овој околности неће одлучити у оквиру поступка по приговору.

22. У члан 394. ЗИО треба вратити клаузулу из члана 252. ЗИО из 2011. Године доказ о опомени;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да приговор одлаже спровођење извршења па нема бојазни да се о овој околности неће одлучити у оквиру поступка по приговору.

23. Прецизирати застарелост у случају када се предлог за извршење шаље Комори;

Одговор: правило из Нацрта је измењено.

24. У члану 165. ЗИО прецизирати да се од правних и физичких лица захтева поседовање лиценце за вештачење конкретног предмета извршење као и омогућити извршном дужнику да предложи вештака;

Одговор: Ово право није омогућено али ни онемогућено одредбама ЗИО. Изречно прописивање овог права на страни дужника може значајно продужити поступак извршења. Из формулације члана 165.ст.2 је јасно да одговарајуће организације, институције, правна или физичка лица морају поседовати стручно знање из одговарајуће области за ту врсту предмета извршења.

25. У члану 138а. ЗИО предвидети начин обраћања јавног извршитеља извршном дужнику, увести симболичну фиксну накнаду за јавног извршитеља;

Одговор: Предлог је основан, биће регулисано правилником који доноси министар надлежан за послове правосуђа.

26. У члану 310. ст. 4. избацити рок или га продужити

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

27. Члан 131. Брисати измене или прецизирати шта значи ометање или спречавање;

Одговор: Предлог је неоснован јер је ова норма неопходна ради несметаног спровођења извршења пре свега од стране јавних извршитеља као носилаца јавних овлашћења.

28. Увести одредбу да затезна камата не може прећи износ главнице;

Одговор: Предлог је неоснован јер није предмет регулисања ЗИО.

Дејан С. Крстић, адвокат

1. Спорно питање обуставе поступка услед неплаћања предујма, у случају извршења на основу извршне исправе омогућити неплаћање предујма, већи број основа за ослобођење од плаћања предујма или плаћање предујма по извршеној радњи јавног извршитеља;

Одговор: Плаћањем предујма се потврђује озбиљност извршног повериоца за вођењем извршног поступка па је обустава логична последица који предвиђа ЗИО.

2. Увести претпоставку солидарне облигације у случају брачних другова за имовину стечену током брака у вези са ПЗ, као и када је након правоснажности судске одлуке дужник отуђио имовину према блиском сроднику;

Одговор: Предлог се односи на материју која није предмет уређења ЗИО.

3. Извршити допуну става 2. Члана 17. ЗИО тако што би се одредница „то“ заменила речима „да не дође до повреде права на суђење у разумном року.“

Одговор: Примедба је терминолошке природе и неоснована је јер је значење конкретне норме недвосмислено јасно.

4. Брисати измене члана 19. јер стварају правну несигурност;

Одговор: Коментар је неоснован, извршни дужник свакако има информацију и пре покретања поступка извршења да је дужан. Норма има за циљ да онемогући злоупотребе на страни извршног дужника.

5. Члан 26. Изменити у смислу да другостепени суд може у поступку по жалби или приговору решење да укине и врати на поновни поступак;

Одговор: Предлог је неоснован, ова могућност се подразумева након брисања члана 26. ЗИО из самог текста закона.

6. Увођење електронске огласне табле не треба условити престанком физичке огласне табле (шта се дешава у случају нестанка струје, електронска неписменост друштва);

Одговор: Примедба је неоснована јер се електронском огласном таблом доприноси транспарентности поступка.

7. Брисати члан 56. Ст.3. јер је у питању штетна и контрадикторна одредба;

Одговор: Примедба је неоснована јер наведена норма означава границу у заштити начела сразмере, а изузеци су јасно прописани и логички поткрепљени.

8. Члан 57. Ст.3. уместо речи „нека“ употребити реч „она“;

Одговор: Примедба је терминолошке природе и не утиче на значење норме које је јасно и недвосмислено.

9. Члан 66. И 67. ко може поднети захтев за отклањање неправилности;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да се тумачењем јасно долази до закључка да то може учинити извршни дужник.

10. Брисати члан 74.ст.2.тачка 12. и члан 87.ст.1.тачка 7. јер се не зна на шта се односи;

Одговор: Примедба је неоснована имајући у виду да је и другим прописима предвиђен разлог који се може користити и у поступку извршења.

11. Члан 129. Ст.3. задржати како би се очувала права у односу на стечај извршног дужника;

Одговор: Примедба је неоснована обзиром да је Законом о стечају измењена последица отварања стечајног поступка на поступке извршења па ова измена ЗИО представља усклађивање ЗИО са ЗОС.

12. Члан 132. Ст.4. брисати део одредбе „осим одредаба о одлагању казне“ јер је неприхватљиво да окривљени у поступку извршења казне затвор може одложити извршење а у извршном поступку не може;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да одредбе о одлагању казне из ЗИКС се не могу применити у извршном поступку због битно другачије правне природе казне у извршном поступку која представља средство извршења.

13. Члан 138а брисати јер нема повољности за дужника;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се повољност за дужника остварује успешним поступком из члана 138а када се неће покренути знатно скупљи поступак извршења.

14. Члан 155.ст.4. брисати;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је у овом погледу неопходно задржати супрематију ЗИО у односу на прописе којима се уређује поступање Републичког геодетског завода.

15. Члан 171а спорно увођење института једном одредбом уз упут на подзаконски акт који ће се у будућности донети;

Одговор: Примедба је неоснована јер ће се подзаконски акт који ће уређивати ову материју донети паралелно са изменама ЗИО.

16. Члан 175.ст.2. брисати предложену измену или смањити јемство како би се повећао број учесника;

Одговор: Предлог је неоснован, предложена измена ЗИО ће донети појачавање озбиљности самог поступка електронског јавног надметања.

17. Члан 185.ст.3. брисати јемство;

Одговор: Предлог је неоснован, јер наведена одредба, у извесној мери свакако, убрзава поступак непосредне погодбе и чини га извеснијим.

18. Члан 300, 300а и 300б, спорно увођење додатног рока од 30 дана, искључиве надлежности јавних извршитеља погодују извршног дужника;

Одговор: Правило је измењено.

19. Брисати целу главу 8а, јер није јасно на који начин ће овај поступак убрзати поступак извршења;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду јасне разлоге за увођење скраћеног извршног поступка у систем извршења.

20. Члан 495.ст.4. ЗИО брисати из нацрта имајући у виду немогућност објективног поступања у случају парнице између јавног извршитеља и било које од странака.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду потенцијалне злоупотребе које су се већ и дешавале у пракси.

Данијела Златановић, адвокат

1. У члану 31. Ст.5. поред менице додати и друге веродостојне исправе;

Одговор: Предлог је неоснован обзиром да само меница, као веродостојна исправа коју потписује извршни дужник, има довољну ауторитативну снагу да би се омогућило право из члана 31.ст.5. ЗИО.

2. У члану 36. ЗИО у случају решења о извршењу на основу веродостојне исправе, уместо електронске огласне табле предвидети правило о постављању привременог заступника са списка адвоката, алтернативно предвидети доставу 3 уместо 2 пута у овом случају;

Одговор: Правило о постављању привременог заступника се примењује у извршном поступку под условима предвиђеним ЗПП. У односу на достављање решења о извршењу у Ив предметима, довољан степен заштите дужника представља постојеће правило ЗИО.

3. У члан 74. ЗИО увести жалбени разлог да је обавеза из извршне исправе испуњена;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

4. Код приговора у ИВ предметима предвидети да извршни дужник није дужан да достави доказ да обавеза из веродостојне исправе није настала;

Одговор: Предлог је неоснован, није потребно додатно прописивати ову могућност обзиром да се иста подразумева јер се свакако негативне чињенице не доказују.

5. Члан 148. ЗИО вратити одредбу и правима странака или учесника у поступку у случају да о захтеву не буде одлучено у року;

Одговор: У том случају странци остаје на располагању притужба на рад јавног извршитеља.

6. Члан 300а. Није у сагласности са чланом 59.ст.3 ЗИО;

Одговор: Овај члан је брисан из Нацрта.

7. Спорно је обавештавање МФ у члану 300 ЗИО (није регулисано да ли ће поверилац морати да приложи извршну исправу) као и ускраћивање извршном повериоцу да изабере јавног извршитеља;

Одговор: Обавештањем Министарства финансија се повећава могућност добровољног измирења обавезе што је повољан исход за све странке у поступку.

8. Потребно је онемогућити спровођење извршења у И предметима док се не одлучи о жалби извршног дужника јер су се у пракси дешавале злоупотребе.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду природу извршне исправе са свакако је у складу са посебним правилом ЗИО онемогућена продаја покретних ствари и непокретности пре правоснажности решења о извршењу.

Божидар Вукадиновић, адвокат

1. Бесмислене су одредбе члана 396.ст.3. и члана 398.ст.3. ЗИО јер је нејасно који ће суд бити надлежан за одлучивање о приговору.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

Ненад Васић, адвокат

1. члан 21. ЗИО спорна фаворизација судског у односу на вансудски поступак;

Одговор: Примедба је неоснована, имајући у виду да предност у случају из члана 21. ЗИО има закон по којем је најпре започет поступак намирења.

2. члан 31. Ст. 5. Проширити и на остале веродостојне исправе, унети санкцију за непоступање у року;

Одговор: Предлог је неоснован обзиром да само меница, као веродостојна исправа коју потписује извршни дужник, има довољну ауторитативну снагу да би се омогућило право из члана 31.ст.5. ЗИО.

3. у члану 58. ЗИО омогућити захтев за отклањање неправилности или приговор на закључак о промени или додавању средства или предмета извршења;

Одговор: Предлог је неоснован јер може значајно продужити трајање извршног поступка али и допринети његовој неизвесности имајући у виду праксу судова у погледу одлучивања по захтеву за отклањање неправилности.

4. Члан 108. ЗИО, увести обавезу јавним извршитељима да у случају када се извршење спроводи на покретним стварима које се налазе у непокретности трећег лица, обавести треће лице о спровођењу извршења;

Одговор: Предлог је неоснован јер ће треће лице свакако бити обавештено приликом пописа ствари.

5. Изменити члан 161. ЗИО (Став 2.) на начин да се спрече злоупотребе у периоду од правоснажности извршне исправе и решења о извршењу.

Одговор: Предлог је неоснова, имајући у виду да исто не може бити предмет регулисања ЗИО као и околности да се морају заштити, бар у основи, права закупаца.

Биљана Кајганић, Адвокат

1. Спорне све одредбе о проширењу надлежности јавних извршитеља, сви преноси надлежности са суда на јавне извршитеље су неуставни.

Одговор: Коментар је неоснован и паушалан.

2. Брисати измене члана 300. ЗИО, 300а и 300б;

Одговор: Наведене норме су измењене у Нацрту.

3. Члан 362. Ст.1. неприхватљив је предлог да коначне трошкове уместо суда одређује јавни извршитељ, нејасне су и одредбе става 2. и 3. овог члана;

Одговор: Примедба је неоснована имајући у виду да у погледу овог средства извршења суд није надлежан па нема ни основа да буде надлежан за одлучивање о трошковима.

4. Бесмислене су одредбе члана 396. Ст.3. и 398. Ст. 3.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

5. Повлачење Нацрта и доношење новог закона

Одговор: Предлог је неоснован јер је Нацрт производ рада радне групе у претходних 12 месеци. Сама радна група која је припремила Нацрт је обухватила најшири могући круг стручњака из различитих институција како би се свако решење сагледало из свих могућих углова.

Бисерка Стојковић, адвокат

1. Чланови 36. и 37. ЗИО, поред увођења електронске огласне табле оставити и физичку огласну таблу;

Одговор: Предлог је неоснован.

2. Члан 258. ЗИО изузети све основне предмета рада свих лица која обављају самосталну делатност, а не само за поједине делатности;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду проблеме у тумачењу норме у практичној примени.

3. Члан 300а и 300б, нема оправданих разлога да се предлог подноси комори јавних извршитеља, не треба фаворизовати дужнике из члана 300. ЗИО у односу на остале дужнике;

Одговор: Наведене норме су измењене у Нацрту.

4. Изменити члан 81.ст.4.ЗИО у погледу дозвољености ревизије, омогућити ревизију;

Одговор: Предлог је неоснован, ревизија је омогућена у складу са условима који су предвиђени ЗПП.

5. У члану 139. ЗИО код промене ЈИ треба увести обавезу ЈИ да када доноси закључак о обустави спровођења извршења и одређивања другог јавног извршитеља сачињава и обрачун њему уплаћених, предујмљених трошкова и стварних трошкова које је до тада имао.

Одговор: Предлог је неоснован, реч је о практичној примени која ће бити разрешена Правилником.

Тихомир Хрњак, адвокат

1. Јавни извршитељ није уставна категорија, његово постојање у правном систему је правни дериват који се мора, за разлику од Нацрта примењивати рестриктивно;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се надлежност јавних извршитеља одређује ЗИО.

2. Спорно даље одузимање судске надлежности у извршном поступку;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се надлежност суда и јавних извршитеља у извршном поступку одређује ЗИО.

3. Члан 19. Спорна измена јер ремети основна начела јавног поретка, јавности, савесности и поверења у јавну евиденцију;

Одговор: Примедба је неоснована јер је измена овог правила неопходна са аспекта спречавања бројних злоупотреба које су се дешавале у пракси од стране извршних дужника.

4. Спорне су измене члана 56,57 и 58, јер о правичности мора водити рачуна само суд, поготову спорна је измена која омогућава да јавни извршитељ измени правоснажно судско решење;

Одговор: Примедба је неоснована имајући у виду да се фаза спровођења извршења мора прилагодити околностима случаја, због тога је и омогућено да јавни извршитељ измени решење суда у погледу средства и предмета извршења а у циљу заштите начела сразмере.

5. Члан 138а спорне јер је реч о преузимању адвокатских послова по много већој накнади него за опомену по АТ;

Одговор: Питање трошкова поступка из члана 138а ће бити разрешено изменом Јавноизвиштелијске тарифе а посебно ће се водити рачуна да овај поступак буде приступачан и повољан за странке.

6. Члан 144. Ст. 2. Избацити јер је одредба супротна Закону о полицији;

Одговор: Предлог је неоснован, јер се у пракси показало да је норма неопходна како би се омогућило несметано спровођење извршења.

7. Члан 155.ст.5. одредба је правни пропуст јер подсећа на пропис из 1945. Године;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је наведена норма неопходна ради задржавања супрематије ЗИО у односу на законе којима се уређује поступање РГЗ.

8. Члан 169. Представља амнестију за период од 2016. Године;

Одговор: Коментар је неоснован, имајући у виду да предложене измене овог члана имају за циљ спречавање злоупотреба али и ојачавање професије јавних извршитеља.

9. Члан 300. ЗИО је дискриминаторна одредба;

Одговор: Коментар је неоснован, одредба има за циљ повећање броја добровољно измирених потраживања од стране извршних дужника из члана 300. Ст.2.

10. Чланови 300а и 300б дају Комори овлашћења државног органа;

Одговор: Брисани су чланови.

11. Члан 355. Је потребно увезати са члановима 88-108. Закона о стамбеној подршци социјално угрожених лица а посебно обухватањем лица осталих без стана у поступку извршења чланом 89. Закона о становању;

Одговор: Цитиране одредбе се не могу применити у извршном поступку.

12. Члан 399.ст.2. ЗИО брисати;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да наведена норма доприноси убрзању поступка извршења.

13. Члан 455. ст. 2. ЗИО на овај начин су повређена права трећих лица у судском поступку за утврђење недопуштености извршења.

Одговор: Коментар је неоснован, наведена норма спречава злоупотребе које се дешавају у пракси а трећа лица имају механизам заштите својих права кроз приговор трећег лица и поступак по уложеном приговору.

Славица Бабић, адвокат

1. Нацртом се смањују права извршних поверилаца;

Одговор: Коментар није основан, јер се Нацртом значајно повећавају права извршних поверилаца у поступку извршења.

2. Поједноставити систем правних лекова, а ЗЗОН избацити из Закона;

Одговор: Коментар је неоснован. Систем правних лекова, поготово у Ив предметима је значајно поједностављен. Захтев за отклањање неправилности је неопходан али је његов опсег дејства значајно смањен.

3. Члан 34. ст. 4. је у супротности са начелом диспозиције, основним начелом грађанских судских поступака;

Одговор: Коментар је неоснован. Наиме, подношењем предлога за извршење извршни поверилац захтева надокнаду трошкова па нема основа да то мора поново учинити у току поступка извршења.

4. Члан 47а, смањују се права извршних поверилаца јер се камата признаје од дана извршности извршне исправе, а у пракси се то већ чини и то од дана пресуђења;

Одговор: Коментар је неоснован, обзиром да наведено правило Нацрта представља озакоњење става ВКС.

5. Изменама члана 258. ЗИО се штите извршни дужници;

Одговор: Коментар је основан, извршена је редакција овог члана Нацрта.

6. Чланови 300, 300а и 300б ЗИО, равномерна расподела је довела до пада ефикасности поступка, обзиром да су ЈИ демотивисани имајући у виду извештај прилив предмета.

Одговор: Наведени чланови су уклоњени из Нацрта.

Милица Митровић, адвокат

1. Члан 36. Електронске огласне табле су неефикасне да би се решио проблем достављања;

Одговор: Коментар је неоснован јер ће електронска огласна табла значајно допринети доступности и транспарентности поступка.

2. Члан 13. ЗИО предлаже се да захтев за изузеће има суспензивно дејство;

Одговор: Предлог није прихватљив имајући у виду могућности злоупотребе.

3. Члан 19. ЗИО неоправдана измена;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду бројне злоупотребе које су се дешавале у пракси које ће ова измена онемогућити.

4. Члан 31.ст.5.проширити и на рачун односно фактуру;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је меница исправа коју сачињава извршни дужник а ЗИО јој већ омогућава посебан третман.

5. Члан 58. ЗИО потенцијална опасност примене аналогије са правилом из члана 394. ЗИО;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је правило из члана 394. ЗИО изузетак од правила а изузеци се уско тумаче.

6. Члан 138а спорна судбина плаћеног предујма у ситуацији када поступак није успео, погрешно означавање странака као извршни поверилац и извршни дужник јер није реч о извршном повериоцу, није јасан смисао норме нити бенефит за било кога осим за јавне извршитеље;

Одговор: Примедбе су неосноване. Извршни поверилац губи предујам у ситуацији када поступак није успео али ће изменама Јавноизвршитељске тарифе сам предујам у овим поступцима бити предвиђен на такав начин да поступак буде повољан и доступан. Означавање странака у поступку је у складу са терминологијом који ЗИО користи. Поступак ће веома користити извршним дужницима јер ће имати могућност да по значајно повољнијим условима измире своје обавезе.

7. Члан 156. ЗИО свакако омогућити упис права својине у ситуацији када је основ стицања старији од решења о извршењу;

Одговор: Коментар је нејасан. У случају када је лице које има основ за стицање права својине публиковало тај свој основ у катастру непокретности, имаће и могућност да своје право заштити. Међутим, лице које то није учинило ће морати да трпи последице извршног поступка.

8. Члан 161. ЗИО овера потписа код уговора о закупу није услов пуноважности уговора па је спорно проширење норме;

Одговор: Коментар је неоснован јер није реч о пуноважности уговора о закупу већ о дејству уговора о закупу на извршни поступак.

9. Члан 171а ЗИО електронско јавно надметање је у искључивој вољи јавног извршитеља обзиром на формулацију норме („може“);

Одговор: Спорно питање је разрешено прелазним и завршним одредбама Нацрта.

10. Члан 182. ЗИО нејасно је зашто се део јемства одузима у корист РС;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да мора постојати санкција за несавесне понуђаче а извршни поверилац се свакако приоритетно намирује из јемства које се одузима.

11. Чланови 186. Ст.3. и 189. ЗИО, потребно је оставити доње лимите;

Одговор: Предлози су неосновани имајући у виду да је промењен концепт непосредне погодбе у којој се непосредна погодба спроводи са познатим купцем.

12. Члан 199.ст. 1.и 2. Неоправдана рестрикција права законског издржавања;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је норма потреба онемогућавања злоупотреба које се дешавају у пракси.

13. Чланови 300, 300а и 300б ЗИО, нејасна идеја увођења дискриминаторне одредбе, брисати или увести реципроцитет у ситуацији када су дужници из члана 300. у положају извршних поверилаца;

Одговор: Наведена норма има за циљ повећање броја добровољно измиренних обавеза од стране лица из члана 300. Ст.2. ЗИО.

14. Члан 394. ЗИО лимит повећати на 15000 еур или 30% од вредности непокретности;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је нови став члана 394. Одмерен на начин да одговара друштвеним приликама и социјалним околностима.

Кристина Живковић, адвокат

1. Члан 77а ЗИО, зашто је извршном дужнику (и зашто само њему) дато право да два пута уложи жалбу;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да ова одредба омогућава убрзање поступка.

2. У члану 74. ЗИО предвидети разлог за жалбу да је обавеза извршена;

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

3. Члан 300. ЗИО спорна фаворизација државе као дужника;

Одговор: Наведена норма има за циљ повећање броја добровољно измиренних обавеза од стране лица из члана 300. Ст.2. ЗИО.

4. У члану 300а спорна месна надлежност у случају извршења на покретним стварима а спорно је и што поверилац не може бирати јавног извршитеља јер постоје јавни извршитељи који не знају да раде;

Одговор: Наведена норма је уклоњена из Нацрта.

Драгана Вукичевић Аџић, адвокат

1. Члан 144.ст.2. ЗИО спорна одредба имајући у виду социјалну ситуацију и околност да иселење мора бити апсолутно последња мера;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је неопходно омогућити спровођење извршења без опструкција.

Адвокатска канцеларија Станковић

1. Члан 25.ст.3. ЗИО предвидети да жалба и приговор одлажу извршење.

Одговор: Предлог је неприхватљив јер би његово усвајање значајно успорило поступак извршења.

2. Члан 30.ст.1.тач.2. брисати или омогућити сазнање података у ситуацији када извршни поверилац нема ове информације;

Одговор: Предлог је неприхватљив у смислу брисања ове обавезе имајући у виду да је реч о подацима на основу којих се може идентификовати странка у поступку а сазнање је омогућено изменом члана 31. ЗИО.

3. Члан 34. ЗИО непотребно подношење захтева од стране извршног повериоца, подразумева се да захтева накнаду трошкова;

Одговор: Коментар је основан, Нацртом је већ учињена измена у овом правцу.

4. Члан 37. ЗИО предлог да судске акте до правоснажности решења о извршењу доставља суд а након правоснажности ЈИ;

Одговор: Предлог је неприхватљив имајући у виду да би његово усвајање значајно успорило поступак.

5. Члан 56. ЗИО потребно је имати у виду и да ли исцрпљена друга средства извршења као и да ли дужник показује добру намеру и предузима радње како би исплатио дуг;

Одговор: Коментар је неоснован са аспекта држања дужника обзиром да се извршење спроводи на основу решења о извршењу. У погледу исцрпљености осталих средстава извршења Нацртом је већ уврштена измена у том смислу.

6. Члан 59. ЗИО онемогућити цепање потраживања;

Одговор: Коментар је основан, сачињене су измене ЗИО кроз Нацрт.

7. Члан 133. ЗИО омогућити спровођење извршења тек након правоснажности и у случају веродостоје али и извршне исправе;

Одговор: предлог није прихватљив имајући у виду правну природу извршне исправе.

8. Члан 141. ст. 1. ЗИО уместо до 72 часа предвидети да се извршење може спроводити до 20 часова;

Одговор: предлог је неоснован али је Нацртом предвиђено да се извршење може спроводити само радним даном.

9. Члан 142. Ст.1. као члана дужниковог домаћинства се не може сматрати малолетно лице;

Одговор: Ово питање је ствар тумачења норме.

10. Члан 171. И 174. ЗИО увести е продају;

Одговор: Коментар је основан, Нацртом је предвиђено електронско јавно надметање.

11. Избацити део седми јер не припада материји овог Закона;

Одговор: Коментар је неоснован јер део седми закона чини јединствену целину са остатком ЗИО.

12. Члан 485. ЗИО условити да се примењује само уколико се против јавног извршитеља не води дисциплински поступак;

13. Члан 490. ЗИО ванредни надзор се мора спровести пре пријема захтева за престанак обављања делатности;

Одговор: Предлог је прихватљив, мора се изменити пракса.

Емир Јашаревић, адвокат

1. Преширока овлашћења јавних извршитеља;

Одговор: Коментар је неоснован, јавни извршитељи су значајно допринели реализацији грађанских права у поступку извршења и завређују надлежности које им је поверио ЗИО.

2. Члан 4. Ст.3. ЗИО треба брисати јер се не може неким другим законом дефинисати надлежност јавног извршитеља;

Одговор: Коментар је неоснован јер је то већ случај у погледу одређених закона.

3. Додати у члану 4. Још један став који гласи: „Поступак доношења решења о извршењу и поступка спровођења решења о извршењу су јединствени поступци принудног намирења извршних поверилаца“, како би се потврдило да је реч о једном а не два одвојена поступка;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да наведено није ни спорно.

4. Члан 13. Изменити на начин да се захтев може поднети одмах по сазнању разлога а најкасније до доношења решења којим се окончава извршни поступак;

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је чланом 13. Већ предвиђена предложена могућност.

5. Члан 19. ЗИО додати одредницу „предузета од стране извршног дужника“;

Одговор: Предлог је неоснован јер његовим усвајањем се не би ништа променило обзиром да је норма јасна и недвосмислена.

6. Члан 20. ЗИО, ради прецизности у ставу 3. Изменити речи „доношења“ речима уписа у катастру непокретности;

Одговор: Предлог је неоснован јер се промене у катастру непокретности региструју доношењем решења.

7. Члан 21. ЗИО Погрешно је везивање за коначност решења о забележби хипотекарне продаје боље је везати се за упис. И иначе је нејасан став 3. Овог члана;

Одговор: Предлог је неоснован обзиром да је коначност решење ипак неки финални стадиум у смислу вансудског поступка реализације хипотеке. Смисао члана 21. ЗИО који регулише сукоб два закона поводом реализације хипотеке и то од стране више поверилаца је тај да се омогућава реализација у поступку који је започео временски први неки од хипотекарних поверилаца.

8. Члан 24. ЗИО сувишне речи „и приговор трећих лица“ јер се то подразумева;

Одговор: Примедба је неоснована имајући у виду да је реч о општем делу закона где је неопходно предвидети све могућности.

9. Члан 31. ст. 5. ЗИО реч „меницу“ заменити са „фотокопију менице“ или „оверену фотокопију менице“;

Одговор: Постојећа одредба члана 31.ст.5. која говори случају када поверилац поседује извршну исправу није правила проблеме у пракси па се не очекује да ће и означавање „меницу“ правити неке проблеме.

10. Члан 34. Ст. 6. ЗИО преформулисати у смислу да је учесник у поступку дужан да накнади трошкове поступка другим учесницима у поступку;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је обавеза учесника у поступку да накнади трошкове ишира од његове обавезе да то учини само према другом учеснику у поступку. Учесник у поступку ће бити дужан да накнади и трошкове странака у поступку.

11. Члан 47а ЗИО изменити на начин да буде јасно да се у ставу 1. мисли на решење о извршењу јер овако испада да се то може учинити у току целог поступка;

Одговор: Предлог је основан, Нацрт ће бити измењен у том погледу.

12. Члан 48. ЗИО допунити новим ставом 7. Који гласи: „када извршног повериоца у извршном поступку заступа адвокат, наплата досуђених судских трошкова и трошкова извршења извршиће се на рачун адвоката и без уговора о преносу потраживања, на основу по закону овереног пуномоћја којим га је извршни поверилац овластио да наплату трошкова поступка захтева на свој рачун.“

Одговор: Предлог је основан, Нацрт ће бити измењен у том погледу.

13. Члан 56. ЗИО није оправдано поступање извршитеља по службеној дужности имајући у виду начело диспозиције али и околности да сваки закључак кошта;

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је реч о начелу сразмере које се мора штити и по службеној дужности а не само на предлог странке. У том смислу, јавни извршитељ мора поступати разумно проузрокујући што мање трошкова за странке у поступку.

14. Разрешити дилему да ли је на основу заложне изјаве или уговора о хипотеци могуће намирење на целокупној имовини извршног дужника;

Одговор: Предлог је основан, измењен не Нацрт у том погледу.

15. Члан 81. Ст. 6. ЗИО (по Нацрту став 5) је потребно избрисати јер је ово питање већ регулисано чланом 200. Ст.2. ЗПП;

Одговор: Коментар је исправан међутим реч је о конкретизацији правила у извршном поступку па нема потребе да се одредба уклони.

УБС

1. Члан 8: Предлог је да се брише став 2 члана 8.

Закон о извршењу и обезбеђењу, као и остали процесни закони, прави разлику између опште и искључиве месне надлежности. Тако је чланом 7. који регулише општу месну надлежност прописано: : „*да је за одлучивање о предлогу за извршење или обезбеђење месно надлежан суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или боравиште, односно седиште*“.

Са друге стране месно надлежан суд за одлучивање о предлогу за извршење или обезбеђење који за предмет или средство извршења обезбеђења има непокретност, прописује искључиву месну надлежност суда на коме се непокретност налази. То су одредбе 150, 211 , 327 , 353, 427 , 431 Закона¹.

Међутим, одредбом члана 8 став 2 Закона, прописано је да „*ако је између више средстава или предмета назначена и непокретност, за одлучивање о предлогу за извршење, односно обезбеђење искључиво месно је надлежан суд на чијем се подручју налази непокретност*“.

Ова одредба у пракси, изазива бројне недоумице и по мишљењу предлагача погодна је за злоупотребу, која се од стране извршних поверилаца користи на следећи начин.

Како би се у поступку извршења против дужника, засновала надлежност суда на чијем подручју извршни поверилац има пребивалиште, боравиште или седиште, користи се одредба става 2 члана 8, чиме се дерогирају одребе о општој месној надлежности и злоупотребљавају одредбе о искључивој надлежности које су прописане за непокретност, јер намера извршног повериоца ни једног момента није да дуг наплати продајом непокретности.

Несумњива намера извршног повериоца је да успостави надлежност суда на чијем подручју он има пребивалиште, седиште или боравиште, тако што као једно од средстава или предмета извршења, наведе и непокретност дужника која се налази на подручју суда на коме се налази седиште повериоца, а права намера му је да своје потраживање наплати (као у примеру из наше праксе) пленидбом новчаних средстава са рачуна извршног дужника, које у предлогу за извршење наведе као примарно средство извршења. И тако, долазимо у ситуацију да се одредбе о искључивој надлежности злоупотребљавају, зато што наплата потраживања продајом непокретности није никада била у плану, а одредбе о општој надлежности се дерогирају, јер у редовном току ствари такво извршење би одредио суд по месту дужника а касније спровео извршитељ по месту суда.

Уколико би смо ушли у разлоге таквог понашања на страни поверилаца, довели би смо у питање савесност и законитост пословања многих учесника у поступку извршења, јер се поставља оправдано питање коме је и из ког разлога у интересу да наводећи непокретност као параван за успостављање месне надлежности суда на коме се налази седиште (пребивалиште или боравиште) повериоца, желе да избегну одлучивање суда на чијем подручју пребивалиште има извршни дужник.

Обзиром да Закон о извршењу и обезбеђењу, већ има одредбе на основу којих се може несумњиво успоставити искључива месна надлежност суда на чијем се подручју налази непокретност, а које су цитиране у фусноти ове иницијативе, предлагемо брисање става 2 члана 8 Закона.

Одговор: Предлог је неоснован јер је искључива месна надлежност, када је реч о извршењу на непокретностима основно правило у материји извршног поступка. Злоупотребе, иако могуће, нису довољно снажан аргумент због којег би се одустало од овог основног правила.

2. Члан 21 став 1: предлог је да се задржи постојеће законско решење.

предлог је да се задржи постојеће законско решење јер се на овај начин фаворизује судски поступак продаје. Дакле критеријум за одређивање који ће се закон применити треба да остане тренутак доношења решења о извршењу односно решења о упису забележбе хипотекарне продаје.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да тек са коначношћу решења у упису забележбе у вансудском поступку реализације хипотеке се стиче право на продају хипотековане ствари.

3. Члан 29: Прекид поступка – избацити речи „по службеној дужности“

Именовање привременог заступника проузрокује трошкове, а трошкове предујмљује извршни поверилац. Изазивање додатних трошкова није смисао овог Закона.

Одговор: Предлог је неоснован, могућност одлучивања јавног извршитеља на цитирани начин штити поступак извршења који не трпи чекајући изјашњење странке.

4. Члан 31. Став 5 (дужност давања података) – у ставу 5 избацити „изузев података из пореске пријаве за последње три године.

Став 5: није јасан разлог због којег би Пореска управа била изузета од давања података, ако је и сама државни **орган**.

Одговор: Коментар је неоснован јер подаци о којима се говори могу се прибавити и од других органа.

5. Члан 34 став 2: реч је о новом законском решењу које повериоца ставља у неповољнији положај. Предлог је да се наведена одредба не уврсти у текст новог закона.

реч је о новом законском решењу које повериоца и дужника ставља у неповољнији положај нпр. дужнику су раскинуте две партије кредита, по једној би се покренуо поступак утужења, а друга партија се не би одмах утуживала већ би се направио усмени договор, ако би се прихватила предложена одредба то би утицало да се дужник одмах утужи по свим раскинутим производима што би искључило евентуалну могућност договора о начину измирења дуга и увећало основицу за обрачун трошкова како адвокатских, тако и судских и код извршитеља.

Одговор: Наведена одредба има управо за циљ спречавање злоупотреба извршног поступак само из разлога наплате трошкова поступка од извршног дужника.

6. Члан 34 предлаже се додавање новог става 4 – који би гласио: „Износ трошкова на које извршни поверилац има право, у случајевима из става 2 и 3 овог члана, утврђује поступајући јавни извршитељ у поступку који је први покренут.“

Неопходно је прецизирање одредаба овог члана из става 2 и 3, у погледу тога у ком од покренутих поступака се утврђује износ трошкова на чију накнаду има право извршни поверилац.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да и без њега ће се остварити идентично поступање јавног извршитеља.

7. Члан 48 **предлаже се прецизирање одредбе:** за случај да доказивања прелаза или преноса није могуће јавном или по закону овереном исправом већ и правноснажном или коначном одлуком донетом у парничном, прекршајном или управном поступку.

Предлог је мотивисан ситуацијом када, после доношења решења о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе, потраживање пређе или буде пренето са извршног повериоца на друго лице, на предлог стицаоца, решењем против ког је дозвољен приговор, утврђује се да је он ступио на место извршног повериоца, ако прелаз или пренос докаже јавном или по закону овереном исправом а ако такав доказ није могућ потребна је допуна одредбе у погледу доказа којима се доказује својство стицаоца потраживања, а у складу са ставом 1 овог члана.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је ставом 2. Наведеног члана регулисана ситуација у којој је већ донето решење о извршење а потраживање из исправе на основу које је донето решење пређе или буде пренети на треће лице, новог повериоца. У овом случају за наставак поступка од стране новог извршног повериоца је неопходно само доказати прелаз или пренос а то се може учинити јавном или по закону овереном исправом.

8. Члан 56: брисати предложено решење.

постојеће законско решење је оптимално за брзо решење извршног повериоца.

Одговор: Предлог је неоснован, друштвене потребе налажу појачавање заштиту начела сразмере.

9. Члан 57 став 5: предлаже се ревизија текста у смислу јасније дефиниције.

предлаже се јаснија дефиница одредбе: „Уколико одређени предмет извршења није продат или је продат по цени која није довољна за намирење потраживања, спроводи се извршење на следећем предмету извршења“.

Одговор: Предлог је неоснован јер овај члан ЗИО говори о могућности истовременог спровођења поступка извршења на различитим средствима односно предметима извршења.

10. Члан 58: – предлаже се допуна члана тако да сада гласи: „Јавни извршитељ ће по службеној дужности или на предлог странке, закључком да промени већ одређено средство и предмет извршења, ако постоји очигледна несразмера између одређеног средства и предмета извршења и висине потраживања извршног повериоца, осим у поступцима у којима је решење о извршењу донето на основу уговора о хипотеци, односно заложне изјаве.“

Одговор: Предлог је неоснован, обзиром да је изречно у члану 56. Ст.3. стипулисано да се начело сразмере не примењује у случају извршења по основу заложне изјаве односно уговора о хипотеци.

предлаже се допуна у виду ограничавања могућности опредељења другог средства и предмета извршења, ради поштовања начела сразмере, која је неопходна, јер не постоји основ за промену средства и предмета извршења када је решење о извршењу донето на основу заложне изјаве, односно уговора о хипотеци, с обзиром да је самом извршном исправом извршење ограничено на тачно одређену непокретност.

11. Члан 85: прецизирати да је рок за давање одговора на приговор 8 дана.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је чланом 89.ст.1.дефинисан рок за одговор на приговор.

12. Члан 108: прецизирати да се приговор може поднети до доношења закључка о предаји непокретности као и да о приговору одлучује суд.

улагање приговора трећег лица до закључења извршног поступка може довести до злоупотреба у пракси.

Одговор: Предлог је неприхватљив имајући у виду да се подразумева рок до када се може поднети приговор као и да о њему финално одлучује суд.

13. Члан 111: брисати предложену измену.

Чему заправо служи решење о одбијању приговора трећег лица, ако се одмах затим даје и право и упут да може поднети тужбу за недопуштености извршења.

Одговор: Предлог је неприхватљив имајући у виду да је неопходно најпре испитати приговор процесно али и материјално пре него што се о њему одлучи. Уосталом наведена фаза је неопходна имајући у виду да се приговор може и усвојити.

14. Нови члан 138А: предлаже се брисање овог члана.

Предложено је брисање новог члана 138а јер се његовим прописивањем не постиже сврха уштеде трошкова поступка. Такође, извршни дужник је готово увек упознат са чињеницом да има новчану обавезу према извршном дужнику, па, уколико је није испунио до момента покретања поступка, претпоставка је да је неће испунити ни на позив јавног извршитеља.

Одговор: Предлог је неоснован. Правило из члана 138а ће допринети бржем, ефикаснијем и повољнијем начину наплате потраживања мимо извршног поступка.

15. Члан 148: – предлаже се допуна овог члана тако да се захтев за отклањање неправилности може се поднети против закључка и против предузимања или пропуштања радњи које су претходиле доношењу закључка против кога се може поднети захтев за отклањање неправилности.

Предложена је допуна, у погледу разлога за подношење захтева за отклањање неправилности – захтев за отклањање неправилности се може поднети против закључка када је то законом прописано, као и против предузетих, односно пропуштених радњи које су претходиле доношењу закључка, зарад веће правне сигурности странака и учесника у поступку.

Одговор: Предлог је основан, учињена је измена у Нацрту ради поступања у складу са предложеним.

16. Члан 151А – предлаже се допуна овог члана речима: „осим у поступцима у којима је решење о извршењу донето на основу уговора о хипотеци, односно заложне изјаве.“

Допуна је предложена у виду ограничавања могућности опредељења другог средства и предмета извршења, ради поштовања начела сразмере, неопходна је, јер не постоји основ за промену средства и предмета извршења када је решење о извршењу донето на основу заложне изјаве, односно уговора о хипотеци, с обзиром да је самом извршном исправом извршење ограничено на тачно одређену непокретност.

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је изречном одредбом Закона прецизирано да се начело сразмере не примењује у ситуацији када се извршни поступак води на основу заложне изјаве или уговора о хипотеци.

17. Члан 15 – предлаже се допуна става 2 овог члана речима: „којим обавезује новог власника непокретности да трпи намирење“.

Предложена итмена је предложена из разлога што је измењеним ставом 2 предвиђено да, уколико дође до промене власника непокретности на којој је одређено спровођење извршења, извршење ће се наставити на непокретности, а нови власник је дужан да трпи намирење, уместо важеће одредбе да ће се поступак наставити према новом власнику као извршном дужнику. Међутим, у додатом ставу 3, предложено је доношење закључка којим се поступак наставља према новом власнику, што је у супротности са ст. 2, па је потребно преформулисати, став 3 – доношење закључка којим се наставља извршење на непокретности уз обавезивање новог власника да трпи намирење.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је норма јасна и прецизно формулисана.

18. Члан 171А: предлаже се обавезност електронског јавног надметања.

новина коју доноси предложени члан је за поздравити с тим да се предлаже његова обавезна примена у циљу избегавања свих до сада уочених негативних страна досадашње праксе јавних надметања.

Одговор: Предлог је основан, у прелазним одредбама ЗИО је предвиђено дејство електронског јавног надметања.

19. Члан 172: Предлаже се допуна овог члана тако да гласи: „Закључак о продаји непокретности на јавном надметању доноси се одмах после правноснажности решења о извршењу, а у поступцима који су покренути на основу предлога за извршење на основу менице, одмах након доношења решења о извршењу.“

предложена је допуна овог члана ради усаглашавања са чланом 86 ЗИО, који је пренет у Нацрт, јер је чл. 86 прописано да приговор против решења о извршењу које је донето на основу менице, не одлаже извршење.

Одговор: Предлог је неоснован обзиром да постоје значајни разлози који опредељују постојеће законско решење да продаја непокретности односно покретних ствари није могућа до правоснажности решења извршења без обзира на основу које исправе се води извршини поступак.

20. Члан 179: предлаже се решавање до сада уочених недоречености.

Остало је недоречено и неуређено питање начина поступања када два или више учесника понуде исту цену, да ли ће купцем бити проглашен први понудилац ове цене?

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је према Нацрту у члану 180. Ст.2. ова ситуација разрешена. Најповољнији понудилац јесте понудилац који је понудио највишу објављену цену, а ако је два или више учесника понудило највишу објављену цену најповољнији понудилац је онај који је ту цену први понудио.

Члан 183: предлаже се допуна следећим ставом: „У случају постојања више поверилаца, повериоцу који има приоритет у намирењу није потребна сагласност осталих извршних поверилаца приликом избора продаје путем непосредне погодбе“

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да се наведено свакако подразумева а ЗИО не предвиђа никакво ограничење овог права.

21. Члан 190: – предлаже се допуна овог члана на следећи начин: „Извршни поверилац позива се да у року од осам дана захтева намирење преносом права својине на непокретности или да предложи друго средство и предмет извршења, осим у поступцима у којима је решење о извршењу донето на основу уговора о хипотеци, односно заложне изјаве, а ако пропусти рок, извршни поступак се обуставља.“

Допуна је предложена, јер у случајевима где је решење о извршењу донето на основу уговора о хипотеци, односно заложне изјаве, не постоји основ за даљи наставак поступка спровођењем извршења другим средством и предметом извршења, с обзиром да је самом извршном исправом извршење ограничено на тачно одређену непокретност.

Одговор: Предлог је основан, извршена је измена Нацрта како би се инкорпорирао овај предлог.

22. Члан 218, тачке 7, 8 и 9: предлаже се прописивање начина процене неопходности средства за рад, како не би долазило до злоупотреба у специфичним случајевима.

ограничење врсте предмета извршења није сасвим јасно изведено на прописани начин, у смислу да није јасно због чега су баш ови предмети изузети од извршења, да ли се у појединим ситуацијама праве изаузеци (лап топ адвоката у канцеларији у којој ради 100 адвоката). Нејасно је ко и на који начин процењује шта је основно средство неопходно за обављање делатности.

Одговор: Предлог је основан, заправо су ове тачке избрисане из Нацрта јер их је тешко сузити а овако постављене могу довести до значајних злоупотреба у пракси..

23. Члан 237: предлаже се допуна овог члана и то: „Закључак о продаји покретне ствари доноси се после правноснажности решења о извршењу, а у поступцима који су покренути на основу предлога за извршење на основу менице, одмах након доношења решења о извршењу, а од објављивања закључка на електронској огласној табли Коморе , па до првог јавног надметања не може протећи мање од 15, нити више од 30 дана.“

Предложена је допуна ради усаглашавања са чланом 86 ЗИО, који је пренет у Нацрт, јер је чланом 86 прописано да приговор против решења о извршењу које је донето на основу менице, не одлаже извршење.

Одговор: Предлог је неоснован обзиром да постоје значајни разлози који опредељују постојеће законско решење да продаја непокретности односно покретних ствари није могућа до правоснажности решења извршења без обзира на основу које исправе се води извршни поступак.

24. Члан 258 Закона је направио велику разлику у погледу могућности намирења са зараде у односу на постојеће законско решење. Предлог је да се задржи постојеће законско решење или да се разлика у односу на постојеће решење минимално коригује у делу социјално угрожених клијената.

овај члан је направио велику разлику у погледу могућности намирења са зараде у односу на постојеће законско решење и на овај начин се штите дужници на штету повериоца, даје се лоша порука клијентима који уредно измирују обавезе у смислу да немају адекватну санкцију у случају раскида уговора јер би им се принудно наплаћивало мање са зараде него да је кредит у редовној отплати што за последицу може да има смањени интерес клијената да задрже уговор у редовној отплати, а самим тим да доведе до повећања деликвентности портфолиа на нивоу банкарског сектора

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да су измене овог члана веома пажљиво одмерене посебно имајући у виду друштвене и социјалне прилике.

25. Члан 262. став 1, предлог је да се допуни става 1. овог члана:

„Потраживање извршног дужника може да се заплени и пренесе само у висини потребној да се намири потраживање извршног повериоца, изузев код недељивог потраживања, као и у случају када је извршни дужник у блокади.“

Одредба члана 262 Закона о извршењу и обезбеђењу којом је прописан обим пленидбе и преноса у случају извршења на новчаном потраживању извршног дужника, у ставу 1. прописује да: „потраживање извршног дужника може да се заплени и пренесе само у висини потребној да се намири потраживање извршног повериоца, изузев код недељивог потраживања“.

Тумачењем ове одредбе на начин како је написана, без позивања на ограничења садржана у другим законима (попут Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност), могуће је да ће се неком правном лицу чији је поверилац у блокади, јавити јавни извршитељ, који ће захтевати да износ који дугује, не платити свом повериоцу (чији је рачун у блокади), већ трећем лицу, које је пред јавним извршитељем започео и спроводи поступак наплате свог потраживања, прескачући у редоследу наплате све остале повериоце у блокади.

Иако сматрамо да је ово само пропуст законодавца и да му намера није била да Законом о извршењу и обезбеђењу имплементира механизам којим ће се извржавати императивне одредбе других закона (попут блокаде), иницирамо овај предлог који може да изазове озбиљне последице било да дужник одлучи да плати свом поверицу на рачун или пренесе средства приватном извршитељу.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је ЗИО Lex specialis у односу на друге законе у погледу намирења, осим када је самим Законом о извршењу и обезбеђењу предвиђено другачије.

26. Члан 299 Закона, предлог је да да извршење ради намирења новчаног потраживања спроводи организација за принудну наплату (Народна банка Србије) на свим динарским и девизним средствима на рачунима извршног дужника, изузев оних који су законом изузети од извршења, без обзира на правни статус извршног дужника (физичко или правно лице).

Констатовано је да извршење на новчаним средствима на рачуну физичког лица, изазива проблеме као што су:

- праћење прилива средстава са више рачуна истог физичког лица, из више банака, на наменски рачун јавног извршитеља, где се испоставило да се неретко дешава да се наплати више средстава од потраживаног износа па се потом отварају проблеми враћања вишка, почев од тога на који рачун вишак вратити до одговорности за евентуалну штету услед више наплаћеног, остваривања дозвољеног односно недозвољеног прекорачења, ненаданог изостанка средстава за плаћање по трајним налозима и слично;

- извршење на новчаним средствима са рачуна дужника је у одређеном, законом прописаном, броју случајева ограничено (Закон о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 106/2015, 106/2016 - аутентично тумачење и 113/2017 - аутентично тумачење - Ограничење извршења, члан 258). Међутим, органичење извршења на средствима која се воде на рачунима грађана – физичких лица, је према садашњем систему ове врсте извршења, тешко спровести без посредне улоге организације за принудну наплату. Наиме, када јавни извршитељ од Јединственог регистра рачуна Народне банке Србије добије информацију о банкама у којима дужник поседује рачуне, са њиховим бројевима, и када се у спровођењу извршења приступи на свим тим рачунима одједном, симултано, без додатне провере да ли је извршење на неким од њих законом ограничено долази до повреде права корисника финансијских услуга јер му се ужожавају финансијски интереси преко потребе дефинисане решењем о извршењу. Наиме једна банка не може да зна са којим средствима дужник располаже у другим банкама у којима поседује средства на рачунима са којих је закључком јавног извршитеља опредељено извршење, па тако долази до тога да се наплати више средстава од дужника него што је то прописано решењем о извршењу, па се отвара питање одговорности за више наплаћено као и за евентуалну штету због последица прекомерне наплате али и до питања на који рачун у којој банци вратити вишак наплаћени средстава;

- код више наплаћених новчаних средстава са девизног рачуна отвара се проблем одговорности за курсне разлике што и једне и друге учеснике у овој трансакцији доводи до проблема.

Одговор: Коментар је основан али је за описани проблем разрешен нормом члана 310. Ст.4. ЗИО након измена.

27. Члан 300: предлаже се допуна овог члана, и то: „Извршни поверилац је дужан да о намери подношења предлога за извршење, против извршног дужника из става 2, 3 и 4 овог члана, писаним путем обавести министарство надлежно за послове финансија најмање 30 дана пре подношења предлога за извршење.“

Предметним чланом прописује се додатна садржина предлога за извршење којим је предложено спровођење извршења на новчаним средствима на рачуну извршног дужника, у свим случајевима (без обзира на то ко је извршни дужник), допуна става 5 је неопходна, с обзиром да је идеја вероватно била да се министарство обавести у случају да када је извршни дужник неко из става 2, 3 и 4 члана, јер нема логике да се министарство обавештава у случају да је извршни дужник, нпр. физичко лице.

Одговор: Наведена норма има за циљ повећање броја добровољно измиренних обавеза од стране лица из члана 300. Ст.2. ЗИО.

28. Члан 310: предлаже се додавање овом члану новог става 6, који би да гласи: „након доношења одлуке јавног извршитеља којом се утврђује да није дошло до повреде ограничења из става 257 или 258 овог закона, односно након повраћаја више пренетих средстава на рачун извршног дужника, јавни извршитељ је дужан да изврши пренос средстава на рачун извршног повериоца у року од 8 дана од дана доношења одлуке, односно у року од 8 дана од дана повраћаја више пренетих средстава на текући рачун извршног дужника.“

Додавањем става 6 у овом члану, предлаже се прописивање обавезе јавног извршитеља да у одређеном року изврши пренос средстава са свог наменског рачуна на рачун извршног повериоца, с обзиром да се у другим случајевима код којих јавни извршитељ врши пренос средстава остварених по спровођењу извршења, са свог рачуна на рачун извршног повериоца, неретко дешава да протекне дужи временски период, што не иде у корист извршног повериоца.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је предложено поступање јавног извршитеља које је већ предвиђено и то у складу са начелом хитности извршног поступка у још краћем року, да без одлагања, након протеча рока из члана 310.ст.4. пренесе наплаћени износ на рачун извршног повериоца.

29. нови члан 338А: – предлаже се допуна овог члана и то: „Извршење на другим имовинским правима извршног дужника (патент, жиг и друго) спроводи се уписом постојања решења о извршењу у одговарајући регистар завода за интелектуалну својину, и уновчењем уз сходну примену одредаба овог закона којима се уређује извршење на покретним стварима ради намирења новчаног потраживања, осим одредаба о електронском јавном надметању.“

Промена предложеног члана је неопходна, јер се „имовинска права“ не могу пленити, на исти начин као покретне ствари. С обзиром да је реч о правима која су уписана у регистар код Завода за интелектуалну својину, предложено је да се, ако и код извршења на непокретностима, изврши „забележба“, односно упис постојања решења о извршењу.

Одговор: Предлог је делимично основан, обзиром да има аргумената због којег се упис решења мора спровести кроз регистар али није реч само о регистру завода за интелектуалну својину већ у одговарајући регистар у зависности од предмета извршења.

30. Члан 394 став 2 закона је новина у односу на постојеће законско решење и исто је на штету повериоца, предлог је да се у описаном случају дозволи извршење које би се уписало у лист непокретности а да се извршење не спроводи у дефинисаном временском периоду, ако након истека тог периода поверилац не би био намирен по службеној дужности би се наставио поступак продаје на непокретности.

предложено решење је новина у односу на постојеће законско решење које је на штету повериоца, предлог је да се у описаном случају дозволи извршење које би се уписало у лист непокретности а да се извршење не спроводи у дефинисаном временском периоду, ако након истека тог периода поверилац не би био намирен по службеној дужности би се наставио поступак продаје на непокртности. На овај начин би се спречила злоупотреба дужника да прода непокретност а да се из остварене цене не намири његов дуг према повериоцу.

Одговор: Предлог је неоснован обзиром да је реч о апсолутној забрани која не трпи никакве изузетке.

31. Члан 394 став 2: предлаже се смањивање максимизованог износа за забрану продаје непокретности.

износ од 5.000 ЕУР до којег се не може продати једина непокретност ради намирења дуга је јако висок износ, предлаже се снижавање истог.

Одговор: Предлог је неоснова, имајући у виду да је износ потраживања у члану 394. Ст. 2. Прецизно одмерен уважавајући социјалне и друштвене прилике.

Радован Обрадовић
Омогућити заштиту права на дом

Одговор: свака додатна заштита проузрокује смање права за извршног повериоца, у случају права на дом, то није могуће имајући у виду значај непоркестности и њихову вредност.

Адвокат Милена Бошковић Вилотић

У члану 116 Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу којим се мења члан 258 Закона о извршењу и обезбеђењу *Ограничење извршења* додати четири нова става који гласе:

„Извршење на заради или плати, накнади зараде, односно накнади плате може да се спроведе у висини до 2/3 зараде, накнаде зараде, накнаде плате односно до њихове половине ако је њихов износ једнак или мањи од минималне зараде утврђене у складу са законом **САМО ДА БИ СЕ НАМИРИЛА ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ЗАКОНСКОГ ИЗДРЖАВАЊА.**“

„Извршење на минималној заради спроводи се до њене половине **САМО ДА БИ СЕ НАМИРИЛА ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ЗАКОНСКОГ ИЗДРЖАВАЊА**“

„Извршење на пензији може да се спроведе у висини до две трећине **САМО ДА БИ СЕ НАМИРИЛА ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ЗАКОНСКОГ ИЗДРЖАВАЊА**“

„Извршење на минималној пензији може се спровести до њене половине **САМО ДА БИ СЕ НАМИРИЛА ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ЗАКОНСКОГ ИЗДРЖАВАЊА**“

Одговор: Предлог је основан, извршена је измена Нацрта у том погледу.

КОМОРА ЈАВНИХ ИЗВРШИТЕЉА

- **Члан 4. важећег ЗИО (члан 3. Нацрта)** би требало допунити, и код надлежности судова предвидети: „извршење решења о усвајању предлога за противизвршење где је суд искључиво надлежан да спроводи извршење“.

Одговор: Предлог је неоснован јер се подразумева да и у случају противизвршења надлежност суда односно јавног извршитеља зависе о искључиве надлежности за спровођења извршења.

- **Члан 28. важећег ЗИО (члан 12. Нацрта)** би требало да гласи: „Предлог за враћање у пређашње стање подноси се истовремено уз изјављивање правног лека против решења о извршењу, а о чему одлучује суд приликом одлучивања о правном леку“. Образложење: Оваквом стилизацијом одредбе овог члана смањила би се дужина трајања поступка који постојећим предлогом омогућава двоструко одлучивање о предлогу за враћање у пређашње стање. Дозвољава се могућност да о њему одлучује јавни извршитељ решењем, против кога је дозвољен приговор уколико се предлог одбацује или одбија, а о коме затим одлучује суд. Суд би решење јавног извршитеља могао и укинути и вратити на поновни поступак, чиме се значајно продужава трајање поступка. Суштина подношења предлога за враћање у пређашње стање је да се оправда неблаговременост изјављеног правног лека и логично је да о њему одлучује орган који одлучује о изјављеном правном леку, тако што ће уколико усваја предлог за враћање одмах одлучити и о основаности правног лека, а уколико сматра да је поднети предлог за враћање у пређашње стање неоснован, исти одбија и одбацује правни лек као неблаговремен. Предложена измена је и у духу члана 110. става 4. ЗПП.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се у овом случају сходно примењују одредбе ЗПП, па није потребно предвидети идентично правило у ЗИО.

- **На крају члана 33. став 3. важећег ЗИО (члан 15. Нацрта)** би требало додатиarez и речи: "у ком случају све трошкове извршног поступка и поступка обезбеђења сноси извршни дужник" Образложење: потребно је прецизирати одредбу, како би било јасније да се све преваљује на извршног дужника и у ситуацији када је извршни поверилац ослобођен плаћања предујма.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

- **Члан 34. став 5. важећег ЗИО (члан 15. Нацрта)** треба изменити тако да став 5. гласи: „Учесник у поступку има право на трошкове за радње које је предузео у циљу заштите својих права, а које претходно сноси извршни поверилац“. Образложење: Постојећим предлогом става 5. остаје недоречено ко сноси трошкове учесника у поступку у тренутку када они настану. Примера ради, у случају пописа и процене покретних ствари може се догодити да се на адреси пребивалишта извршног дужника изврши попис покретне ствари која је у власништву трећег лица. Треће лице може изјавити приговор, који је саставио адвокат, са предлогом да се извршење на тој ствари прогласи недопуштеним (приговор трећег лица). Уколико тај приговор буде усвојен, треће лице би имало право на накнаду трошкова за састављање приговора трећег лица од стране адвоката. Мишљења смо да би те трошкове морао претходно да сноси извршни поверилац, јер се на његову иницијативу и по његовом предлогу води поступак у коме су они настали, а претпоставка је да има средстава за претходно сношење

трошкова тог поступка што је и његова обавеза из члана 33. ЗИО. Други је практични разлог, јер је наплата потраживања извршног повериоца у извршном поступку често веома неизвесна, а неретко долази до обуставе поступка јер извршни дужник нема имовине из које би се намирило потраживање извршног повериоца, па би у тим случајевима трошкови учесника неког поступка, чијем вођењу ничим није допринео, остали ненамирени.

Одговор: Предлог је неоснован обзиром да би његовим усвајањем извршни поверилац био у знатно неповољнијем положају, обзиром да су бројне злоупотребе од стране учесника у поступку у том погледу могуће.

- **Члан 36. важећег ЗИО (члан 18. Нацрта)**- Став 2. би требало да гласи: „Ако достављање не успе, писмено се наредног радног дана истиче на огласну таблу суда који је донео решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе, а кад је реч о решењу о извршењу на основу веродостојне исправе, достављање се понавља још једном по истеку рока од осам дана од дана сазнања за безуспешну доставу, а ако ни поновљено достављање не успе, решење се у року од 3 дана истиче на огласну таблу месно надлежног суда.“. У ставу трећем испред речи „адресу“ треба додати реч “електронску”. Даље, предлог је да се дода став 6. који би гласио: „Достављање се може вршити и електронским путем, у складу са одредбама ЗПП-а.“. Образложење: У складу са тенденцијом проширења могућности комуникације електронским путем, омогућити и предвидети то као могућност и у закону, а како је то регулисано у ЗПП-у, без обзира на члан 10, требало би посебно ово издвојити, с обзиром да се питање комуникације електронским путем у смислу Закона о извршењу и обезбеђењу појавило као спорно.

Одговор: Предлог је делимично основан, измењен је Нацрт у том погледу.

- **Члан 56. важећег ЗИО (члан 26. Нацрта)** треба изменити став 1. тако што пре речи „јавни извршитељ“ треба додати реч „суд и“ тако да он гласи: „Суд и јавни извршитељ дужан је да приликом избора средства и предмета извршења ради намирења новчаног потраживања води рачуна о сразмери између висине обавезе извршног дужника и средства и вредности предмета извршења“. Образложење: Предложеном допуном измене члана 56. став 1. ЗИО, створила би се обавеза и за суд да приликом одлучивања о предлогу за извршење на основу извршне или веродостојне исправе води рачуна о начелу сразмере и да у старту одбије такав предлог уколико је нпр. ради наплате релативно багателног новчаног потраживања предложено извршење на непокретности извршног дужника. Постојећи Нацрт, предложеном изменом обавезу вођења рачуна о начелу сразмере преваљује искључиво на јавног извршитеља и то рекло би се у фази спровођења извршења, па би се могло десити да суд дозволи извршење на непокретности у случају када је, по оцени јавног извршитеља повређено начело сразмере, а да у фази спровођења јавни извршитељ закључком промени тако одређено средство и предмет извршења и тиме код повериоца створи осећај незадовољства и непристрасности, изазваног пре свега веровањем у неприкосновен ауторитет суда у односу на јавног извршитеља, што не би допринело ефикасности поступка.

Одговор: Предлог је неоснован. Приликом одређивања извршења није могуће ефикасна заштита начела сразмере. За то постоје значајни разлози, најпре, могуће је као средство означити у предлогу за извршење целокупну имовину извршног дужника, затим приликом одлучивања о предлогу се не може знати вредност означеног предмета извршења а могуће је означавање више различитих средстава или предмета извршења. Због свих ових разлога, на заштиту начела сразмере се мора позвати у другој фази извршног поступка, фази спровођења извршења.

- **члана 66. став 3. важећег ЗИО (члан 33. Нацрта)** предложених измена речи „захтев за отклањање неправилности“ целисходно је заменити речју „приговор“, тако да би став 3. гласио: „Против закључка из става 2. овог члана може се поднети приговор у року од осам дана од дана достављања закључка“. Образложење: Предлог да се уместо захтева за отклањање неправилности подноси приговор је вишеструко значајан: поступак ће се убрзати и трошкови ће бити знатно мањи. Наиме, по захтеву за отклањање неправилности јавни извршитељ одлучује решењем против којег странке могу поднети приговор већу Основног суда. Израда и достава тог решења представља трошак поступка. Уколико се искористи право на употребу правног средства веће ће одлучивати о приговору, списи морају да се копирају, а и тај трошак уколико се одбије правни лек као неоснован, пада на терет дужника. Овако би суд одмах одлучио о приговору, укинула би се фаза поступка у којој јавни извршитељ доноси решење и исто доставља.

Одговор: Постојећи режим не производи значајно дејство у пракси.

- **Члан 83. став 1. важећег ЗИО (члан 41. Нацрта)** – став 1. треба да се измени тако да гласи: „Жалба се подноси органу који је извршио достављање решења које се њом побија“. Образложење: Члан 37. став 3. Нацрта измена и допуна ЗИО предвиђа да се „кад јавни извршитељ спроводи извршење директно њему достављају поднесци и други акти странака и других лица“, па оваква дефиниција члана 83. став 1. ЗИО може да створи забуну и није у складу са цитираним чланом 37. И до сада се у пракси дешавало да странке, након пријема решења о извршењу суда, које им је доставио јавни извршитељ, жалбу поднесу непосредно суду, који затим о томе обавештава јавног извршитеља са захтевом за достављање повратница и доставница, ради оцене благовремености изјављеног правног лека. У тој процедури губило се више дана, чак и недеља, а догађало се да судови неосновано потврде правноснажност решења о извршењу, јер нису благовремено здружили примљену жалбу списима предмета. Предложеном изменом става 1. добило би се на усклађености законских одредаба, пре свега члана 37. и 83. и избегле би се изложене потешкоће, јер би нпр. јавни извршитељ, одмах по пријему жалбе, списе предмета достављао надлежном суду.

Одговор: Практично дејство норме је идентично као и предлог.

- **Члан 138.а Нацрта ЗИО би требало изменити тако да он гласи:** „Поступак добровољног намирења новчаног потраживања пре покретања извршног поступка започиње тако што поверилац Комори јавних извршитеља РС подноси захтев за одређивања јавног извршитеља који ће спроводити поступак

добровољног намирења. У захтеву се назначавају идентификациони подаци о повериоцу и дужнику (члан 30.), а Комора је дужна да одговори на захтев повериоца у року од пет дана од дана пријема захтева, водећи рачуна о томе да се јавни извршитељи одређују равномерно, према месној надлежности по азбучном реду уписа у Именик јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља. Ако Комора не одговори на захтев извршног повериоца у року од пет дана, извршни поверилац самостално одређује месно надлежног јавног извршитеља који ће спроводити поступак добровољног намирења. Поступак добровољног намирења новчаног потраживања пре покретања извршног поступка започиње подношењем писаног предлога повериоца, јавном извршитељу одређеном од стране Коморе, који има садржину предлога за извршење и уз који се прилажу извршна или веродостојна исправа, којом се доказује постојање и доспелост потраживања. Јавни извршитељ ће повериоцу наложити писаним путем да уплати предужам на име трошкова овог поступка у складу са одредбама Јавноизвршитељске тарифе, у року од осам дана од дана пријема налога за уплату предужма. Уколико извршни поверилац не уплати предужам у прописаном року сматраће се да је исти повукао, а јавни извршитељ има право на накнаду трошкова састављања и достављања налога за уплату предужма у складу са Јавноизвршитељском тарифом. Јавни извршитељ, по уплати предужма, писаним путем позива извршног дужника да добровољно намира потраживање из извршне и веродостојне исправе и поучава га о погодностима добровољног намирења. Поступак добровољног намирења сматра се окончаним, неуспешним протеклом роком од 30 дана од дана достављања позива дужнику, закључењем писаног споразума између повериоца и дужника о добровољном намирењу потраживања или намирењем потраживања повериоца из извршне или веродостојне исправе, о чему је поверилац дужан да писаним путем обавести јавног извршитеља у року од осам дана од закључења споразума или добровољног намирења. У случају закључења споразума или добровољног намирења делимично или у целини, јавном извршитељу припада право на накнаду у складу са Јавноизвршитељском тарифом. Поступак добровољног намирења није услов за покретање извршног поступка осим за потраживања на име главног дуга која су испод 10.000,00 динара, али његовим покретањем наступа застој застарелости потраживања у трајању од 30 дана од дана плаћања предужма. **Образложење:** у образложењу Нацрта измена и допуна ЗИО, као главни разлог увођења принципа равномерне расподеле предмета у којима су извршни дужници Република Србија као и свим други директни и индиректни корисници Буџета РС предлагач наводи спречавање корупције. С друге стране увођењем поступка добровољног намирења, онако како то предвиђа члан 138.а, корупцији се отварају широка врата по систему који је постојао пре равномерне расподеле “комуналних” предмета. Наиме, лако је замислити да се велики повериоци попут ЕПС-а, “Информатике”, “Србија гаса”, “Инфостана”, “Паркинг сервиса”, “Обједињене наплате” и др. определе да поступак добровољног намирења спроводе само преко једног “ексклузивно” изабраног јавног извршитеља коме ће поднети хиљаде и хиљаде предлога, чија форма није прописана и коме ће исплатити на милионе динара на име накнаде за позив

дужнику да исплати дуг, чија форма такође није прописана. У игри великих бројева није тешко замислити да директор неког комуналног предузећа са истим тим извршитељем за период од 60 дана подели неколико милиона динара буџетских пара, свих грађана РС, за посао који не мора бити формално ни спроведен, а чији резултати нису транспарентни, јер је довољно да се наведе да је јавни извршитељ позивао дужнике да добровољно исплате дуг тако што је одлазио на адресе њихових пребивалишта и обављао разговоре са лицима која нису желела да се представе, а која су обећала да ће дуг исплатити, што се касније показало као лажно обећање од "неког" лица. Са друге стране, опредељење само за једног или неколицину јавних извршитеља без одреднице о месној надлежности за спровођење овог поступка, већ унапред осуђује поступак на неуспех, јер је тешко замислити да јавни извршитељ нпр. из Београда, покушава да ступи у контакт са дужником из Ниша и покуша да га убеди да добровољно намири повериоца. Осим наведених недостатака, сматрамо да је рок од 60 дана сувише дуг и да га треба ограничити на период од 30 дана. Предложене измене Нацрта иду ка подробнијем регулисању, језички су јасније јер поверилац није "извршни" док се не покрене извршни поступак, регулишу садржину предлога којим се овај поступак покреће и дају на његовој озбиљности како у погледу окончања, тако и у погледу накнаде предујма и трошкова у случају да поверилац не плати предујам или се поступак добровољног намирења успешно оконча. Поред свега наведеног, сматрамо да би било пожељно предвидети да је поступак обавезан уколико потраживање повериоца не прелази износ од 10.000,00 динара, јер би се тиме значајно смањили трошкови вођења извршног поступка, који нпр. ради наплате доплатне карте за паркирање у износу од 980,00 динара, у старту, уколико комунално предузеће ангажује адвоката за писање предлога за извршење, нарасту на 6.000,00 динара, што затим уз накнаду за рад јавног извршитеља за израду решења о извршењу и вођење предмета изнесе и целих 11.000,00 или 12.000,00 динара. Такође, тиме би се избегли трошкови и у случају вођење бегателних спорова за 100 или 200 динара на име разлике у исплати накнаде зараде од стране Националне службе за запошљавање или пензије од стране Републичког фонда ПИО, а који су углавном резултат погрешног математичког обрачуна.

Одговор: Предлог је делимично основан, измењен је Нацрт у овом делу тако што је омогућена равномерна расподела предмета за наплату потраживања из комуналних и сродних делатности.

- **Члан 141. важећег ЗИО (члана 63. Нацрта)** - став 1. би требало изменити тако да гласи: „Извршење се спроводи сваког дана од 7 до 20 часова.“ После става 2. требало би додати став 3, тако да гласи: „Извршење се не може спроводити у време државних и верских празника“. Став 4. би требало брисати. Образложење: Предложене измене става 1. и додавање става 3. су измене које се у пракси често примењују, не траже драстичне промене, а излазе у сусрет извршним дужницима, без велике штете по извршног повериоца. Предлог за брисање постојећег става 3.

је дат с обзиром да није потребно да се поступак наплате преко НБС (тачније време) регулише Законом о извршењу и обезбеђењу.

Одговор: Предлог је делимично основан, извршене су измене Нацрта у том погледу.

- **Члан 143. став 1. важећег ЗИО (члан 64. Нацрта)** треба допунити разлогом који гласи "ако јавном извршитељу извршни дужник или друго лице не дозвољава предузимање извршних радњи" или слично томе, јер је то најчешћа ситуација на терену, а полиција на то не пружа помоћ јер то не препознаје као пасиван отпор. Такође, предлог је да се дода „и у случајевима из члана 142. став 3. ЗИО“.

Одговор: Предлози нису основани обзиром да је ово материја која је регулисана Законом о полицији, који МУП превасходно примењује у свом поступању.

- **Члан 149. важећег ЗИО (члан 67. Нацрта)** – предлог је да се после става 3. дода став 4. који би гласио: „Одлука којом је неправилност утврђена не представља основ за накнаду штете“, или (алтернативни предлог 1) „Одлука којом је неправилност утврђена представља процесну претпоставку за покретање парнице за накнаду штете, али парнични суд није везан изреком одлуке у материјалноправном смислу“ или (алтернативни предлог 2.) „У поступку по захтеву за отклањање неправилности право учешћа и улагања правних лекова на одлуке суда има и јавни извршитељ“. **Образложење:** Уколико не постоји воља да законодавац пропише да одлука којом је неправилност утврђена не представља основ за накнаду штете, неопходно је омогућити да јавни извршитељ има право на правни лек на такву одлуку суда, с обзиром да се одлучује о његовом поступању и да му није дата ниједна могућност да оправда разлоге за своје поступање и право на приступ суду када се одлучује о „њему“. Такође, битно је и у сам закон недвосмислено инкорпорирати одредбу да парнични суд није везан изреком одлуке (уколико се јавном извршитељу не омогући да има право на правни лек), како би у парничном поступку остварио своје право и како би се у истом расправило, а не само одлучило о висини штете, полазећи од претпоставке да је у извршном поступку утврђено да је повреда настала.

Одговор: Предлог није основан имајући у виду да ће се питање грађанскоправне одговорности јавног извршитеља утврђивати у парничном поступку за накнаду штете.

- **члан 152. став 4. важећег ЗИО (члан 69. Нацрта)** - предлог Коморе је да се промени и став 4. и да гласи „После уписа права својине извршног дужника суд **или јавни извршитељ** доноси решење о извршењу, **или закључак о спровођењу извршења**“. Образложење: током поступка спровођења извршења може да се јави потреба да се некретнина на захтев јавног извршитеља упише као својина извршног дужника, а након тога, у фази спровођења, може се одредити спровођење на тој непокретности.

Одговор: Предлог није основан јер се наведено свакако подразумева имајући у виду да није предвиђено никакво одступање у том правцу.

- **члан 218. важећег ЗИО (члан 105. Нацрта)** – предлог Коморе је да се не усвоји предлог за допуне наведеног члана тачкама 7), 8) и 9). Образложење: не може се

знати које машине су пољопривреднику неопходне за рад, а по правилу је реч о веома вредним машинама. Такође, не постоји термин „самостална занатска делатност“. Најспорнија је тачка 9), јер не постоји термин „апотекар“ ни у једном важећем пропису, а не постоји ниједно образложење да се ове професије изузму од извршења и да тиме буду привилеговане у односу на неке друге професије.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

- **Члан 300. а Нацрта треба изменити тако да он гласи:** Извршни поверилац дужан је да пре подношења предлога за извршење против извршног дужника из члана 300. став 2, 3. и 4. овог закона, захтева од Коморе да одреди месно надлежног јавног извршитеља коме ће поднети предлог за извршење. Комора је дужна да одговори на захтев извршног повериоца у року од пет дана од дана пријема захтева, водећи рачуна о томе да се јавни извршитељи одређују равномерно, према азбучном реду уписа у Именик јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља и да је за поступање по предлогу за извршење искључиво надлежан јавни извршитељ са подручја суда који је донео извршну исправу. **Образложење:** предложени члан 300.а Нацрта измена и допуна ЗИО неизбежно ће довести до потпуно нове и другачије организације Коморе јавних извршитеља за коју ће бити неопходно издвојити значајна новчана средства ради изнајмљивања додатног пословног простора, његовог опремања потребним канцеларијским намештајем, пратећом опремом и стручног особља које би радило на пријему, евидентирању и достављању предлога за извршење одређеном надлежном јавном извршитељу. Из новоформираног одељења Коморе вршила би се дистрибуција свих предлога за извршење са прилозима, поднетих против извршних дужника из члана 300. став 2,3. и 4. овог закона, за подручје целе државе, што не само да усложњава, већ поскупљује и продужава трајање извршног поступка. Наиме, замислимо повериоца из Враћа, који предлог за извршење прво подноси Комори, која након евидентирања истог и одређивања надлежног јавног извршитеља исти прослеђује том јавном извршитељу. Поштарину плаћа извршни поверилац, а затим и Комора, а лако је замислити, поготово уз честе штрајкове службеника ЈП ‘‘Пошта Србије’’, да време од тренутка упућивања предлога Комори до пријема предлога за извршење у канцеларију надлежног јавног извршитеља протекне и више од 10 дана. Напомињемо да је само један јавни извршитељ из Ниша, током 2018. године имао више од 14.000 (четрнаест хиљада) извршних поступака против дужника из члана 300. став 2,3. и 4. ЗИО, што довољно говори о обиму посла и трошковима који би настали у Комори, а затим и о више стотина сати који би се изгубили на, рецимо релацији Ниш-Београд-Ниш. Зато предлажемо да се као и у случају наплате новчаног потраживања насталог из комуналних и сличних услуга, равномерна расподела предмета врши по принципу из члана 393. ЗИО и то уз месну надлежност јавних извршитеља, која се одређује према подручју суда који је донео извршну исправу, а што би значајно допринело доследности принципу равномерне расподеле предмета јавним извршитељима на подручју целе земље, с обзиром да већина дужника из члана 300. став 2, 3. и 4.

овог закона, има седиште управо у Београду (сви спорови против Републике Србије, Националне службе за запошљавање, Републичког фонда ПИО, Војске Србије и сл.), тако да би у случају предложеног решења из нацрта овог члана у скоро свим предметима против извршних дужника из члана 300. став 2, 3. и 4. овог закона, за поступање били надлежни јавни извршитељи са подручја Београда. Са друге стране у прилог предложеној измени нацрта члана 300а, говори и чињеница да принцип одређивања месне надлежности јавних извршитеља према подручју суда који је донео извршну исправу, доприноси лакшој доступности правде извршним повериоцима, који би предлоге за извршење подносили јавним извршитељима са подручја на коме су и водили судске поступке против дужника из члана 300. став 2, 3. и 4. овог закона, па би самим тим имали мање трошкове и брже би долазили до информација о току извршног поступка. На крају, предложеном изменом избегли би се трошкови и потешкоће до којих долази у сваком прегломазном систему какав би се, без оправданог разлога, створио предложеним изменама и допунама у Нацрту ЗИО.

Одговор: Предлог је основан, извршене су одговарајуће измене Нацрта ради његовог имплементирања.

- **Члан 301 – став 1. важећег ЗИО**, чија измена и допуна није обухваћена Нацртом, треба изменити тако да иза речи „рачун“ треба да стоји „на наменски рачун јавног извршитеља у висини повериоачевог потраживања“. Образложење - на овај начин јавни извршитељ контролише правилност спровођења извршења и у могућности је да исправи евентуалне грешке учињене од стране НБС приликом уноса решења и спровођења које се у пракси дешавају. Ово посебно када се имају у виду одредбе члана 130. став 2. који као изузетак предвиђа да ако су извршни дужници Република Србија или организација за социјално осигурање извршни поступак се сматра закљученим кад Народна банка Србије обавести јавног извршитеља да је извршење спроведено у целини. Даље је у ставу 3. истог члана прописано да извршни поверилац у том случају може да предложи јавном извршитељу наставак извршног поступка да није правилно или у целини намирен у року од 30 дана, од дана кад се извршни поступак сматра закљученим, па се поставља питање шта ако је извршни поверилац више намирен поготово у овој ситуацији кад је извршни дужник Република Србија. Осим тога овакво решење је предвиђено чланом 124. нацрта измена - у случају пленидбе средстава са рачуна са текућег рачуна извршног дужника и чланом 500. важећег закона, па би у циљу козистентности и постизања једнообразног поступања, требало изменити одредбу члана 301. ЗИО.

Одговор: Предлог је неоснован јер постојеће правило ЗИО није правило већих проблема у пракси.

- **члан 355. став 1. важећег ЗИО (члан 131. Нацрта)** - став 1. би требало да гласи "Извршење почиње да се спроводи истеком рока од 30 дана од дана када је решење о извршењу постало правноснажно". Образложење: јавни извршитељ не може да прода покретне и непокретне ствари пре правноснажности решења о

извршењу, а према постојећој одредби члана 355. став 1. и предложеном Нацрту може да исели извршног дужника из непокретности, што производи за дужника много теже последице него, рецимо продаја покретних ствари. Такође, рок од 8 дана је исувише кратак и треба оставити знатно дужи рок за припреме извршног дужника да пронађе алтернативну непокретност или смештај или обезбеди логистику за пресељење ствари покућства и сл.

Одговор: Предлог је неоснован јер је исељење извршног дужника радња која наступа или након окончане парнице, када је суд о томе водио рачуна (а имајући у виду само стипулацију тужбеног захтева) или као финална фаза поступка извршења на непокретностима, када је решење о извршењу свакако већ постало правоснажно (обзиром да је услов за приступање продаји).

- **Члан 492. став 2 важећег ЗИО (члан 159. Нацрта)** треба да гласи: «Ако јавни извршитељ нема заменика, сви предмети у којима поступак извршења или обезбеђења није правоснажно завршен, од стране трочлане Комисије коју оснива председник Коморе привремено се распоређују јавном извршитељу са тог подручја, кога одређује председник Коморе, према редоследу из именика јавних извршитеља са тог подручја». Образложење: Предложено решење у Нацрту измена и допуна овог члана није добро због тога што поступак удаљења због разлога из става 2. овог члана може да траје веома кратко, нарочито у случају споразума о признању кривице или лакших повреда законских одредаба, што би довело до ситуације да се у кратком року расподељени предмети враћају привремено удаљеном јавном извршитељу коме је престала мера удаљења, а још није разрешен. Друго је питање запослених у канцеларији удаљеног јавног извршитеља, који би због удаљења и распоређивања предмета другим јавним извршитељима фактички остали без посла. Такође, поставља се питање на који начин би више јавних извршитеља који су преузели предмете располагали средствима са наменског рачуна удаљеног јавног извршитеља, с обзиром да и у данашњој пракси, постоји проблем овлашћења да и било ко, осим удаљеног јавног извршитеља, добије овлашћење и дозволу пословне банке да располаже средствима са рачуна јавног извршитеља који је отворио рачун, а који је привремено удаљен. Предложеном изменом нацрта превенирају се потенцијални проблеми на које је претходно указано, дефинише се начин на који се преузимају предмети и поједностављује поступање по предметима док траје привремено удаљење.

Одговор: Предлог је основан, извршене су одговарајуће измене Нацрта у то погледу.

-**члан 547. а Нацрта ЗИО** треба мењати тако да гласи: „Извршни поступци у којима извршење или обезбеђење спроводи суд, а за чије спровођење је по одредбама овог закона искључиво надлежан јавни извршитељ, наставиће се пред јавним извршитељем. Јавног извршитеља који ће спроводити извршење одређује председник суда тако што **списе предмета** доставља јавном извршитељу чије се седиште налази на подручју суда које је донело решење о извршењу, а ако има више **јавних извршитеља чије је седиште на подручју истог Вишег суда списи предмета се** достављају равномерно **свим јавним**

извршитељима са подручја Вишег суда према редоследу по коме су јавни извршитељи уписани у именик јавних извршитеља и њихових заменика. У случају из става 1. и 2. овог члана јавни извршитељ има право на **50%** предујма прописаног Јавноизвршитељском тарифом." Образложење: Многи судови у унутрашњости Србије на свом подручју имају по једног именованог јавног извршитеља на подручју своје надлежности. Уколико би се задржао предложени модел то би значило да би један јавни извршитељ добио на хиљаде старих судских предмета. За упознавање са предметима који су већ текли потребно је доста времена. Унос тих предмета у већини случајева неће моћи да се изврши за 15 дана како налаже Правилник о евиденцијама. Предлог је да се ти предмети деле јавним извршитељима за подручје именовања на којем се налази Основни суд. Овако би се десило да један јавни извршитељ буде „затрпан“ са 3000 предмета и да тако дође до блокаде рада канцеларије. Предујам од 25% је врло низак за предмете који су у суду, имајући у виду да се тим износом не може подмирити нии трошак уноса за додатно ангажовање људи.

Одговор: Предлог је делимично основан у делу који се односи на достављање и списка предмета јавном извршитељу а неоснован у делу којим се предлаже повећање предујма на 50% из разлога што исто представља неоправдано оптерећење за извршног повериоца.

ЕФЕКТИВА

1.

СПОРАН ЈЕ ДОПУЊЕНИ И ИЗМЕЊЕНИ ЧЛАН 148

Неправилности у спровођењу извршења

Странка и учесник у поступку могу захтевати да се отклоне неправилности које су настале у току и поводом спровођења извршења. Неправилности могу да се састоје од недоношења одлуке и предузимања или пропуштања радње.

Захтев за отклањање неправилности може да се поднесе у року од 15 дана од дана када је одлука требало да буде донета, или радња предузета, или требало да буде предузета.

ЗАХТЕВ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕПРАВИЛНОСТИ КОЈИ ЈЕ ПОДНЕТ ОД СТРАНЕ УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ МОРА ДА САДРЖИ ЊЕГОВЕ ИДЕНТИФИКАЦИОНЕ ПОДАТКЕ ИЗ ЧЛАНА 30. ОВОГ ЗАКОНА.

ЗАХТЕВ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕПРАВИЛНОСТИ НЕ МОЖЕ СЕ ПОДНЕТИ ПРОТИВ РЕШЕЊА СУДА И ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА.

ЗАХТЕВ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕПРАВИЛНОСТИ МОЖЕ СЕ ПОДНЕТИ ПРОТИВ ЗАКЉУЧКА САМО КАДА ЈЕ ТО ПРОПИСАНО ОВИМ ЗАКОНОМ. РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ИЗНОСИ ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ЗАКЉУЧКА СТРАНЦИ ИЛИ УЧЕСНИКУ У ПОСТУПКУ.

Захтев се подноси суду или јавном извршитељу, зависно од тога ко спроводи извршење, који је дужан да о њему одлучи у року од пет ОСАМ дана, и не одлаже извршење.

О захтеву за отклањање неправилности одлучује се решењем.

Ако о захтеву не буде одлучено у року од пет дана од дана пријема захтева или захтев буде одбачен или одбијен, дозвољен је приговор.

ПРОТИВ РЕШЕЊА КОЈИМ ЈЕ ЗАХТЕВ ОДБАЧЕН ИЛИ ОДБИЈЕН, ДОЗВОЉЕН ЈЕ ПРИГОВОР.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Веома је добро то што је Министарство у Нацрту вратило могућност судске контроле макар неких врста закључака јавних извршитеља у фази спровођења извршења. Добро је што је прецизирано нешто што је сасвим логично – да се захтев за отклањање неправилности не може улагати против решења суда или јавног извршитеља, јер се решења побијају приговором или жалбом. Добро је и то што је Министарство у Нацрту укинуло могућност јавном извршитељу да се не изјасни на захтев за отклањање неправилности, и што је решило правно апсурдну ситуацију у којој су странка у поступку или учесник у поступку принуђени да уложе *приговор* суду у ситуацији кад извршитељ у року од пет дана није донео решење по захтеву (приговор на непостојећи акт).

Са друге стране, када се погледа измењена верзија члана 148, **нејасно је шта се дешава са фактичким радњама односно одсуством радњи које су по закону морале бити подузете** као облицима неправилности. Оне се после брисања у Нацрту не помињу, а то отвара следећа важна питања: (1) да ли термин „неправилност“ треба схватити у најширем смислу као неправилне фактичке радње, одсуство радњи које су по закону морале бити подузете и неправилности у самом закључку, или се термин „неправилност“ односи само на неправилности у самом закључку и (2) ако неправилност треба схватити у најширем смислу (а сматрамо да је треба тако схватити, јер пракса говори да могу постојати и неправилни закључци и неправилне радње и одсуство радњи које су по закону морале бити подузете) шта се онда дешава са роком? **Јасно је да се рок од осам дана односи на закључке, тј преклузивни рок почиње да тече од дана достављања закључка. Није међутим јасно какав је правни режим за неправилне радње односно неподузимање радњи које су по закону морале бити подузете. Оне нису поменуте, па се стиче утисак да за њих никакав рок не постоји, да се рок у погледу њих може уложити било када до окончања поступка.** Ситуацију ваља разјаснити.

Даље, молимо Министарство да обрати пажњу и на тренутак од којег рок од осам дана почиње да тече, а то је дан достављања. Практика са којом се Ефектива свакодневно суочава је да је достава правно несигурна (што је проблем којим ћемо се бавити нешто ниже, а који није обухваћен Нацртом), и да се поједини извршитељи служе недозвољеним средствима да би изврдили доставу. Пример: неправилна достава решења о извршењу коју је скривио Први основни суд односно јавни извршитељ Марко Вукићевић као достављач (а која укључује давање нетачних обавештења суду о тобож извршеној достави и „видљиве трагове преправљања“ доставнице, како је наведено у решењу) проузроковала је катастрофалне последице по имовинска права извршног дужника (видети решење Првог основног суда у Београду посл. број 3-ИИ-3459/15 од 10.11.2017.).

Примећујемо још један важан проблем, који може настати услед уједначавања судске праксе у смислу да се захтев за отклањање неправилности примењује само на

фазу спровођења извршења. Горе наведени пример са судским утврђењем неправилне доставе управо је показатељ да се захтев за отклањање неправилности користи и за „лечење“ неправилности које настају у фази одређивања извршења. Тешко је замерити судовима због овога, јер ни у важећем закону ни у оном који је био на снази од 2011. до 2016. године **не постоји процесно средство којим се извршитељ може учинити одговорним за неправилну доставу**. Отуд је судска пракса била принуђена да прошири домашај захтева за доношење неправилности, а као што наведени пример показује, неправилна достава итекако може да проузрокује крупну имовинску штету. Зато мора постојати законом прописан начин да се извршитељ изведе пред суд због такве једне неправилности и да буде учињен одговорним за штету. Идеално би било да се то и даље може радити уз помоћ захтева за отклањање неправилности, јер је пракса утабана, и није потребно измишљати нова правна средства. **Иначе, неправилна достава је још један доказ да неправилности не погађају само закључке као правне акте, већ да се могу састојати и у радњама односно у одсуству радњи које су по закону морале бити подузете.**

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ?

Предлажемо Министарству:

- (1) да доради измењени члан 148 у смислу прецизирања појма неправилности
- (2) да тако прецизираној норми прилагоди одредбу о року за улагање захтева
- (3) да уз „дан доставе закључка“ предвиди и неки други критеријум за одређивање дана када рок у вези са закључком почиње да тече, како би се предупредиле могуће злоупотребе и осујетиле злоупотребе које су примећене у пракси.
- (4) да допуни члан 148 још једним ставом који предвиђа изузетак од правила да се захтев може уложити само у вези са неправилностима у спровођењу извршења, тј да предвиди изузетак који се односи на неправилну доставу решења у фази одређивања извршења.

Одговор: Предлог је делимично основан у делу који се односи на дефинисање општег рока за подношење захтева за отклањање неправилности које се састоје у предузети радњама или у непредузетим радњама које су по закону морале бити предузете.

2.

СПОРАН ЈЕ ЧЛАН 149, САДАШЊИ СТАВ 3 (КОЈИ СЕ НАЦРТОМ ПРЕТВАРА У СТАВ 2)

Основаност захтева за отклањање неправилности

Суд, односно јавни извршитељ, обавештава министарство надлежно за правосуђе (у даљем тексту: министарство) и Комору јавних извршитеља (у даљем тексту: Комора) о томе да је утврђено да је јавни извршитељ учинио неправилност у спровођењу извршења.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

У нацрту Стратегије развоја правосуђа у периоду 2019-2024 који је стављен на јавну расправу истиче се да би „у склопу целокупног функционисања правосудног система требало посматрати и **одговорност представника правосудних професија** (јавних извршитеља и јавних бележника) како би се омогућило законито и ефикасно поступање и **заштита права грађана**, због чега је потребно повећати свест о њиховој одговорности у својству вршилаца јавних овлашћења и даље **унапредити механизме**

надзора над њиховим радом.“ Када се сагледа Нацрт измена и допуна Закона о извршењу и обезбеђењу, не види се да је ишта подузето у том погледу – изузев продужавања рока застаревања покретања и вођења дисциплинског поступка.

Пажљивом анализом последњег става у члану 149 (став 3 у важећем закону) који није претрпео никакве промене још од 2011. године, долазимо до закључка да **Министарство и Комора као органи надлежни за контролу рада јавних извршитеља могу али и не морају да подузму мере против јавног извршитеља о чијим их неправилностима, утврђеним у судској одлуци, обавести суд по службеној дужности. Удружење Ефектива сматра да би контролни органи морали те мере да подузму, и да процедура обавештавања и поступања по том обавештењу мора бити јасно прописана, тим пре што се ради о неправилности у раду извршитеља коју је утврдио суд.**

Удружење Ефектива поседује неколико судских одлука, донетих по захтевима за отклањање неправилности, у којима су утврђене озбиљне неправилности у поступању јавних извршитеља, па и неправилности које имају облик тежих дисциплинских повреда и кривичних дела. Оно што је изненађујуће јесте да није било реакције Министарства и Коморе јавних извршитеља као контролних органа након што су судови донели те одлуке, иако је прописана обавеза суда да контролне органе обавести о учињеним неправилностима. Не улазимо у то ко је заказао и зашто. Само износимо чињенице.

Пример 1: Трећи основни суд у Београду је решењем 5-ИОН-14/18 25. маја 2018. године утврдио неправилност у поступању јавног извршитеља Дејана Панића а која се односи на **блокаду текућег рачуна извршног дужника и заплелу средстава са тог рачуна која су законом изузета од извршења (алиментација)**. Овакво поступање недвосмислено представља тешку дисциплинску повреду из члана 527 тачка 6 Закона о извршењу и обезбеђењу.

Пример 2: Први основни суд у Београду је решењем посл. број 18-ИОН-13/16 од 10. марта 2016. године утврдио неправилност у поступању јавног извршитеља Марка Вукићевића а која се односи на повреду начела формалног легалитета у погледу идентитета непокретности која је обухваћена решењем о извршењу тог суда. **Повредом начела формалног легалитета** као једног од темељних начела извршног поступка испуњено је биће кривичног дела злоупотребе службеног положаја (члан 359 Кривичног законика), без обзира што **повреда овог начела није сврстана међу теже дисциплинске повреде из члана 527, а морала би да буде сврстана.**

Пример 3: Основни суд у Крушевцу је решењем посл. број 4 Ипв (и) 210/18 од 25.12.2018. утврдио неправилност у поступању јавног извршитеља Омера Екића а која се односи на **спровођење извршењима на предметима извршења који су у складу са чланом 218 изузети од извршења** (попис кревета у домаћинству извршног дужника, и паушално тумачење да се у закону нигде не наводи да је кревет изузет од пописа). Овакво поступање представља тешку дисциплинску повреду из члана 527 тачка 6 Закона о извршењу и обезбеђењу.

Пример 4: Други основни суд у Београду је решењем посл. број 2 ИОН 23/2014 од 11.01.2016. утврдио неправилност у поступању јавног извршитеља Исидоре Ранковић а која се односи на **неисправну доставу**. Извршитељка је све време слала пошиљку на погрешну адресу, али је свеједно одбила захтев за отклањање неправилности извршног дужника као неоснован, па је извршни дужник потражио правду на суду. Повреда правила о достављању решења или закључака суда или јавног извршитеља због које је странка или учесник у поступку изгубио неко процесно право представља тешку дисциплинску повреду из члана 527 тачка 4 Закона о извршењу и обезбеђењу.

Пример 5: Већ наведени пример са **неисправном доставом** (решење Првог основног суда у Београду посл. број 3-ИИ-3459/15 од 10.11.2017.) у којем је суд

установио неправилно поступање Првог основног суда односно јавног извршитеља Марка Вукићевића као достављача. Повреда правила о достављању решења или закључака суда или јавног извршитеља због које је странка или учесник у поступку изгубио неко процесно право представља тешку дисциплинску повреду из члана 527 тачка 4 Закона о извршењу и обезбеђењу.

Удружење Ефектива сматра да без кажњивости нема одговорности, и да се следствено томе казнена политика према јавним извршитељима мора пооштрити, а да непоступање контролних органа по одлукама судова у којима су констатоване неправилне (тј незаконите) радње јавних извршитеља оставља веома лош утисак на јавност, која не без разлога сматра да су јавни извршитељи, или барем одређени јавни извршитељи недодирљиви. Удружење Ефектива такође сматра да судски утврђена неправилност (незаконитост) у поступању извршитеља, када она има облик теже дисциплинске повреде беспоговорно мора да резултира у покретању дисциплинског поступка против извршитеља.

Ту, међутим, уочавамо пет нимало наивних законских проблема.

Прво, на примеру судски утврђене повреде начела формалног легалитета видели смо да **неки озбиљни законски прекршаји могу бити кривична дела а не морају бити законом предвиђени као тешка дисциплинска повреда**. Импресију ширине даје члан 525, према којем јавни извршитељ „дисциплински одговара због повреде закона и других прописа, неиспуњавања обавеза одређених Статутом и другим прописима или општим актима Коморе или због повреде угледа јавних извршитеља“, али потоњи чланови 526, 527 и 528 сужавају круг дисциплинских повреда на стриктно набројане теже и лакше дисциплинске повреде.

Друго, члан 527 важећег Закона о извршењу и обезбеђењу (2015) који набраја тешке дисциплинске повреде не обухвата „прекорачење овлашћења поверених законом“ и „повреде дужности утврђених другим прописима“ које су као повреде постојале у Закону из 2011. године (члан 350 став 1 тачка 6 односно тачка 16 старог ЗИО), што законски везује руке самим контролним органима а драматично сужава број разлога због којих извршитељ може бити учињен дисциплински одговорним и бити кажњен.

Треће, чак и да поменуте две повреде и даље постоје у закону, поставило би се питање да ли контролни органи у смислу чланова 523 и 524 треба да спроводе надзор над радом јавног извршитеља након што суд као независна грана власти својом одлуком установи незаконитост у поступању извршитеља која испуњава биће неке дисциплинске повреде, и о томе пошаље обавештење контролним органима. Ишчитавањем члана 145 став 3 Устава Србије који предвиђа да су „судске одлуке обавезне за све и да **не могу бити предмет вансудске контроле**“ долазимо до закључка да би контролни органи могли само да поведу дисциплински поступак на основу већ утврђене неправилности а не да у поступку надзора поново проверавају да ли је она настала. Срећом па члан 536 став 3 прописује да „захтев за утврђивање дисциплинске одговорности може да се поднесе и ако пре тога није вршен надзор над радом јавног извршитеља“, међутим, кад суд утврди да је извршитељ починио неправилност која има облик тешке дисциплинске повреде, чему онда накнадно утврђивање? Дакле, и у овом случају се поставља питање вансудске контроле.

Четврто, кад се у ставу 3 члана 149 каже „суд обавештава“ **на кога се тачно мисли? Да ли је то поступајући судија, или је то можда председник суда**, који у складу са својим овлашћењем из члана 536 може да захтева утврђивање дисциплинске одговорности јавног извршитеља. На страну ово дискреционо право, поставље се питање шта се дешава ако поступајући судија не обавести председника суда да је утврђена неправилност у поступању извршитеља која има облик тешке дисциплинске повреде? И

о каквом се то утврђивању одговорности ради ако је суд својим решењем већ утврдио неправилност која има облик тешке дисциплинске повреде из члана 527? Опет смо на терену вансудске контроле.

***Пето*, ако је председник суда тај који обавештава контролне органе, да ли ово „обавештење“ има дејство захтева за утврђивање дисциплинске одговорности из члана 536? Закон на овом месту ћути, а морала би да постоји јасна процедура како би ова комуникација између суда и контролних органа била транспарентна.**

Мимо свега овога, примећујемо да је у последњем ставу члана 149 предвиђено да и јавни извршитељ обавештава контролне органе о томе да је „утврђено да је јавни извршитељ учинио неправилност у спровођењу извршења.“ Испада да је извршитељ дужан да сам себе пријави контролним органима због учињене неправилности. Чини нам се да је реч о техничкој омашци а не о установљавању апсурдне обавезе извршитеља да сам себе пријави контролним органима због утврђене неправилности.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо Министарству:

- (1) Да члан 149 допуни одредбом према којој ће контролни органи по добијању обавештења суда из последњег става овог члана, а преко председника суда, без одлагања покренути дисциплински поступак ако учињена неправилност има обележје тешке дисциплинске повреде.
- (2) Да члан 149 допуни одредбом према којој је поступајући судија дужан да решење са утврђеном неправилношћу без одлагања пошаље председнику суда.
- (3) Да у члану 527 међу тешке дисциплинске повреде поново уврсти „прекорачење овлашћења поверених законом“ и „повреде дужности утврђених другим прописима“.
- (4) Да из последњег става члана 149 избаци израз „односно јавни извршитељ“ као сувишан.
- (5) Да измени регулативу дисциплинског поступка у ситуацијама када утврђивање дисциплинске одговорности има облик вансудске контроле судских одлука, у смислу да се избегне стварање утиска да се у дисциплинском поступку поново утврђују чињенице које су судском одлуком већ утврђене, и да се јасно стави до знања како се одлуком дисциплинске комисије само констатује да је јавни извршитељ дисциплински одговоран на основу судске одлуке којом је утврђена неправилност (незаконитост) а која испуњава облик тешке дисциплинске повреде из члана 527 ЗИО.

Одговор: Наведена норма није правила проблеме у пракси.

3.

СПОРАН ЈЕ ЧЛАН 310, У ДОДАТНИМ СТАВОВИМА 4 И 5.

Извршење на средствима са текућег рачуна извршног дужника

СРЕДСТВА СА ТЕКУЋЕГ РАЧУНА ПРЕНОСЕ СЕ НА НАМЕНСКИ РАЧУН ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА.

ИЗВРШНИ ДУЖНИК МОЖЕ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ИЗВРШЕНОГ ПРЕНОСА ОБАВЕСТИТИ ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА ДА ЈЕ ПРИЛИКОМ ПРЕНОСА СРЕДСТАВА ДОШЛО ДО ПОВРЕДЕ ОГРАНИЧЕЊА ИЗ ЧЛАНА 257 ИЛИ 258 ОВОГ ЗАКОНА И О ТОМЕ ДОСТАВИТИ ОДГОВАРАЈУЋЕ ДОКАЗЕ.

У СЛУЧАЈУ ДА ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ УТВРДИ ДА ЈЕ ПРЕНОС СРЕДСТАВА ИЗВРШЕН СУПРОТНО ОГРАНИЧЕЊИМА ИЗ ЧЛАНА 257 ИЛИ 258 ОВОГ ЗАКОНА БЕЗ ОДЛАГАЊА ЋЕ ИЗВРШИТИ ПОВРАЋАЈ ВИШЕ ПРЕНЕТИХ СРЕДСТАВА НА ТЕКУЋИ РАЧУН ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА, ОДНОСНО НА РАЧУН КОЈИ ИЗВРШНИ ДУЖНИК ОПРЕДЕЛИ УЗ НАПОМЕНУ ДА СЕ РАДИ О СРЕДСТВИМА КОЈА НЕ МОГУ БИТИ ПРЕДМЕТ ИЗВРШЕЊА.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Чини се да је интенција да се предложеном допуном члана 310 реши проблем из праксе, који извршитељи сматрају „правном празнином“ а који Ефектива препознаје као веома честу неправилност па и свесну злоупотребу од стране извршитеља. **Сваки извршитељ зна и мора да зна које су му службене дужности, а међу њима је и дужност вођења рачуна о томе која су дужникова примања по закону изузета од извршења (члан 257) као и о ограничењима спровођења извршења на примањима извршног дужника (члан 258).** Међутим, кад се обрате послодавцу извршног дужника односно ПИО фонду и сазнају за конкурентно извршење на примањима извршног дужника, неки извршитељи иду за тим да „своје“ извршење спроведу одмах и по сваку цену. Како би избегали чекање да се конкурентно извршење намири, односно како би избегли да се „углављују“ у ситну разлику која преостане између износа одбитка на име конкурентног извршења и законског максимума захватања у примање, такви јавни извршитељи се обраћају Народној банци Србије, од ње сазнају где извршни дужник има рачун, па закључком налажу конкретној пословној банци да тај рачун блокира и са њега скине средства која су потребна за намирење потраживања. А управо на тај рачун „леже“ патрљак дужниковог примања, тј оно што му послодавац односно ПИО фонд уплати на текући рачун по одбијању средстава за конкурентно извршење. Кад се извршни дужник обрати извршитељу који му је „напао“ текући рачун и објасни му да га је спровођењем извршења на плати односно пензији преко текућег рачуна *оставио без средстава за живот*, извршитељ избегава своју одговорност позивајући се на то да он „не може да зна“ која све примања „лежу“ дужнику на текући рачун. Такво понашање имплицира да извршитељи на овај начин *свесно и намерно* избегавају примену правила ограничења и забрана из чланова 257 и 258.

Поставља се, међутим, питање да ли извршитељ може да се правда да „не зна“ која све примања „лежу“ на текући рачун извршног дужника након што му дужник или банка доставе доказе да на блокирани рачун заиста „леже“ патрљак плате односно пензије или да на блокирани рачун „лежу“ примања која су законом изузета од извршења – на пример законско издржавање (алиментација) или дечији додатак. Пракса показује да део извршитеља, обично уз гунђање, „диже“ блокаду рачуна (слањем одговарајућег закључка банци) и враћа дужнику незаконито узета средства док **део извршитеља то одбија да учини, пребацујући сву одговорност на банку у смислу да је банка кроз закључак којим извршитељ налаже блокаду и пленидбу обавештена да од извршења треба да буду изузета примања из члана 257.** Испада да је банка дужна да води рачуна о закону а не извршитељ. Јасно је, међутим, да банка није извршитељ, да банка по закону може само да поступа по налогу извршитеља и да она, чак и кад је незаконитост очигледна, не може да одблокира рачун са заштићеним средствима без одговарајућег извршитељског закључка. Банка исто тако не може сама да смањи захватање у дужниково примање у случају да су прекршена ограничења из члана 258. За то је надлежан извршитељ. У том смислу, добродошла је, али не и неопходна, допуна члана 310 којом се извршитељу „црта“ да је он тај који има дужност да отклони

неправилност која за последицу има кршење чланова 257 и 258. онда кад га дужник обавести о неправилности и достави му доказе.

Међутим, аутор новог става 4, очито из кругова јавних извршитеља, убацио је **непоштен, практично немогућ услов извршном дужнику да оствари своја права из чланова 257 и 258** прописавши му **сумануто кратак преклузивни рок од три дана за обавештавање извршитеља и достављање одговарајућих доказа.**

Прво, овај рок је везан за „извршен пренос“ средстава са текућег рачуна извршног дужника на наменски рачун извршитеља а не за сазнање о извршеном преносу. А грађани по правилу сазнају за блокаду кад покушају да подигну новац са аутомата, што не морају радити свакодневно. Могуће је да имају код себе готов новац и да не користе картицу осим за повремено подизање новца. Могуће је да су болесни, па не излазе да купују картицом. Могуће је да су на путу. Кад сазнају за блокаду, пренос средстава је већ обављен и врло је извесно да су три дана прошла.

Друго, чак и да се почетак рока везује за *сазнање* за извршени пренос, поставља се питање обезбеђивања одговарајућих доказа у року од три дана. Аутор става 4 очигледно мисли да је грађанин Србије суперхерој који чаробним штапићем решава проблем администрације и редова за добијање разних уверења.

Треће, у складу са чланом 42 став 4 Закона о заштити корисника финансијских услуга, банке имају рок од 15 дана да одговоре на приговор кориснику који, рецимо, жели да сазна због чега је блокиран и ко га је блокирао, а банке баш не журе са давањем одговора – што је Ефективи познато из праксе. А усмено давање података о блокади зависи од добре воље банкарског службеника. За то време тече преклузивни рок, који је можда већ истекао.

Четврто, с обзиром на увођење практично немогућег преклузивног рока, **очита је интенција аутора става 4 да извршни дужник изгуби право да се судским путем, преко захтева за отклањање неправилности, избори за своја права из чланова 257 и 258.** Подсећамо, Министарство правде је уложило велики напор да се социјална права из чланова 257 и 258 прошире, и то поздрављамо. Зашто сада са овим немогућим преклузивним роком жели да грађани та права лако и неповратно изгубе? Каква се порука шаље грађанима? Да се предложено правило примењује, самохрана мајка којој је извршитељ Дејан Панић запленио алиментацију и држао јој рачун блокиран месецима (чиме ју је додатно спречавао да алиментацијом располаже), никада не би могла да издејствује остварење својих права.

Пето, није јасно које је то правно средство које се извршитељу подноси у року од три дана. Очигледно се не ради о захтеву за отклањање неправилности већ о некаквом поднеску. **Ова одредба је покушај да се захтев за отклањање неправилности заобиђе као сувише опасан по интересе одређених извршитеља који крше закон**, зато што би због учињене неправилности могли да одговарају пред судом, као, рецимо, Дејан Панић.

Шесто, извршни дужник нема никакав правни лек на одлуку извршитеља да је пренос средстава био законит.

Из свега наведеног је јасно не само да **рок од три дана треба брисати већ да на овом месту никакав рок не сме да постоји**, осим оног који је предвиђен за улагање захтева за отклањање неправилности, а **повреда ограничења и забрана из чланова 257 и 258 јесте неправилност, а још представља и тешку дисциплинску повреду на страни јавног извршитеља!**

Постоје још неки крупни логички и технички проблеми, због којих смо мишљења да предложени допуњени став 5 ваља брисати или га осмислити другачије у сарадњи са банкама.

Прво, предлаже се апсурдно решење да, ако извршитељ утврди неправилност (у смислу да су преносом средстава прекршена ограничења из чланова 257 или 258), „више пренетих средстава“ треба да буде пренето на дужников текући рачун. А како ће тим вишком дужник да располаже ако му је текући рачун већ блокиран?

Друго, иако аутор предложеног решења нуди алтернативу да извршитељ пренесе средства „на рачун који извршни дужник одреди уз напомену да се ради о средствима која не могу бити предмет извршења“, оно не решава проблем. Наиме, очито је да аутор овог решења не зна да не постоје специјализовани рачуни за заштићена примања. И нови одређени рачун биће класичан отворени рачун, а самим тим биће мета постојеће блокаде која се односи на све рачуне извршног дужника, и биће потенцијална мета неких будућих блокада.

Треће, аутор предложеног решења као да не зна да се у случају законског издржавања судским решењем одређује на који ће се рачун средства уплаћивати. Испада да ће извршитељ или дужник мењати коначно судско решење?

Четврто, аутор предложеног решења помиње „напомену да се ради о средствима која не могу бити предмет извршења“. Ово је добро позната пракса са закључака које извршитељи шаљу банкама. Наведеном формулацијом извршитељ покушава да пребаца своје законске обавезе на банку, да она води рачуна да се „ради о средствима које не могу бити предмет извршења.“ Још једном: није банка та која спроводи извршење већ извршење спроводи извршитељ. Банка може само да уклони блокаду, и то искључиво по закључку извршитеља. Пошто делимична деблокада рачуна није могућа, једино се може, као и сада, повући блокада са спорног рачуна.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Захтевамо од Министарства:

- (1) Да обрише сваки помен скандалозног преклузивног рока из предложеног става 4

Предлажемо Министарству:

- (2) Да став 5 или уз стручну помоћ банака потпуно другачије регулише, или да га обрише.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да предвиђање могућности да у року из члана 310.ст.4. извршни дужник обавести јавног извршитеља да је дошло до повреде правила из члана 257. и 258. ЗИО представља квалитативан напредак имајући у виду да постојеће законско решење ни не предвиђа ову могућност. Предлог је делимично основан да дужина рока мора бити промењена повећањем па је у том правцу и измењен Нацрт. Неоснован је предлог за брисање овог рока као преклузивног из разлога што постоји и друга страна у извршном поступку, извршни поверилац који очекује намирења као и из разлога што сам рок нема преклузивни карактер, обзиром да је повреда одредби из члана 257. и 258. ЗИО разлог за противизвршење.

4.

СПОРАН ЈЕ ИЗМЕЊЕНИ ЧЛАН 19

Забрана располагања предметом извршења или обезбеђења

Немају правно дејство акти правног или фактичког располагања предметом извршења или обезбеђења од тренутка кад извршни дужник прими решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе или решење о обезбеђењу.

НЕМАЈУ ПРАВНО ДЕЈСТВО АКТИ ПРАВНОГ ИЛИ ФАКТИЧКОГ РАСПОЛАГАЊА ПРЕДМЕТОМ ИЗВРШЕЊА ИЛИ ОБЕЗБЕЂЕЊА ОД ДАНА ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ НА ОСНОВУ ИЗВРШНЕ ИЛИ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ ИЛИ РЕШЕЊА О ОБЕЗБЕЂЕЊУ.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Одредба је скандалозна, јер се њоме нарушава правна сигурност, тиме што се повлашћују и јавни извршитељ и поверилац, који ће, ако се предложена допуна усвоји, знати када је донето решење док извршни дужник то неће знати. То омогућава крупне злоупотребе, па се никако не можемо сложити са образложењем из Нацрта да је ово решење потребно како би се спречио дужник да непримањем решења о извршењу купује себи време да склони или отуђи имовину. Као да правно несигурна достава (проблем којим се, занимљиво, овај Нацрт не бави, а који електронска огласна табла као замена за физичку огласну таблу неће излечити) није довољан начин да се поверилац стави у процесну предност, а сигурни смо да је Министарству добро познато оно што је из праксе познато Ефективи – да због епидемије неуспелих достава извршни дужници сазнају за извршни поступак тек у фази спровођења извршења. При томе је одговорност за неуспелу доставу постављена објективно, па до неуспеле доставе може да дође из разлога које немају везе са кривицом извршног дужника, али последице увек сноси он.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Захтевамо од Министарства да обрише дописани став 2.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да се предложеном изменом повећава заштита извршног повериоца и у извесној мери онемогућава злоупотреба од стране извршног дужника.

5.

СПОРАН ЈЕ ЧЛАН 163, У ДОДАТНОМ СТАВУ 2

Разгледање непокретности

У закључку о продаји одређује се време у коме лица заинтересована за куповину могу да разгледају непокретност.

У СЛУЧАЈУ ДА ИЗВРШНИ ДУЖНИК НИЈЕ ПРИСУТАН ИЛИ ОНЕМОГУЋАВА ПРИСТУП НЕПОКРЕТНОСТИ, ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ЋЕ ПОСТУПИТИ НА НАЧИН ПРОПИСАН ЧЛАНОМ 142. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Још једна скандалозна одредба, која је пре свега непропорционална и неуставна. Уз неубедљиво образложење предлагача да ће се на овај начин омогућити увећање вредности некретнине, заправо се уводи могућност извршитељу да неограничено узнемирава извршног дужника и његову породицу да би потенцијалном купцу омогућио да разгледа некретнину. **То је нарушавање права на мирно уживање имовине, права на приватни и породични интегритет, а и права на психичко здравље, јер се овде**

не ради о извршној радњи иселења већ о пуком разгледању некретнине. Када се дописани члан 2 сагледа у светлу дубоко контроверзног члана 141 (који одређује да се извршне радње могу спроводити сваког дана, дакле и суботом и недељом, од 7 до 22 сата а и ван тог времена „ако извршни дужник избегава испуњење обавезе или то налажу нарочито оправдани разлози“ – *без дозволе суда* која је по члану 40 Устава неопходна), јасно је да ће извршитељу, ради нечије жеље да разгледа дужникову некретнину, бити омогућено да неограничено, па још судски несанкционисано узнемирава извршног дужника и његову породицу. Довољно је о томе донети закључак. Али то није све. Ако дужник није присутан – а може да се деси да је на путу, на одмору, на послу, или да због проблема са доставом једноставно није примио закључак (што је добро познати моменат из праксе) – спровођење ове извршне радње биће извршено по правилима из члана 142 став 3: извршитељ ће отворити закључану просторију у пратњи два сведока, имплицитно уз помоћ бравара. Још једном да нагласимо: *само ради разгледања некретнине*. На овај начин, под сталном претњом да ће му у стан бити проваљено ако се разгледању противи, па чак и онда кад није код куће, стан извршног дужника се претвара у пролазну собу за извршитеља и потенцијалне купце.

Подсећамо законописца на следеће чињенице:

Прво, Нацртом није предвиђена могућност да се захтевом за отклањање неправилности може напасти закључак о продаји, а у њему, рецимо, извршитељ може одредити да се разгледање обавља у невреме (мада по члану 141, како се чини, ниједно време не представља невреме). И над његовим закључком не постоји никаква судска контрола. Извршни дужник и његова породица препуштени су дословно на милост и немилост извршитељу.

Друго, овака одредба је уврштена у Нацрт под изговором да ће то помоћи да се некретнина прода по вишој цени, а да при том није промењено ни словце у крајње спорним, стално критикованим одредбама о процени вредности некретнине из члана 165 које извршитеља одређују за проценитеља и које му омогућују да одлучи да се „непокретност процени на основу писменог обавештења о цени коју он добије од одговарајућих организација, институција или правних и физичких лица одговарајуће струке“, али без обавезе да буду лиценцирани за процену. **Пракса показује да обезвређивање имовине креће од нестручне или намештене процене – у ситуацији кад извршни дужник не може да тражи вештачење јер тиме, наводно, успорава извршни поступак – а не од тобожњег онемогућавања извршитеља да потенцијалном купцу омогући разгледање некретнине.**

Треће, у животном је интересу извршног дужника да му се некретнина прода по што вишој цени. Још нисмо упознали дужника који се труди да се она прода што јефтиније, посебно онда кад му је некретнина кров над главом. Уколико се дужник противи разгледању, сам преузима ризик да се његов дом прода јефтиније, па се поставља питање зашто би га извршитељ на то натеривао и још му проваљивао у стан ако дужник неће да допусти разгледање или није код куће.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Захтевамо од Министарства да обрише дописани став 2.

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да се непокретности не могу продавати без омогућавања разгледања као веома важне радње у поступку. Неретко извршни дужници спречавају спровођење ове радње а то у одређеним случајевима чине и трећа лица, па је неопходно извршити измену ЗИО и ову радњу несметано омогућити. Омогућавањем разгледања се убрзава поступак извршења али истовремено се стварају

предуслови да се на продаји оствари већа продајна цена што повољно утиче на степена намирења потраживања извршног повериоца али и степен испуњења обавезе извршног дужника.

6.

СПОРАН ЈЕ ЧЛАН 144, ИЗМЕЊЕНИ СТАВ 2

Поступање полицијe по захтеву за пружање помоћи

НА ЗАХТЕВ ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА ПОЛИЦИЈА ЋЕ УПОТРЕБИТИ СРЕДСТВА ПРИНУДЕ ПРОТИВ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА И ОСТАЛИХ ПРИСУТНИХ ЛИЦА, АКО БУДУ ОМЕТАЛА ИЛИ СПРЕЧАВАЛА ИЗВРШЕЊЕ РАДЊЕ И ПРЕДУЗЕТИ ДРУГЕ МЕРЕ И РАДЊЕ КОЈЕ ПРЕМА ЗАКОНУ МОГУ ДА СЕ ПРЕДУЗМУ У ТОКУ ИЗВРШЕЊА. ПОЛИЦИЈА ЋЕ ПРЕ УПОТРЕБЕ СРЕДСТАВА ПРИНУДЕ НА ТО УПОЗОРИТИ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА И ОСТАЛА ПРИСУТНА ЛИЦА.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Предложено решење ставља **извршитеља-предузетника у улогу полицијског командира**. Језичким тумачењем нормe („на захтев јавног извршитеља полиција ће употребити средства принуде...“) долази се до закључка да **извршитељ издаје наређења полицији која нема могућност да одлучи другачије чак и кад је јасно да нису испуњени услови за употребу средстава принуде**. Са друге стране, члан 53 став 3 Закона о полицији (који регулише полицијску помоћ у извршењима) каже да „приликом пружања помоћи полицијски службеници могу применити полицијска овлашћења прописана законом *искључиво* ради заштите живота, људских и мањинских права и слобода грађана и имовине, заштите јавног реда, као и спречавања и откривања кривичних дела и прекршаја, односно прикупљања података о тим делима и њиховим учиниоцима.“ Дакле, **јасно је прописано у којим ситуацијама се могу применити полицијска овлашћења, па и средства принуде, и полиција је та која процењује да ли су се услови за примену њених овлашћења стекли или нису, а не јавни извршитељ**, чија улога није да буде параполиција него да спроводи извршења у складу са законом, Уставом, поштујући права извршног повериоца, права извршног дужника и права других учесника поступка.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо Министарству да остане при садашњој законској формулацији.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је неопходно онемогућити ометање носиоца јавног овлашћења у спровођењу радњи за које му је овлашћење поверио ЗИО.

7.

СПОРАН ЈЕ ЧЛАН 394, У ДОДАТНОМ СТАВУ 1

Посебне одредбе

(Поступак за намирење потраживања из комуналних и сродних делатности)

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ЈЕ УРЕДАН И КАДА УМЕСТО ПОТПИСА ИЗВРШНОГ ПОВЕРИОЦА ИЛИ ПУНОМОЋНИКА САДРЖИ ФАКСИМИЛ.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

На страну што се ради о новом повлашћивању предузећа која пружају комуналне и сродне услуге, законописац, чини се, није имао у виду Закон о адвокатури који у члану 29 став 5 изричито каже: „Адвокат је дужан да на сваку исправу, допис или поднесак који је саставио стави свој потпис и печат.“ Дакле, када је пуномоћник адвокат, ова одредба је непримењива јер је директно супротна Закону о адвокатури.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо Министарству да обрише дописани став 2, или да га прилагоди члану 29 став 5 Закона о адвокатури.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

8.

СПОРАН ЈЕ ЧЛАН 28, У ДОДАТНОМ СТАВУ 2

Враћање у пређашње стање

Враћање у пређашње стање дозвољено је због пропуштања рока за ~~приговор или жалбу у поступку побијања решења о извршењу на основу веродостојне исправе~~ ИЗЈАВЉИВАЊЕ ПРАВНОГ ЛЕКА ПРОТИВ РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ.

О ПРЕДЛОГУ ЗА ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ ОДЛУЧУЈЕ СУД, ОДНОСНО ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ КОЈИ ЈЕ ДОНЕО РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ.

Против решења о усвајању предлога за враћање у пређашње стање жалба није дозвољена.

Против решења о одбацивању или одбијању предлога за враћање у пређашње стање дозвољен је приговор.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Начелно је добро што се сада предлог за враћање у пређашње стање може уложити и у случају кад је пропуштен правни лек против решења о извршењу на основу извршне исправе. Са друге стране, уопште није добро то што је извршитељ добио нову парасудску надлежност – да одлучује о предлогу за враћање о пређашње стање када је он донео решење о извршењу. То ће се, наравно, дешавати у поступку за намирење потраживања из комуналних и сродних делатности. А ту је Ефектива приметила опречну праксу. Пошто би предлог формално био предат извршитељу заједно са пропуштеним приговором (обично у једном поднеску), суд је поступао двојако: или би прво одлучио по предлогу а потом о пропуштеном приговору ако би предлог био основан, или би вратио извршитељу предлог да се он изјасни по њему. У овој другој ситуацији била би направљена велика збрка, поступак би се успорио, а извршитељ би по правилу одбио предлог без обзира на његову основаност. Сада се озакоњује управо оваква пракса, на штрб права на правично суђење. Наиме, извршитељ није исто што и судија, а примећујемо интенцију писаца важећег ЗИО и писаца Нацрта да механички замењују судију извршитељем, иако се ради о предузетнику који зараду остварује на основу степена наплате потраживања и не носи у себи уставну гаранцију независности у односу

на извршну власт и странке у поступку коју има судија као део независне судске власти. Када одлучује о предлогу за повраћај у пређашње стање извршитељ једноставно нема финансијски интерес да донесе одлуку у корист извршног дужника јер ће га то вероватно лишити награде или очекиваних прихода од трошкова ако суд усвоји пропуштени приговор. Додуше, овде је предвиђен правни лек – приговор на извршитељево решење о усвајању или одбијању приговора, али се поставља питање зашто би се усложњавао, успоравао и поскупљивао поступак? Које то иде у прилог? Само извршитељу, јер он ће, наравно, своје решење да наплати, чиме ће да увећа трошкове поступка.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо Министарству да дописани став 2 преиначи тако да гласи: „О предлогу за повраћај у пређашње стање одлучује суд, а кад је решење о извршењу донео јавни извршитељ, одлучује суд који би био надлежан да одлучује о пропуштеном приговору.“
Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

9.

ТРЕБА УБАЦИТИ НОВИ ЧЛАН 58а

Забрана даљег вођења извршног поступка када дуг буде делимично намирен продајом једине непокретности у власништву извршног дужника физичког лица

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Продају некретнине која за дужника има функцију крова над главом ради намирења новчаног потраживања, требало би посматрати као *capital punishment* у грађанском праву. Нису, нажалост, ретке ситуације да услед драстичног обезвређивања вредности некретнине (које креће са нестручном или намештеном проценом а наставља се у поступку јавне продаје) дуг на крају остане ненамирен у целисти. Ефективни, али и јавности, познати су случајеви да извршни дужник који је остао на улици са ненамиреним дугом постаје друштвено токсичан: где год да се он пријави (а мора да се пријави), на ту адресу ће доћи извршитељи и немилосрдно ће пописивати покретну имовину, по правилу у власништву трећих лица, јер се по закону претпоставља да све ствари на адреси на којој је извршни дужник пријављен њему и припадају. Овакве ситуације су друштвено неприхватљиве, а до обарања вредности некретнине испод износа вредности потраживања по правилу не долази дужниковом кривицом. У дужниковом је животном интересу да се некретнина прода по што вишој цени да би од разлике након намирења потраживања могао себи да обезбеди други кров над главом. Такав интерес би требало да има и поверилац. Али поверилац мора и да преуме ризик ако до повољног уновчења не дође услед обезвређивања дужникове једине некретнине, а не да преко извршитеља слепо наставља спровођење извршења у нади да ће се наћи још нека дужникова имовина, што се у стварности своди на попис и продају имовине трећих лица, само зато што су пристала да се извршни дужник пријави на њиховој адреси. Подсећамо при том да је имовина трећих лица и даље веома лоше заштићена, да о приговору трећег лица неуставно одлучује извршитељ а да треће лице нема делотворни правни лек на одлуку извршитеља којем се његов приговор одбија или одбацује него мора да иде у парницу за издвајање своје имовине од имовине извршног дужника. Од уставне гаранције права на мирно уживање имовине трећем лицу не остаје ништа.

Описани проблем би ваљало решити као у Шпанији – забраном даљег спровођења извршења ако дуг остане ненамирен након продаје дужникове једине некретнине.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо Министарству да убаци нови члан 58а, као допуну начела сразмере, који би гласио: „Неће се намиривати потраживање које преостане након продаје једине непокретности у власништву извршног дужника физичког лица“.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду опште начело грађанског права да дужник целокупном имовином одговара за своје обавезе. Уосталом, усвајање наведеног предлога би довело до повреде уставног права извршног повериоца на имовину, обзиром да би извршни поверилац био онемогућен да намири преостали износ потраживања према извршном дужнику.

10.

ТРЕБА УБАЦИТИ НОВИ ЧЛАН 151 б Ограничење извршења на непокретности

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Поздрављамо Министарство због одлуке да се за дугове по основу комуналних и сродних делатности до 5.000 евра забрани одређивање извршења продајом једине непокретности у власништву извршног дужника физичког лица. Ова мера, као и ојачано начело сразмере, које је коначно добило садржину и јасна органичења примене, корак је напред у правцу заштите права на дом које је зајемчено Европском конвенцијом о људским правима, али је и одраз заштите потрошача која је уставна категорија и део је поглавља 28 преговора у процесу приступања Србије Европској унији. Међутим, с обзиром на невеселу социјалну ситуацију у Србији и на лакоћу с којом људи остају без домова, сматрамо да би било добро да се заштите једине некретнине грађана и за друге врсте потраживања, макар са нижим нивоом лимита – изузев, наравно, када се ради о потраживању које је обезбеђено хипотеком.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо Министарству да убаци нови члан 151б који би гласио:

(став 1) „Не може се одредити извршење продајом некретнине у власништву извршног дужника физичког лица намирења потраживања чија је главница не прелази износ од 1.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења предлога за извршење.“ Алтернатива би била да износ дуга не прелази 10 одсто вредности некретнине.

(став 2) „Ограничење из става 1 неће се примењивати на потраживања која су обезбеђена хипотеком.“

(став 3) „За једину некретнину у власништву извршног дужника физичког лица према којем постоје потраживања из комуналних и сродних делатности примењују се правила из члана 394 став 2“.

Одговор: Предлог је неоснован из разлога што не постоје ваљани разлози за увођење опште забране извршења на непокретности у односу на висину потраживања а посебно је неосновано онемогућавање реализације хипотеке без обзира на висину потраживања.

11.

СПОРАН ЈЕ НОВИ ЧЛАН 138а

Добровољно намирење новчаног потраживања пре покретања извршног поступка

ПОСТУПАК ДОБРОВОЉНОГ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА ПРЕ ПОКРЕТАЊА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА ЗАПОЧИЊЕ НА ПРЕДЛОГ ИЗВРШНОГ ПОВЕРИОЦА.

УЗ ПРЕДЛОГ ИЗ СТАВА 1. ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ ДОСТАВИ И ИЗВРШНУ ИЛИ ВЕРОДОСТОЈНУ ИСПРАВУ КОЈОМ ДОКАЗУЈЕ ПОСТОЈАЊЕ И ДОСПЕЛОСТ СВОГ ПОТРАЖИВАЊА.

ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ЋЕ ИЗВРШНОМ ПОВЕРИОЦУ НАЛОЖИТИ ДА УПЛАТИ ПРЕДУЈАМ НА ИМЕ ТРОШКОВА ОВОГ ПОСТУПКА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКЕ ТАРИФЕ У РОКУ ОД 8 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА НАЛОГА ЗА УПЛАТУ ПРЕДУЈМА. УКОЛИКО ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ НЕ УПЛАТИ ПРЕДУЈАМ У ПРОПИСАНОМ РОКУ СМАТРАЋЕ СЕ ДА ЈЕ ПРЕДЛОГ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОВУЧЕН.

ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ПОЗИВА ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА ДА ДОБРОВОЉНО НАМИРИ НОВЧАНО ПОТРАЖИВАЊЕ ИЗ ИЗВРШНЕ ИЛИ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ.

ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ПОУЧАВА ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА О ПОГОДНОСТИМА ДОБРОВОЉНОГ НАМИРЕЊА НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА ПРЕ ПОКРЕТАЊА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА.

ПОСТУПАК ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ ОКОНЧАНИМ БЕЗУСПЕШНИМ ПРОТЕКОМ РОКА ОД 60 ДАНА, ЗАКЉУЧЕЊЕМ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ИЗВРШНОГ ПОВЕРИОЦА И ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА ИЛИ ДОБРОВОЉНИМ НАМИРЕЊЕМ НОВЧАНОГ ПОТРАЖИВАЊА ИЗ ИЗВРШНЕ ИЛИ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ.

У СЛУЧАЈУ ДА ПОТРАЖИВАЊЕ ИЗ ИЗВРШНЕ ИЛИ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ БУДЕ ДОБРОВОЉНО НАМИРЕНО У ЦЕЛИНИ ИЛИ ДЕЛИМИЧНО, КАО И У СЛУЧАЈУ ЗАКЉУЧЕЊА СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ИЗВРШНОГ ПОВЕРИОЦА И ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА, ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ИМА ПРАВО НА НАКНАДУ У СКЛАДУ СА ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКОМ ТАРИФОМ.

ПОСТУПАК ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НИЈЕ УСЛОВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА.

ПОКРЕТАЊЕМ ПОСТУПКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТАЈЕ ЗАСТОЈ ЗАСТАРЕЛОСТИ У ТРАЈАЊУ ОД 60 ДАНА.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Начелно је идеја добра. Вансудски начин решавања спорова је ипак најбољи, јер у њему нема ангажовања ресурса државног апарата а самим тим ни трошкова.

Управо се трошкови овде јављају као прва недоумица и потенцијални проблем. Предложено је, наиме, да извршни поверилац уплаћује извршитељу предујам. У случају да потраживање буде добровољно намирено у целини или делимично, као и у случају да

поверилац и дужник закључе споразум, извршитељ има право на накнаду. Колика је та накнада? На основу чега ће се одређивати? Не знамо, јер ће то бити накнадно утврђено јавноизвршитељском тарифом, актом Министарства који није укључен у јавну расправу. Ко ће ту накнаду плаћати? Јасно је – то ће бити дужник, јер се трошкови пред извршитељем без изузетка преваљују на њега. Надамо се да ће накнада бити симболична, мада нам је тешко да замислимо да ће се извршитељ, који награду добија у зависности од степена наплате потраживања, трудити око посредовања уколико од тога нема финансијску корист. Поставља се, међутим, питање зашто би дужник пристао на ово посредовање ако би морао да плаћа извршитеља. Јефтиније му је, тј бесплатно му је да реагује на повериочеву опомену пред утужење тако што ће или потраживање да плати или да покуша сам да се договори са њим. Исто важи за повериоца: зашто би плаћао извршитеља кад може опоменом да се обрати дужнику, а може и да ангажује адвоката да му се обрати.

Много већи проблем потиче од извршитељевог позивања и подучавања извршног дужника. Није, наиме, прописано у ком облику ће он то моћи да ради и колико често ће то смети да ради. Да ли ће се служити поштом? Мејловима? Телефоном? Како ће долазити до ових података? Да ли ће (и када ће) смети да извршном дужнику долази на врата, у ситуацији када су грађани престрављени од саме помисли да могу имати посла са извршитељем? Не би било добро да садашње невоље грађана са злогласним агенцијама за наплату потраживања буду замењене истим невољама, само са извршитељима. А Ефективи је веома добро познато да агенције за наплату потраживања не бирају време када ће да зову и да у свом узнемиравању иду дотле да позивају родбину и комшије извршног дужника како би их упознале са чињеницом да дужник некоме дугује, како би онда они вршили притисак на дужника да плати. О гомилању некаквих „трошкова“ да и не говоримо.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо Министарству да детаљније и опрезније регулише овај поступак, са посебним освртом на заштиту података о личности извршног дужника, заштиту права на мирно уживање имовине, права на приватни и породични интегритет и права на психичко здравље, или да једноставно одустане од овог поступка и обрише га из нацрта. *Одговор: Коментар је основан и поткрепљен значајним аргументима, неопходно је узети га у обзир приликом израде правилника које ће разрадити правило из члана 138а ЗИО као и измена Јавноизвршитељске тарифе.*

12.

СПОРАН ЈЕ НОВИ ЧЛАН 547а

Пребацивање предмета са судова на извршитеље

ИЗВРШНИ ПОСТУПЦИ У КОЈИМА ИЗВРШЕЊЕ ИЛИ ОБЕЗБЕЂЕЊЕ СПРОВОДИ СУД, А ЗА ЧИЈЕ СПРОВОЂЕЊЕ ЈЕ ПО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА ИСКЉУЧИВО НАДЛЕЖАН ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ, НАСТАВИЋЕ СЕ ПРЕД ЈАВНИМ ИЗВРШИТЕЉЕМ.

ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА КОЈИ ЋЕ СПРОВОДИТИ ИЗВРШЕЊЕ ОДРЕЂУЈЕ ПРЕДСЕДНИК СУДА ТАКО ШТО РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ ДОСТАВЉА ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ ЧИЈЕ СЕ СЕДИШТЕ НАЛАЗИ НА ПОДРУЧЈУ СУДА КОЈЕ ЈЕ ДОНЕЛО РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ, А АКО ВИШЕ ЈАВНИХ ИЗВРШИТЕЉА ИМА

СЕДИШТЕ НА ПОДРУЧЈУ ТОГ СУДА РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ ДОСТАВЉАЈУ СЕ РАВНОМЕРНО ПРЕМА РЕДОСЛЕДУ ПО КОМЕ СУ ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉИ УПИСАНИ У ИМЕНИК ЈАВНИХ ИЗВРШИТЕЉА И ЊИХОВИХ ЗАМЕНИКА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ИМА ПРАВО НА 25% ПРЕДУЈМА ПРОПИСАНОГ ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКОМ ТАРИФОМ.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Већ смо 2016. године имали једно велико опредељивање поверилаца у смислу да ли желе да им предмети остану у судовима, да се доделе јавним извршитељима или да од предмета одустану. Због чега се сада поново инсистира на пребацивању на извршитеље, и то императивно, иако су повериоци пре три године експлицитно одабрали да предмети остану у судовима. А ради се о предметима који махом потичу из претходне деценије, са каматама које се нагомилале и постале астрономске, с обзиром да Србија, за разлику од Словеније, није предвидела да камате не могу бити веће од износа главнице. Пребацивањем на извршитеље ће судови опрати руке од големе неажурности а сав терет ће поднети дужници – углавном потрошачи комуналних услуга.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Захтевамо да се овај трансфер обави уз потпуни опрост нагомиланих камата, што би требало предвидети посебним ставом у члану 547а, или да се одредба брише у целости.

Одговор: Предлог је делимично основан, измењено је правило члана 547а у Нацрту.

13.

СПОРНИ СУ ДОПУЊЕНИ ЧЛАНОВИ 108 и 109

(108) Приговор трећег лица

Претпоставке за приговор и садржина приговора

Треће лице које тврди да на предмету извршења има неко право које спречава извршење може јавном извршитељу поднети приговор којим захтева да се извршење утврди недозвољеним на том предмету.

Приговор трећег лица може да се поднесе до окончања извршног поступка.

ПРИГОВОР ТРЕЋЕГ ЛИЦА МОРА ДА САДРЖИ ЊЕГОВЕ ИДЕНТИФИКАЦИОНЕ ПОДАТКЕ ИЗ ЧЛАНА 30. ОВОГ ЗАКОНА.

Треће лице дужно је да у приговору наведе разлоге за приговор и да уз приговор приложи исправе којима доказује постојање свога права, иначе се приговор одбацује као непотпун, без претходног враћања на допуну.

Приговор се доставља извршном повериоцу да се о њему изјасни у року од осам дана, уз упозорење на последице пропуштања (члан 109. став 1), а доставља се и извршном дужнику.

(109) Одлуке о приговору трећег лица

Ако се извршни поверилац благовремено не изјасни о приговору или не оспори приговор или ако треће лице докаже приговор правноснажном одлуком или јавном или по закону овереном исправом приговор се решењем усваја, а извршни поступак се у погледу предмета извршења обуставља уз укидање решења о извршењу и свих спроведених радњи.

У осталим случајевима, приговор се решењем одбија.

ПРОТИВ РЕШЕЊА О УСВАЈАЊУ ПРИГОВОРА МОЖЕ СЕ ИЗЈАВИТИ ЖАЛБА.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

У предлозима за измене и допуне ЗИО које смо у септембру 2018. године поднели радној групи Министарства правде већ смо указали на сву погубност идеје да се одлучивање по приговору трећих лица повери јавном извршитељу и затражили да се надлежност врати у искључиву надлежност судова. Без обзира што је наша иницијатива игнорисана, и без обзира на то што је радним нацртом Стратегије развоја правосуђа у периоду 2019-2024 предвиђен даљи пренос „судеће материје“ (ово је цитат) са судова на извршитеље, не одустајемо од борбе против развлашћивања судова као носилаца независне судске власти и борбе против омогућавања извршитељима да доносе одлуке о правима и обавезама грађана као да су судије.

Јавни извршитељ, без обзира на положен правосудни испит, нема искуство и образовање једног судије (осим оних извршитеља који су претходно обављали ту функцију), те не може у једном двостраначком поступку, у којем се цене докази, да доноси одлуке као да је судија. Што је још важније по грађане, који имају уставно право на правично суђење, извршитељ не носи у себи уставну гаранцију независности од странака у поступку и друге две гране власти (законодавне и извршне), а још се и руководи предузетничком логиком. Он је правник у предузетничком статусу којег поставља, надзире и разрешава Министарство правде као део извршне власти, а везан је пуномоћјем за повериоца као једну од страна у извршном поступку од којег му зависи зарада, а она се према члану 12 Јавноизвршитељске тарифе одређује према степену наплате повериоцевог потраживања. Јавни извршитељ је такође дужан да води рачуна о томе да се поверилац на што бржи и повољнији начин намири, и зазире од могућности да му поверилац откаже пуномоћје или да га тужи за одштету. С обзиром да је са повериоцем практично у пословном односу, он је финансијски заинтересован за његов успех а не за успех трећег лица, и још је заинтересован да што више заради. Дакле, извршитељ кад одлучује о имовинским правима трећег лица не одлучује као судија већ одлучује као предузетник, и то пристрасни предузетник. Он је у законском сукобу интереса, а ту нема говора о остварењу уставног права грађана на правично суђење пред непристрасним судом.

Ствар додатно компликује чињеница да треће лице нема делотворан правни лек ако му „независни“ и „непристрасни“ јавни извршитељ одбије приговор трећег лица. Њему у члану 109 није омогућено да ту предузетничку одлуку побија приговором или жалбом пред судом, док са друге стране то право има извршни поверилац у случају да приговор трећег лица буде усвојен! Треће лице је осуђено на то да у року од 30 дана излучном тужбом, у спорој парници која не одлаже извршење (члан 110), тражи издвајање своје имовине из имовине извршног дужника. С обзиром на праксу, на мети његове невољне тужбе, која са собом носи трошкове и мрцварење, најчешће се се наћи родбина с којом живи, тј код које му је пријављено боравиште. Тако се дешава да дете

тужи родитеља или родитељ дете, само зато што законодавац упорно инсистира на претпоставци да су све ствари на адреси на којој је извршни дужник пријављен заиста његове, што важи и за ствари за које се веома лако утврђује да су туђе (нпр моторно возило). Док се у спорој парници дође до „правде“, имовина трећег лица одлази у неповрат ради намирења потраживања извршног повериоца, извршитељ узима награду и трошкове, а треће лице ће евентуално стећи право на накнаду штете, што му и није нека сатисфакција ако је потпуно безразложно изгубио ствар која му много значи или је једноставно веома вредна.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ:

Предлажемо да Министарство, у складу са Уставом Републике Србије, врати суду искључиву надлежност за одлучивање по приговору трећег лица.

Одговор: Предлог је неоснован јер финално о приговору трећег лица одлучује суд уколико приговор буде одбијен или одбачен од стране јавног извршитеља по тужби за недозвољеност извршења.

14.

СПОРАН ЈЕ ИЗМЕЊЕНИ ЧЛАН 36

Достављање извршном дужнику

Извршном дужнику који је правно лице или предузетник писмена се достављају на адресу седишта или адресу за пријем поште које су уписане у регистру Агенције за привредне регистре или другом јавном регистру, а физичком лицу – на адресу пребивалишта или боравишта која је уписана код органа који води евиденцију о личним картама.

Ако достављање не успе, писмено се наредног радног дана истиче на ~~огласну таблу~~ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ суда који је донео решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе, а кад је реч о решењу о извршењу на основу веродостојне исправе, достављање се понавља још једном по истеку рока од осам дана од претходног достављања, а ако ни поновљено достављање не успе, решење се наредног радног дана истиче на ~~огласну таблу~~ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ суда.

Достављач оставља у поштанском сандучету извршног дужника или на другом месту на адреси извршног дужника обавештење које садржи лично име извршног дужника, својство у поступку, назнаку да ће писмено наредног радног дана бити истакнуто на ЕЛЕКТРОНСКОЈ огласној табли суда, назив и адресу тог суда и упозорење да се по истеку рока од осам дана од истицања писмена на ЕЛЕКТРОНСКОЈ огласној табли суда сматра да је достављање извршено.

Сматра се да је достављање извршено истеком осам дана од дана истицања писмена на ~~огласну таблу~~ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ суда.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на достављање извршном повериоцу и другим учесницима у поступку

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Поново позивамо Министарство, као у септембру 2018. године, да **суштински реши проблем правно несигурне доставе**. Он свакако неће бити решен увођењем електронске огласне табле, јер она је тек замена за физичку огласну таблу, у поступку фиктивне доставе који никако не би смео да буде правило него изузетак. На страну то што у Србији информатичка писменост није на врхунском нивоу, а многи грађани по руралним крајевима немају компјутер а камоли интернет.

Начин доставе писмена извршном дужнику, нарочито када се ради о решењима о извршењу на основу веродостојне исправе, био је предмет бројних притужби грађана у време примене ЗИО из 2011. Иако је спорна одредба донекле поправљена у важећем ЗИО, увођењем обавезе достављача да на адреси извршног дужника остави обавештење о томе да ће неуручено писмено бити истакнуто на огласној табли суда, законодавац није желео да прихватањем амандмана у Скупштини Србије унапреди правну сигурност доставе тиме што би извршитељу, који је по закону надлежан за доставу (члан 493 ЗИО убраја доставу судских и извршитељских аката међу његова најважнија овлашћења!), наметнуо обавезу да утврди да ли адреса извршног дужника коју је доставио извршни поверилац одговара адреси на којој је извршни дужник пријављен код МУП-а. Може се десити да поверилац нема тачне податке о адреси, а може се десити да нема ни часне намере, па да извршитељу намерно даје погрешну адресу са циљем да дужник не прими решење о извршењу и не уложи приговор суду. У сваком случају извршитељ као службено лице не би смео да не реагује кад приметити да му се писмена враћају неурућена – без обзира на то што неуспешна достава и губитак дужниковог права на коришћење правног лека њему доносе већу прилику за зараду по основу награде и трошкова поступка. Како спорна одредба о достави није сасвим усклађена са потребом постојања правне сигурности, наставља се епидемија неуспелих достава, тј достава преко огласне табле и губитака права извршног дужника да на решење о извршењу уложи приговор.

Сама одредба о обавези остављања обавештења на адреси извршног дужника није довољно прецизна јер се у њој не наводи да се обавештење мора оставити на адреси на којој је извршни дужник пријављен код МУП-а нити се прецизира шта то значи „друго место на адреси извршног дужника“. Испада да то може бити било које место, а ту смо на терену тумачења, правне несигурности и могућих злоупотреба. Да би се овај проблем решио, јавни извршитељ као лице које је законом одређено за доставу („достављач“) мора преузети активнију улогу у провери адресе извршног дужника и мора се прецизирати да ће неуручено писмено бити остављено у поштанском сандучету или залепљено за врата у неотвореној коверти на адреси на којој је извршни дужник пријављен код МУП-а.

Даље, мора се јасно нагласити одговорност извршитеља за доставу како се не би догађало као сада, да извршитељ, суочен са основаним оптужбама извршног дужника, на поштара пребацује сву одговорност за неуспелу доставу услед које је извршни дужник изгубио неко процесно право. Поштар није достављач, већ је достављач извршитељ. Као и извршитељев помоћник-курир, поштар је само лице које фактички спроводи доставу у име извршитеља, и грешке тих лица не аболтирају извршитеља за пропусте у достави. Закон каже да за сву штету које странкама у поступку нанесе помоћник извршитеља одговара сам извршитељ. Онда би исто то правило морало да важи за поштара. **Извршитељ није пуки канцеларијски службеник чија је улога у достави пасивна. Извршитељ мора да подузме све разумне мере да писмено буде достављено извршном дужнику, тим пре што се инсистира на јавноправној компоненти рада извршитеља и на томе да он није тек продужена рука повериоца.**

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ?

Предлажемо Министарству да између става 2 и става 3 уметне нови став са обавезом суда односно јавног извршитеља да по службеној дужности прибаве адресу седишта, пребивалишта или боравишта извршног дужника ако се приликом достављања писмена утврди да адреса извршног дужника коју је доставио извршни поверилац не одговара адреси на којој извршни дужник живи.

Предлажемо Министарству да негде у законском тексту предвиди да јавни извршитељ одговара за неуспелу доставу коју неправилним радњама проузрокује поштар, као и за штету која од такве доставе настане за странке и учеснике у поступку, као и да јавни извршитељ има право регреса према поштару на име накнаде штете коју је јавни извршитељ морао да плати оштећеној странци или учеснику у поступку.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду начело хитности извршног поступка као и околности да је свако лице дужно да живи на адреси пребивалишта.

15.

СПОРАН ЈЕ ИЗМЕЊЕНИ ЧЛАН 141

Време спровођења извршења

Извршење се спроводи сваког дана од 7 до 22 часа.

Извршење се може спровести изван тог времена ако извршни дужник избегава испуњење обавезе или то налажу нарочито оправдани разлози.

Организација за принудну наплату спроводи извршење на новчаним средствима извршног дужника сваког радног дана од 9 до ~~16~~ 18.30 часова.

ШТА ЈЕ ПРОБЛЕМ?

Поново позивамо Министарство, као у септембру 2018. Године, да измени члан 141 како би он био у складу са Уставом и праксом других земаља у Европи и окружењу.

Све до ЗИО из 2011. године, у Србији се, као и у другим цивилизованим земљама, извршење спроводило само радним данима, конкретно од 8 до 20 сати, а за спровођење извршења изван тог времена, које је било дозвољено само изузетно (ако дужник избегава обавезу или постоји опасност од одлагања), неопходно је било да суд састави посебан закључак. Пошто је суд спроводио извршење, претпостављало се да извршни судија као

носилац судске власти има овлашћења у складу са чланом 40 Устава који регулише неповредивост стана и када се та неповредивост може нарушити у складу са законом.

У ЗИО из 2011 (тадашњи члан 71), обавеза прибављања посебне дозволе суда је изостављена – иако новоуведени вансудски извршитељи нису били судије па да сами процењују да ли ће некоме, на основу свога закључка (који није судски закључак!) банути у кућу ради извршења на име намирења каквог дуга (извршни дужник није никакав криминалац, па да се на њега примењује члан 40 став 2 Устава Србије која дозвољава нарушавање неповредивости стана без судске дозволе ако се у стану налази учинилац кривичног дела којег треба лишити слободе), а време спровођења извршења је проширено на све дане у недељи, дакле и на суботу и недељу, при чему се оно може спровести од 7 до 22 сата.

Решење је у потпуном нескладу са упоредноправном праксом, а правна наука у Србији је с правом приметила да овде постоји елемент шиканирања извршног дужника. Нажалост, и нови ЗИО је задржао ову концепцију, а ситуацију је само погоршао тиме што је израз „опасност услед одлагања“ заменио изразом „нарочито оправдани разлози“ који, по нашем мишљењу, ствара врло широк простор за тумачење и злоупотребе, тим пре што постојање „нарочито оправданих разлога“ не цени суд него извршитељ. Због тога је неопходно да се члан 141 новог ЗИО врати на концепцију Закона о извршном поступку из 2004. године.

Подсећамо да северномакедонски Закон о извршењу – на чију је концепцију српски ЗИО почео да се ослања од 2015. године – јасно предвиђа обавезу јавног извршитеља да прибави посебну дозволу председника суда ако спроводи извршење ван редовног времена спровођења извршења.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМ?

Предлажемо Министарству да став 1 члана 141 промени тако да он гласи: „Извршење се спроводи сваког радног дана од 8 до 20 сати“, а да став 2 члана 142 променити тако да он гласи: „Извршење се може спровести изван тог времена, нерадним даном и државним празником само ако извршни дужник избегава испуњење обавезе или постоји опасност од одлагања, уз претходно добијену дозволу председника суда на чијем подручју ради јавни извршитељ.“

Одговор: Предлог је делимично основан, делимично је измењено правило у Нацрту.

16.

ШТО СЕ ТИЧЕ ПОСТУПКА ЗА НАМИРЕЊЕ ПОТРАЖИВАЊА ИЗ КОМУНАЛНИХ И СРОДНИХ УСЛУГА, ЕФЕКТИВА У ПОТПУНОСТИ ОСТАЈЕ НА СВОЈИМ ПИСАНИМ ПРЕДЛОЗИМА КОЈЕ ЈЕ УПУТИЛА МИНИСТАРСТВУ У ЈАНУАРУ 2019. ГОДИНЕ. А КОЈИ ОЧИТО НИСУ УЗЕТИ НИ У КАКВО РАЗМАТРАЊЕ.

Кључни предлози у том документу су следећи:

1. ДА СЕ РЕГУЛИШЕ САДРЖИНА ИЗВОДА ИЗ ПОСЛОВНИХ КЊИГА КАО ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ,

Одговор: Садржина извод из пословних књига је веродостојна исправа чија се веродостојност може оспоравати од стране извршног дужника приговором који одлаже спровођење извршења. Стога је предлог недевољно делотворан обзиром да његово усвајање не би допринело побољшању квалитета Закона.

2. ДА СЕ ВРАТИ ОБАВЕЗА ПРУЖАОЦИМА УСЛУГА ДА ИЗВРШИТЕЉУ УПУТЕ ДОКАЗ ДА СУ ПРЕПОРУЧЕНОМ ПОШТОМ УПУТИЛИ ДУЖНИКУ ОПОМЕНУ ПРЕД УТУЖЕЊЕ НА АДРЕСУ ИЗ ЊЕГОВЕ ЛИЧНЕ КАРТЕ

Одговор: Предлог је неприхватљив имајући у виду да би његово усвајање довело до знатног одлагања поступка извршења.

3. ДА СЕ УСВАЈАЊЕ ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ УПРКОС РАЗЛОЗИМА ДА СЕ ОН ОДБИЈЕ ИЛИ ОДБАЦИ ПРЕДВИДИ КАО ТЕШКА ДИСЦИПЛИНСКА ПОВРЕДА У ЧЛАНУ 527.

Одговор: Предлог је неоснован, обзиром да је предложена тешка санкција.

Милена Лазаревић

1. У члану 41. Закона неопходно је додати да је извршна исправа и решење о извршењу на основу веродостојне исправе које је донео суд или јавни извршитељ, по предлогу за извршење на основу веродостојне исправе.

Решење о извршењу, које је донето на основу веродостојне исправе, у извршном поступку који је обустављен, има својство извршне исправе. Обустава извршног поступка нема за правну последицу стављање ван снаге правноснажног решења о извршењу донетог по предлогу за извршење на основу веродостојне исправе. Неопходно је нагласити да је у овом случају решење јавног извршитеља и суда извршна исправа, како би повериоци могли да поднесу предлог за извршење на основу извршне исправе. (Одлука Уставног суда Србије, Уж. 249/16 од 11. 1. 2018.)

Одговор: Предлог је основан, наведено питање је разрешено Нацртом..

2. Такође у истом члану ставу 1. тачка 8. неопходно је изменити тако да гласи „исправа која је овим или другим законом одређена као извршна исправа.“

Ово је неопходно из разлога што и ЗИО нпр. у члану 340. предвиђа да је решење којим се изричу судски пенали, извршна исправа.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

3. У члану 301. ЗИО предвиђено је да се у решењу о извршењу налаже организацији за принудну наплату да наложи банкама да блокирају рачуне извршног дужника и да пренесу новчана средства на рачун извршног повериоца у висини његовог потраживања. Предлог је да се код ове одредбе дефинише да се новчана средства не могу преносити на рачун лица које није извршни поверилац у поступку. Наиме, у пракси се дешава да судови, сходном применом чл. 89. ЗПП, по предлогу за

извршење на основу извршне исправе и овереном пуномоћју, донесу решење о извршењу којим обавезу извршног дужника да плати извршном повериоцу износ који је наведен у извршној исправи, а Народној банци Србије наложе да са текућег рачуна извршног дужника пренесе новчана средства на текући рачун адвоката, тј. лица које није означено у предлогу као извршни поверилац. Оваква пракса ствара проблем када је потраживање из извршне исправе престало (исплатом, компензацијом...), а извршни поверилац презадужен. У таквој ситуацији, извршни дужник, након што му се усвоји жалба, мора да поднесе предлог за противизвршење против извршног повериоца. У предлогу за противизвршење извршни дужник не може означити да се извршење спроведе на рачуну адвоката, па извршни дужник долази у ситуацију да дуг на име трошкова по пресуди плати два пута и поред тога сноси трошкове извршног поступка.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да наведени проблем може настати и у ситуацији када би се исплата вршила на рачун самог извршног повериоца који касније постане презадужен.

Александар Вучковић, јавни извршитељ 1.

1. У Закону је потребно дефинисати и недвосмислено утврдити да јавни извршитељ може по службеној дужности наложити МУП да упише забрану отуђења и забрану регистрације возила регистрованога на дужника, тако да је мој предлог следећи да се уведе допуна чл. 146 са новим ставом 5 и ст. 6

"У случају да је извршење одређено на покретним стварима, јавни извршитељ може издати налог надлежном полицијском органу да се извршном дужнику забрани регистрација и отуђење возилима која су регистрована на његово име.

Јавни извршитељ може посебно да наложи и забрану регистрације или забрану отуђења. Забрана траје најдуже док извршни дужник не исплати целокупан дуг".

Образложење:

У пракси се ово средство извршења показало као веома ефикасно и дужници су се углавном јављали и плаћали дугове кад постоји забрана регистрације или отуђења. С обзиром да ово средство извршења није конкретизовано ни у једном члану закона већ се изводи из одредаба да: "је дужнику након пријема решења о извршењу забрањено да располаже правно и фактички предметом извршења (чл. 19 ЗИО)"; "...да је извршење одређено на покретним стварима па се тиме забрањује располагање - регистрација и отуђење су правне радње којима се располаже са стварју"; да Објава конзумира забрану регистрације и отуђења тако по начелном правном правилу - ко може више може и мање. Поједини дужници су се успротивили овом средству извршења а такође и поједине полицијске управе различито тумаче овај налог за забрану регистрације, тако да на подручју надлежности Привредног суда и Вишег суда у Суботици имамо ситуацију да Полицијска станица Суботица и ПС Сента у потпуности забрањују регистрацију и отуђење, док ПУ Бачка Топола забрањује само отуђење док дозвољава регистрацију, што доводи до тога да је ово средство неефикасно јер дужник може да

вози ауто још 10 година или може да опуномоћи купца да управља и региструје предметно возило без да се изврши препис власништва.

Такође битно је ово ново средство извршења одвојити од ОБЈАВЕ јер у највећем броју случајева полицијске управе издавајући објаву у систем унесу и забрану отуђења и регистрације али је некад непотребно да се изда објава поготово ако је мали дуг, већ ће сасвим довољан притисак на дужника и његову имовину бити забрана отуђења и регистрације возила.

БРИСАТИ ЧЛ. 143 ст. 2. Усмени вид асистенције полиције се више пута показао као крајње неефикасан институт јер полиција неће да пружи асистенцију на усмен захтев јавног извршитеља јер се позивају на Закон о полицији и њихова правила службе да је потребно да претходно изврше провере дужника; да је потребан захтев 5 дана унапред.... Ово је искуство више колега извршитеља. У пракси је долазило до комичних ситуација да имамо предмет извршења који се има одузети од дужника, да га нађемо после више месеци трагања, дужник започне да спречава извршење блокирајући пролаз, претећи на живот и тело присутних и на позив јавног извршитеља полиција изађе на лице места и неће да пружи асистенцију и удаљи дужника, и што је најтрагичније то одлучује командир полиције уз консултацију са јавним тужиоцем !? Наравно да је дужник чим смо се повукли са лица места склонио предмет извршења и исти никад није више нађен. Тако да је мој предлог да се брише чл. 143 ст. како јавни извршитељи и странке, пре свега повериоци, више не би били у заблуди да је уопште могућа усмена асистенција у било ком облику.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да цитирана одредба има свој значај и користи се у пракси.

Члан 169 ст. 2 мењати тако да:

"КУПАЦ НЕПОКРЕТНОСТИ НЕ МОЖЕ БИТИ НИ ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ, ЗАМЕНИК ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА, ПОМОЋНИК ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА ИЛИ ДРУГО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ЗАПОСЛЕНО КОД ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА, само уколико ПОСТУПА У КОНКРЕТНОМ ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ, НИТИ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ЊИХОВ КРВНИ СРОДНИК У ПРАВОЈ ЛИНИЈИ, А У ПОБОЧНОЈ ЛИНИЈИ ДО ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА СРОДСТВА, СУПРУЖНИК, ВАНБРАЧНИ ПАРТНЕР, ТАЗБИНСКИ СРОДНИК ДО ДРУГОГ СТЕПЕНА, СТАРАТЕЉ, УСВОЈИТЕЉ, УСВОЈЕНИК ИЛИ ХРАНИТЕЉ."

Предложена измена чл. 169 ст. 2 практично онемогућава јавну продају јер од сваког купца на продаји морамо да тражимо доказ да није у 4. степену сродства или сродник у правој линији са било којим помоћником јавног извршитеља, замеником јавног извршитеља или јавним извршитељем на територији целе Реп. Србије што је практично немогуће јер поједини купци вероватно ни не знају да ли неко од фамилије ради или не ради код неког јавног извршитеља. То је круг око 3.000 лица (ИЗВРШИТЕЉА, ЗАМЕНИКА, ПОМОЋНИКА)!

Наведену одредбу чл. 169 треба допунити ставом 3 који би гласио:

"КУПАЦ НЕПОКРЕТНОСТИ НЕ МОЖЕ БИТИ НИ ЛИЦЕ ЗАПОСЛЕНО У МИНИСТАРСТВУ ПРАВДЕ НА РАДНОЈ ПОЗИЦИЈИ ОБРАЂИВАЧА ЕЛЕКТРОНСКОГ ПОРТАЛА ЗА ЈАВНЕ ПРОДАЈЕ, НИТИ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ЊИХОВ КРВНИ СРОДНИК У ПРАВОЈ ЛИНИЈИ, А У ПОБОЧНОЈ ЛИНИЈИ ДО ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА СРОДСТВА, СУПРУЖНИК, ВАНБРАЧНИ ПАРТНЕР, ТАЗБИНСКИ СРОДНИК ДО ДРУГОГ СТЕПЕНА, СТАРАТЕЉ, УСВОЈИТЕЉ, УСВОЈЕНИК ИЛИ ХРАНИТЕЉ."

У том случају, став 4 постаје став 5, а став 5 постаје став 6.

Образложење:

Свакако да ће лице које буде манипулисало јавним продајама при Министарству правде бити у могућности да има увид у то која је последња цена и да минут или неколико секунди пре закључења јавног надметања понуди најбољу цену и тиме директно злоупотреби информације које су му доступне.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

Члан 218 ст. 1 тач. 7-9 БРИСАТИ.

Образложење:

Веома је широк појам "ПРЕДМЕТИ КОЈИ СУ НЕОПХОДНИ ИЗВРШНОМ ДУЖНИКУ КОЈИ ОБАВЉА РЕГИСТРОВАНУ ДЕЛАТНОСТ адвоката, апотекара....", из разлога што сва имовина постоји на неки начин у циљу обављања делатности. У пракси неће бити пописа. Поставља се питање шта им пописати ? Аутомобил ? не може јер им треба. Компјутер, штампач, сто, столицу , орман... ништа не може све им треба. Тиме се уводи аболиција за ту врсту дужника која предложеним изменама постаје безбедна у смислу спровођења извршења. Штампач је дужнику апотекару или адвокату потребан свакако али ако га попишемо и запленимо он може да купи други јефтинији, полован и сл.. на њима нема лагерованих података. Код компјутера због заштите података евентуално предвидети да се извади хард диск али свакако не треба забранити попис. Исто тако монитор, треба свакако али може и јефтинији да се користи. Као и непокретност, не мора свако у центру да живи, може да прода непокретност и да купи некретнину на периферији..

И остали појмови расплодна стока, пољ. машине и сл.. уводе конфузију јер је под један тешко на терену пронаћи имовину вредну пописа јер дужници скривају имовину често, па и ако нађемо пољ. механизацију како утврдити шта је довољно за четири месеца ??! Ја лично не знам како то да утврдим, нити где да прочитам да научим.

Одговор: Предлог је основан, измењена је ова одредба Нацрта.

Члан 258 ст. 7 мењати тако да "ИЗВРШЕЊЕ НА МИНИМАЛНОЈ ПЕНЗИЈИ МОЖЕ СЕ СПРОВЕСТИ ДО ЊЕНЕ ЧЕТВРТИНЕ"

Образложење:

Уситњавањем извршења на 1/10 се чини медвеђа услуга дужнику јер ће на крају због великог броја трансакција сву уштеду појести провизија великог броја трансакција које

ћа коначно пасти на терет извршног дужника. Извршење треба да буде ефикасно и брзо а не да траје годинама.

Члан 393 не мењати, односно оставити постојеће стање да Комора ЈИ обавештава повериоце које надлежни ЈИ, а да се затим предлози за извршење директно упућују канцеларијама јавних извршитеља.

Образложење:

Постојећи систем се показао као доста ефикасан и без претераних приговора странака нити јавних извршитеља. Нисам сигуран, али мислим да би комора добијала дневно преко 1.000 предмета које треба да обради, одреди ЈИ, и исте предлоге поштом проследи надлежном јавном извршитељу. Ако узмемо да је цена коверте 50 динара, долазимо до податка да комори троши 50.000 динара дневно на експедицију. Узмемо за пример да текућа 2019. година има 261 радна дана долазимо до цифре од 13.500.000,00 динара које ће комора трошити само на прослеђивање предлога за извршење јавним извршитељима. То је 110.000 ЕУР !! И то без коверти, јер ће комора морати да прековертира, без трошкова додатних радника за обраду тог великог посла. Зато молим радну групу ако ништа друго да не уведе овај нови сулуди предлог да се комунални предлози за извршење подносе Комори јавних извршитеља јер постојећи систем захтева минималан износ трошкова, веома је ефикасан и транспарентан.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је норма вишеструко промерена и одговара друштвеним и социјалним приликама.

Код заштитне одредбе чл. 394 ст. 2 ЗИО да је цензус износ од 5000 ЕУР за продају некретнину код комуналаца, сматрам да је потребно разрадити ту одредбу у случају постојања више забележби од на пример пар хиљада евра која у збиру прелазе износ од 5,000 ЕУР али не и појединачно. Да ли је законито у том случају да онај извршитељ који има 1. забележбу отпочне са извршном радњом процене и продаје непокретности ?

Мој предлог за допуну је да се дода члану 394 став 3 који би гласио:

"Уколико на некретнини из претходног става постоји уписано више забележби решења о извршењу чији збир главних потраживања са каматама и утврђеним трошковима превазилази износ од 5.000 ЕУР оправдано је вршити продају те некретнине и јавни извршитељ који је први уписао забележбу решења о извршењу дужан је да у року од 8 дана, од дана сазнања да је уписана последња забележба која даје збир већи од 5000 ЕУР, предузме извршне радње у циљу процене и продаје предметне непокретности. Уколико дође до брисања појединих забележби, продаја непокретности ће се прекинути док се опет не постигне цензус од 5000 ЕУР у збиру свих потраживања по забележбама "

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је забрана из члана 394. Ст. 2. Апсолутног карактера и у том погледу никаква одступања нису дозвољена.

Код члана 182 додати нови став 5 који би гласио:

"Уколико више од једног лицитента прихвати понуђену цену а затим нико од лицитената не прихвати било коју од наредних понуђених цена, јавни извршитељ доноси одлуку да је јавно надметање пропало и задржава јемства"

У том случају чл. 182 ст. 5 постаје став 6.

Образложење

За похвалу је промена из чл. 182 ст. 4 ЗИО која гласи: **ЈЕМСТВО У СВАКОМ СЛУЧАЈУ ГУБИ УЧЕСНИК КОЈИ НЕ ПОНУДИ НИ ПОЧЕТНУ ЦЕНУ, КАО И УЧЕСНИК КОЈИ ОДУСТАНЕ ОД ЈАВНОГ НАДМЕТАЊА. У ТОМ СЛУЧАЈУ ПОСТУПИЋЕ СЕ НА НАЧИН ПРОПИСАН СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА.**

Међутим, овде постоји правна празнина. Како лицитентима, уколико их је бар двоје (који заједнички делују), не би пропало јемство они могу да прихвате (термин из чл. 179 ст. 3) или понуде (термин из чл. 182 ст. 4) почетну цену и да затим, уколико нису заинтересовани за куповину да не прихвате наредни понуђени лицитациони корак. Тиме продаја улази у пат позицију. Нико не нуди нити прихвата наредни лицитациони корак. У том случају, мишљења сам, да јавни извршитељ може или да прогласи да је продаја неуспела и да врати јемства (јемство није пропало - понуђена је почетна цена) или да формира сувласништво на предмету продаје.

Како се ове ствари не би дешавале, предлажем измену чл. 182 како сам и написао.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је у Нацрту садржан механизам по којем се разрешава спорна ситуација када је више понуђача понудило идентичну цену, предност има онај понуђач који је ту цену понудио први, о чему води рачуна јавни извршитељ приликом спровођења јавног надметања.

Александар Јовановић, Основни суд Нови Пазар

1. Чл.83 ст.2, чл.89 ст.1, чл.124 ст.1, чл.326ђ,

Наведеним одредбама је прописано да "извршни поверилац може дати одговор".

Будући да се одговор на приговор и одговор на жалбу односе на писани акт и да се подноси суду, сматрам да је прецизнија одредба која би гласила **"ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ МОЖЕ СУДУ ПОДНЕТИ ОДГОВОР"**

Одговор: Предлог је основан али нема превелики значај имајући у виду да су ове норме функционисале без проблема у пракси и са постојећом формулацијом.

Чл.130 ст.2

Наведеном одредба је задржала претходну одредницу "у том случају" и иста је имала смисла будући да је у ставу 2 био прописан изузетак који се односио на ситуације када су извршни дужници Република Србија или организација за обавезно социјално осигурање.

Обзиром да је Нацртом брисан изузетак из става 2, сматрам да је цитирана одредница која је задржана и која је сада саставни део става 2 сувишна.

Прецизнија одредба би гласила:

"АКО ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ СМАТРА ДА НИЈЕ ПРАВИЛНО ИЛИ У ЦЕЛИНИ НАМИРЕН, МОЖЕ ДА ПРЕДЛОЖИ ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ НАСТАВАК ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ЗАКЉУЧКА ИЗ СТАВА 1 ОВОГ ЧЛАНА."

Одговор: Предлог је основан али нема превелики значај имајући у виду да је норма јасна и са постојећом формулацијом.

Чл.165

Одредба која садржи формулацију да се поступци извршења и обезбеђења започети пре ступања на снагу овог закона НАСТАВЉАЈУ према досадашњим прописима је погрешна.

Ово из разлога што се наставак поступка односи на поступке који су били у прекиду према Закону о парничном поступку односно у оним ситуацијама када је Законом о извршењу и обезбеђењу прописано када се извршни поступак наставља.

Правилна одредба би гласила:

"ПОСТУПЦИ ИЗВРШЕЊА И ОБЕЗБЕЂЕЊА ЗАПОЧЕТИ ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА ДОВРШИЋЕ СЕ ПРЕМА ДОСАДАШЊИМ ПРОПИСИМА".

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

УНИКРЕДИТ БАНКА

1. Члан 21. Закона

“Ако различити повериоци истовремено воде поступак намирења применом закона којим се уређује хипотека и применом овог закона, а решење о упису забележбе хипотекарне продаје донето је пре решења о извршењу ЈЕ ПОСТАЛО КОНАЧНО ПРЕ ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ, предност има намирење применом закона којим се уређује хипотека. Редослед намирења извршног повериоца у том случају одређује се према дану кад је стекао право на намирење у извршном поступку.”

Ово оставља могућност за злоупотребе-уколико се упише забележба дозволе хипотекарне продаје са напоменом да решење није коначно, треће лице може да покрене извршење, а будући да се решење о извршењу доноси у року од 8 дана а не мора да буде правноснажно да би се стекло намирење у извршном поступку на основу извршне исправе-јер правни лек не задржава извршење, то је значајно раније пре одлуке по евентуалној жалби по Закону о хипотеци која се доноси у року од 30 дана!

Члан треба изменити на начин тако да се редослед првенства извршења гледа у смислу коначности решења о извршењу и правоснажности решења о извршењу.

Одговор: Коментар је неоснован обзиром да је тек када забележба хипотекарне продаје постане коначна јасно да се поступак вансудске продаје може спровести. Злоупотребе су могуће у сваком случају, и постојеће решење омогућава злоупотребе и то у много већој мери него предложене измене.

2. Члан 36. Закона

“Ако достављање не успе, писмено се наредног радног дана истиче на огласну таблу ЕЛЕКТРОНСКОЈ ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ суда који је донео решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе, а кад је реч о решењу о извршењу на основу веродостојне исправе, достављање се понавља још једном по истеку рока од осам дана од претходног достављања, а ако ни поновљено достављање не успе, решење се наредног радног дана истиче на огласну таблу ЕЛЕКТРОНСКОЈ ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ суда.”

Проблем може настати зато што акте (већину) доставља извршитељ а достава се врши преко огласне табле суда!

У овом члану се треба детаљно регулисати приступ извршитеља огласној табли суда уз напомену да је један извршитељ надлежан за већи број судова.

Одговор: Коментар је неоснован, имајући у виду да се предложене измене овог члана односе на увођење електронске огласне табле.

3. Члан 37.

“СУД ПРЕКО ЧИЈЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ОГЛАСНЕ ТАБЛЕ ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ДОСТАВЉА АКТЕ И ПИСМЕНА ВОДИ ПОСЕБНУ ЕВИДЕНЦИЈУ О ТОМЕ КАДА СУ АКТ ИЛИ ПИСМЕНО ИСТАКНУТИ НА ЕЛЕКТРОНСКОЈ ОГЛАСНОЈ ТАБЛИ И КАДА СУ СКИНУТИ С ЊЕ И О ТОМЕ ДОСТАВЉА СЛУЖБЕНУ ЕЛЕКТРОНСКУ ПОТВРДУ ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ. ЕВИДЕНЦИЈА САДРЖИ ПОСЛОВНИ БРОЈ СУДСКОГ ПРЕДМЕТА, ОДНОСНО ПРЕДМЕТА ЈАВНОГ ИЗВРШИТЕЉА И ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ИЛИ ПОСЛОВНО ИМЕ СТРАНАКА У ПОСТУПКУ.”

Проблем може настати зато што акте (већину) доставља извршитељ а достава се врши преко огласне табле суда! Проблем настаје што “суд води евиденцију о доставама које врши извршитељ”. Огласну таблу треба да ажурира онај који врши достављање.

Можда је боље решење јединствена огласна табла.

Одговор: Предлог је делимично основан, па ће се детаљи вођења електронске огласне табле уредити посебним правилником.

4. Члан 48.

“КАД ПОСЛЕ ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ НА ОСНОВУ ИЗВРШНЕ ИЛИ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ ПОТРАЖИВАЊЕ ПРЕЂЕ ИЛИ БУДЕ ПРЕНЕТО СА ИЗВРШНОГ ПОВЕРИОЦА НА ДРУГО ЛИЦЕ, НА ПРЕДЛОГ СТИЦАОЦА, РЕШЕЊЕМ ПРОТИВ КОГ ЈЕ ДОЗВОЉЕН ПРИГОВОР УТВРЂУЈЕ СЕ ДА ЈЕ ОН СТУПИО НА МЕСТО ИЗВРШНОГ ПОВЕРИОЦА, АКО ПРЕЛАЗ ИЛИ ПРЕНОС ДОКАЖЕ ЈАВНОМ ИЛИ ПО ЗАКОНУ ОВЕРЕНОМ ИСПРАВОМ.”

У пракси се често дешава да банкарска потраживања која су обезбеђења гаранцијом АОФИ, Фонда за развој или ЕБРД односно ЕИФ у току поступка пређу на другог повериоца. Но, проблем ће настати код тумачења јавне и по закону оверне исправе која служи као доказ о пренетом потраживању јер за гаранције које дају гарантори за банкарска потраживања нема јавне и оверене исправе већ је то само у питању кровни уговор или једнострана изјава воље државног органа. Ни у једном случају није оверен а посебно није закључен ни оверен након доспелости потраживања и почетка принудног извршења. Такође и код преноса средстава обезбеђења, нпр. хипотеке, није закључен ни оверен након доспелости потраживања и почетка принудног извршења! Члан треба додатно појаснити у смислу универзалне законске суброгације која налаже да увек када дође до промене повериоца, сва споредна права-средства обезбеђења се такође преносе. Но, то изискује промену закона о упису средстава обезбеђења у јавни регистар (кастастар, залога АПР) као или измену закона о извршењу и обезбеђењу коју

дозвољавају извршење над објектима извршења који су уписани у катастар или регистар залогe и сл. Без уписа новог повериоца који је то постао суброгацијом у регистар. У пракси ће ова одредба парализати наплату потраживања регресних права даваоца гаранције и самим тим зауставити ову врсту финансирања у потпуности због немогућности наплате из средстава обезбеђења.

Потребно је избацити да се промена извршног повериоца врши само на основу јавне и оверене исправе и уопште детаљније уредити промену извршног повериоца на основу законске суброгације.

Одговор: Предлог није основан имајући у виду да се потраживања уступају уговором који за потребе примене члана 48. ЗИО мора бити оверен у складу са законом. Средства обезбеђења, као акцесорно право, прате судбину потраживања које се уступа.

5. ЧЛАН 88.

“ИЗВРШНИ ДУЖНИК ДУЖАН ЈЕ ДА У ПРИГОВОРУ НАВЕДЕ РАЗЛОГЕ ЗБОГ КОЈИХ ПОБИЈА РЕШЕЊЕ И ИЗНЕСЕ ЧИЊЕНИЦЕ И ПРИЛОЖИ ДОКАЗЕ НА КОЈИМА ЗАСНИВА ПРИГОВОР, ИНАЧЕ СЕ ПРИГОВОР ОДБАЦУЈЕ КАО НЕПОТПУН, БЕЗ ПРЕТХОДНОГ ВРАЋАЊА НА ДОПУНУ.

ИЗВРШНИ ДУЖНИК МОЖЕ ДА ПРИЛОЖИ ИСКЉУЧИВО ПИСМЕНЕ ДОКАЗЕ.

АКО СЕ РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ ПОБИЈА У ЦЕЛИНИ ИЛИ САМО У ДЕЛУ КОЈИМ ЈЕ ИЗВРШНИ ДУЖНИК ОБАВЕЗАН ДА НАМИРИ ПОТРАЖИВАЊЕ, А ИЗВРШНИ ДУЖНИК НЕ УЧИНИ ВЕРОВАТНИМ ОСНОВАНОСТ ЊЕГОВИХ НАВОДА ИЗ ПРИГОВОРА, ВЕЋЕ ЋЕ ОДБИТИ ПРИГОВОР РЕШЕЊЕМ.”

Ова одредба је била и у претходном закону али се није поштовала. У пракси је суд усвајао приговоре без иједног доказа и без обзира да ли је илил није учињено вероватним наводи из приговора.

Одговор: Коментар је основан, проблем наступа услед тумачења нормe, међутим, појединим извршним повериоцима стоји на располагању скраћени извршни поступак где су могућности које иувршини дужник има у погледу приговора значајно умањене.

6 Члан 153.

“Ако се после стицања заложног права на непокретности промени власник непокретности **НОВОГ ВЛАСНИКА НЕПОКРЕТНОСТИ КАО ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА.**

Акти суда и јавног извршитеља и писмена странака и других учесника у поступку достављају се и новом власнику непокретности.

ИЗВРШЕЊЕ ПО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ СПРОВЕСТИ САМО НА НЕПОКРЕТНОСТИ НА КОЈОЈ ПОСТОЈИ ЗАЛОЖНО ПРАВО.”

Ова измена је битна јер је у пракси спречавала извршење на непокретности где је претходни власник био стечајни дужник/умрло лице који су морали бити означени као извршни дужници а против њих није било могуће извршење. Но, нејасно је шта се дешава кад покретна ствар која је уписан у регистар залогe промени власника.

Одговор: Предлог је основан, међутим заложни поверилац ће у том случају имати могућност да у регистар заложног права као заложног дужниказначи новог сопственика заложене покретне ствари.

7. Члан 156

Ако се у току извршног поступка промени власник непокретности **СПРОВОЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА ЋЕ СЕ НАСТАВИТИ НА ПРЕДМЕТНОЈ НЕПОКРЕТНОСТИ, А НОВИ ВЛАСНИК ЈЕ ДУЖАН ДА ТРПИ НАМИРЕЊЕ.** Све радње које су пре тога предузете

остају на снази и нови власник не може предузети радње које не би могао да предузме ни претходни да до промене није дошло.

Остаје нејасно шта у случају да се промена власника изврши у року од доношења решења о извршењу до уписа забележбе-овде закон даје рок од 72 часа. Уколико се нови власник упише у року од та 72 часа, нови власник је савестан.

Треба додатно уредити члан у смислу горњих навода.

Одговор: Коментар је неоснован, такав сопствених непокретности може уложити основани приговор трећег лица који ће се усвојити у току поступка извршења.

8. Члан 168.

Свако ко има право да се намири на непокретности, а по редоследу намирења долази пре извршног повериоца чија је забележба решења о извршењу најстарија, може предложити да се извршни поступак обустави ако процењена вредност непокретности не покрива ЊЕГОВО ПОТРАЖИВАЊЕ.

Остао је овај члан који практично даје могућност хипотекарном повериоцу И реда да у сваком тренутку обустави извршење а без детаљних прописа о доказивању износа потраживања тог повериоца, односно овако како је конципиран члан, као доказ о висини потраживања у конкретном тренутку служи упис обезбеђеног потраживања у регистар у који се уписују терети.

У сваком случају члан треба уредити да хипотекарни поверилац И реда мора доказати да постоји потраживање, односно да није делимично намирено.

Одговор: Предлог је неоснован, јер ће хипотекарни поверилац у том случају морати свакако да достави доказ којим потврђује висину обезбеђеног потраживања. Норма је идентична као и норма претходног закона а која није правила никакве проблеме у практичној примени.

9. ЕЛЕКТРОНСКО ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ

ЧЛАН 171А

НЕПОКРЕТНОСТ СЕ МОЖЕ ПРОДАВАТИ И НА ЕЛЕКТРОНСКОМ ЈАВНОМ НАДМЕТАЊУ АКО ТАКО ОДЛУЧИ ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ ИЛИ НА ПРЕДЛОГ СТРАНКЕ.

ОРГАНИЗАЦИЈУ И ПОСТУПАК ЕЛЕКТРОНСКОГ ЈАВНОГ НАДМЕТАЊА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПРАВОСУЂЕ.

Уводи се ЕЛЕКТРОНСКО ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ но још много подзаконских аката треба да уради да би заживело, да се ураде одговарајуће софтверске апликације те обуче извршитељи и сл.

Одговор: Предлог је основан, Министарство правде ради на свим додатним изменама.

10. Члан 182

АКО ПРВА ТРИ ПОНУДИОЦА НЕ ПЛАТЕ ПОНУЂЕНУ ЦЕНУ У РОКУ, ИЗ ЊИХОВОГ ЈЕМСТВА НАМИРУЈУ СЕ ТРОШКОВИ ПРВОГ И ДРУГОГ ЈАВНОГ НАДМЕТАЊА, ОДНОСНО НЕПОСРЕДНЕ ПОГОДБЕ И РАЗЛИКА У ЦЕНИ ПОСТИГНУТОЈ НА ПРВОМ И ДРУГОМ ЈАВНОМ НАДМЕТАЊУ, ОДНОСНО РАЗЛИКА У ЦЕНИ КОЈА ЈЕ ПОСТИГНУТА НА ДРУГОМ ЈАВНОМ НАДМЕТАЊУ И ЦЕНИ КОЈА ЈЕ ПОСТИГНУТА У ПОСТУПКУ ПРОДАЈЕ ПУТЕМ НЕПОСРЕДНЕ ПОГОДБЕ.

Остаје нејасно шта ако само два понудиоца или један не плате понуђену цену у року, зашто се и у том случају из њиховог јемства не намирују трошкови јавног надметања.

Такође, биће много тешкоћа спроводити овај случај у пракси а усто је и вероватноћа остварења минимална.

Члан треба додатно уредити и појаснити.

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да се цитираним чланом не захтева да сва прва три понудиоца не плате понуђену цену у року, већ је довољно да било ко од њих то не учини.

11. Члан 215.

Ако један или више јавних извршитеља води један или више извршних поступака ради намирења новчаног потраживања продајом непокретности и покретних ствари које испуњавају услове за заједничку продају на предлог извршног повериоца или по службеној дужности, доноси СЕ закључак о спајању поступака и о заједничкој продаји непокретности и покретних ствари и наставља спровођење извршења.

Закључак о спајању поступка може да се донесе најкасније до објављивања закључка о продаји непокретности или покретних ствари, у зависности од тога који је закључак раније објављен.

ЗАКЉУЧАК ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ И ПОСТУПАК НАСТАВЉА ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ КОЈИ СПРОВОДИ ИЗВРШЕЊЕ У ПОСТУПКУ У КОЈЕМ ЈЕ УПИСАНА НАЈСТАРИЈА ЗАБЕЛЕЖБА РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ.

Овде је нејасна одредба на предлог извршног повериоца или по службеној дужности, јер је нејасно да ли се може спровести без предлога (уз противљење) извршног дужника?

Такође, члан треба додатно регулисати у смислу ситуације кад је у једном извршењу већ извршена прва јавна продаја (или две) а у другом не.

Одговор; Предлог је неоснован обзиром да је изречно предвиђено да се спајање може спровести по предлогу извршних поверилаца или по службеној дужности.

12. ПРЕСТАНАК ЗАКУПА

ЧЛАН 251А

ПРОДАЈОМ ПРЕСТАЈЕ ЗАКУП ПОКРЕТНИХ СТВАРИ, ОСИМ АКО ЈЕ УГОВОР О ЗАКУПУ ЗАКЉУЧЕН У ПИСАНОЈ ФОРМИ И НА КОЈЕМ СУ ПОТПИСИ УГОВАРАЧА ОВЕРЕНИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ПРЕ ДОНОШЕЊА НАЈСТАРИЈЕГ РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ.

Ово је подложно злоупотребама-Не постоји начело публицитета па је нејасно како ће треће лице сазнати за постојање закупа. Такође, уколико се продају заложене ствари-одредба треба да гласи не само “пре доношења најстаријег решења о извршењу” већ и пре “најстарије залог” или другог вида публицитета других средстава извршења!

Члан треба уредити у смислу да се не може се штетити савестан поверилац или стицалац у ситуацији кад је публицитет лако доступан.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том смислу.

13 Члан 258.

ИЗВРШЕЊЕ НА ЗАРАДИ ИЛИ ПЛАТИ, НАКНАДИ ЗАРАДЕ, ОДНОСНО НАКНАДИ ПЛАТЕ МОЖЕ ДА СЕ СПРОВЕДЕ У ВИСИНИ ДО ЈЕДНЕ ПОЛОВИНЕ ЗАРАДЕ, НАКНАДЕ ЗАРАДЕ, ПЛАТЕ, НАКНАДЕ ПЛАТЕ, ОДНОСНО ДО ЊИХОВЕ ЧЕТВРТИНЕ, АКО ЈЕ ЊИХОВ ИЗНОС ЈЕДНАК ИЛИ МАЊИ ОД МИНИМАЛНЕ ЗАРАДЕ УТВРЂЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ИЗВРШЕЊЕ НА ЗАРАДИ ИЛИ ПЛАТИ, НАКНАДИ ЗАРАДЕ, ОДНОСНО НАКНАДИ ПЛАТЕ КОЈА НЕ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ПРОСЕЧНЕ НЕТО ЗАРАДЕ ПРЕМА ПОСЛЕДЊЕМ ОБЈАВЉЕНОМ ПОДАТКУ РЕПУБЛИЧКОГ ОРГАНА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ СТАТИСТИКЕ, МОЖЕ СЕ СПРОВЕСТИ ДО ЊИХОВЕ ТРЕЋИНЕ.

Исто важи и за плату официра, подофицира, војника по уговору, војног службеника и примања лица у резервном саставу за време војне службе.

ИЗВРШЕЊЕ НА МИНИМАЛНОЈ ЗАРАДИ СПРОВОДИ СЕ ДО ЊЕНЕ ЧЕТВРТИНЕ.

ИЗВРШЕЊЕ НА ПЕНЗИЈИ МОЖЕ СЕ СПРОВЕСТИ ДО ЊЕНЕ ТРЕЋИНЕ.

ИЗВРШЕЊЕ НА ПЕНЗИЈИ КОЈА НЕ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ПРОСЕЧНЕ ПЕНЗИЈЕ ПРЕМА ПОСЛЕДЊЕМ ОБЈАВЉЕНОМ ПОДАТКУ РЕПУБЛИЧКОГ ОРГАНА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ СТАТИСТИКЕ, МОЖЕ СЕ СПРОВЕСТИ ДО ЊЕНЕ ЧЕТВРТИНЕ.

ИЗВРШЕЊЕ НА МИНИМАЛНОЈ ПЕНЗИЈИ МОЖЕ СЕ СПРОВЕСТИ ДО ЊЕНЕ ДЕСЕТИНЕ.

Извршење на примањима ратних и мирнодопских војних инвалида на основу инвалиднине, ортопедског додатка и инвалидског додатка може да се спроведе само до њихове ТРЕЋИНЕ, и само да би се намирила потраживања на основу законског издржавања, накнаде штете због нарушења здравља, новчане ренте због потпуне или делимичне неспособности за рад и новчане ренте за издржавање које је изгубљено услед смрти дужника издржавања.

Извршење на примању на основу накнаде штете у облику новчане ренте које није изузето од извршења, затим по уговору о доживотном издржавању и уговору о осигурању живота УГОВОРУ О ЖИВОТНОМ ОСИГУРАЊУ, може да се спроведе само на делу примања који прелази износ највише сталне социјалне помоћи која се исплаћује на подручју на коме извршни дужник има пребивалиште, односно боравиште.

Уређује се извршење на заради/пензији/примањима различито у односу на висину примања-смањени су износ процената примања на којим је могуће спровести извршење, што је у неким ситуација толико мали износ да обесмишљава спровођење извршења имајући у виду трошкове извршења.

Имајући у виду трошкове извршења, треба другачије уредити овај члан.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду значајне социјалне и друштвене околности које су се имале у виду приликом измене овог члана ЗИО.

Члан 300.

АКО ЈЕ У ПРЕДЛОГУ ЗА ИЗВРШЕЊЕ КАО ИЗВРШНИ ДУЖНИК НАЗНАЧЕН ИНДИРЕКТНИ КОРИСНИК БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА, ЗА КОГА СЕ У СМISЛУ ПРОПИСА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА ПРИНУДНА НАПЛАТА СПРОВОДИ НА ИСТИ НАЧИН КАО И ЗА ДИРЕКТНЕ КОРИСНИКЕ БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА, ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ ДУЖАН ЈЕ ДА У ПРЕДЛОГУ ЗА ИЗВРШЕЊЕ НАЗНАЧИ ИДЕНТИФИКАЦИОНЕ ПОДАТКЕ ЗА ДУЖНИКА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА О НАМЕРИ ПОДНОШЕЊА ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПИСМЕНИМ ПУТЕМ ОБАВЕСТИ МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА НАЈМАЊЕ 30 ДАНА ПРЕ ПОДНОШЕЊА ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ.

Ово је незаконито ако се тражи извршење извршном исправом, односно коси се са правном природом извршне исправе која не оставља парижони рок, који се овим чланом практично уводи за кориснике буџетских средстава.

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да потребу за овом законском изменом генерише потреба за омогућавањем бољег механизма за измирење обавезе, што је у интересу читавог друштва. Последице у односу на извршиног повериоца су санирание обрачуном затезне камате која не престаје да тече у овом периоду.

Привредни суд у Београду

Чл.19. ЗИО – требало би надопунити речим, односно од дана доношења закључка о промени средстава и предмета извршења којим је одређено спровођење извршења, на том предмету извршења.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том делу.

Чл.34- код одмеравања трошкова извршења приликом одређивања извршења, не постоји могућност да суд зна да ли је поверилац против истог дужника захтевао одвојено намирење више потраживања која су се могла намирити у истом поступку – наведена одредба би могла имати примену само код евентуалног приговора дужника на трошкове поступка – Наиме, одредба је добра у смислу спречавања злоупотребе процесних овлашћења и начела економичности поступка, али је немогуће да се исто утврди без приговор дужника тако да би то требало имати у виду

У вези трошкова поступка, требало би унети и одредбу да код извршења на основу веродостојне исправе, осим код менице, у случају да извршни поверилац не предујим трошкове поступка, извршитељ о наведеном обавештава суд који доноси решење да се предлог сматра повученим укида решење о извршењу. – Наиме, како у наведеним предметима нема спровођења извршења, то је немогуће одредити обуставу спровођења извршења јер исто није ни започело. У пракси у овој ситуацији долази до проблема јер извршитељ када поверилац не уплати предујам трошкова доставе обуставља поступак, иако фактички поступак спровођења није ни започео, а суд у тој ситуацији не може да огласи правноснажност решења о извршењу, па инсистира на достави јер се предмети који нису правноснажно окончани не могу архивирати.

У вези горе наведеног, требало би изменити и одредбе чл.65. ЗИО јер у ситуацији када поступак спровођења извршења није ни отпочео, а поверилац повуче предлог, нема обуставе поступка. Одредба чл.65.ст.2. ЗИО требала би да гласи у том случају, ако доноси се решење да се предлог сматра повученим, укида се решење о извршењу и спроведене извршне радње.

Чл.85-90. ЗИО

Мишљења смо да би судији појединцу требало дати овлашћење да приговор одбаци ако је неуредан, непотпун или неблагоприятан. А ако не напред наведено, она би требало овластити судију појединца да може донети решење којим се констатује да је приговор повучен. – Наиме у пракси је често да извршни поверилац изјашњавајући се на приговор призна све наводе и повуче у целини или делимично предлог, па како судија појединац нема овлашћења да по приговору одлучује, судија појединац обустави поступак, па доставља у ИПВ који констатује да је приговор повучен, а што беспотребно оптерећује Већа по приговорима.

Што се тиче одредбе да је дужник дужан да поднесе доказе и то искључиво писмене уз приговор, исто може да остане али треба имати на уму да се став праксе неће променити јер се негативне чињенице не доказују. (нпр. Потраживање није настало)

Одговор: Коментар је основан, негативне чињенице се не доказују.

Што се тиче чл.90.ст.2. у случају приговора против дела решења којим су одређени средства и предмети извршења – спорна је одредба да извршни поверилац може на основу обавезујућег дела решења о извршењу да захтева извршење у истом или другом поступку. Наиме, како је обавезујући део решења о извршењу добио снагу извршне исправе, аутоматски се извршење може спровести само у другом поступку на основу предлога за извршење на по основу тог решења као извршне исправе. Ово стога, што се ради о два различита поступка, са различитим одредбама, а који поступци се и различито заводе у уписник према судском пословнику. Логичније је да се одреди да у том случају судија појединац одмах после правноснажности решења о усвајању приговора обавештава повериоца да је обавезујући део решења постао извршна исправа, те да на основу истог може поднети предлог за извршења на основу извршне исправе. – Овакви случајеви су реткост у пракси, скоро и да их нема, али би ипак требао прецизније одредити.

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да у конкретном случају обавезујући део остаје на снази а од исхода одлуке по приговору се или наставља поступак одређеним средством односно на одређеном предмету извршења или је поверилац у могућности да, у истом поступку, предложи друго средство и предмет извршења.

Чл.108. ЗИО

Мишљења смо да о приговору трећег лица треба да одлучује суд, а не јавни извршитељ. Ово стога, што је у пракси примећено да јавни извршитељи у највећем броју случајева овакве захтеве одбијају или о истима уопште не одлучују, а посебно имајући у виду да се ради о одлучивању везаном за основна права странака као што је право власништва.

Одговор: Предлог је неоснован, обзиром да о приговору, односно тужби трећег лица, финално одлучује суд, у парници за утврђивање недозвољености извршења на одређеном предмету извршења.

Чл.113-119. ЗИО

Код противизвршења требало би законом уредити одредбу о праву противизвршиоца на процесну камату, имајући у виду да се тренутно одлучује по ставовима Уставног суда, а боље решење би било да се наведено уреди законском одредбом.

Одговор: Не постоји потреба за посебним законским уређењем обзиром да по овом питању не постоји проблем у примени у пракси.

Чл.138а – по нашем мишљењу наведене одредбе представљају неку врсту медијације, али исход истог поступка не може бити споразум који има снагу извршне исправе за разлику од поступка медијације, те смо мишљења да се повериоци неће опредељивати за овакав облик покушаја наплате. Начелно нема примедби на наведену одредбу, али при чињеници да постоји велики број медијатора са лиценцом, као и да и уз велике напоре

медијација још увек није заживела у Р Србији у довољној мери, можда је требало увести одредбе да поверилац може у предлогу предложити медијацију, па ако дужник прихвати да се застане са поступком до споразима или најдуже 60 дана, а посебно имајући у виду да је лиценцу за медијаторе добио и велики број судија, као и јавних извршитеља.

Одговор: Коментар је неоснован, постоје велика очекивања од овог поступка.

Чл.148. Што се тиче захтева за отклањање неправилности, сматрамо да је сасвим правилно решење да се исти не може изјавити против решења било суда или извршитеља, обзиром да се против решења могу изјавити правни лекови. Међутим, сматрамо да је проблем одредба да се исти захтев не може изјавити против закључка, осим када је то законом предвиђено, а имајући у виду да се закључцима управља поступком, те да у већини ситуација не може да се отклони неправилност ако одређени закључак и даље егзистира као основ по коме је одређена радња предузета. Исправно је ограничити да се захтев за отклањање неправилности може поднети у року од 8 дана од дана пријема закључка, али би исто требало дозволити у односу на све закључке.

Нпр. Код закључка за утврђење вредности непокретности, ако се утврди да је било неправилности код утврђења вредности непокретности, правно је неодрживо да се утврди неправилност а да тако донет закључак и даље егзистира и да се доноси нови и сл. Такође, ако је законодавац предвидео да се не може изјавити захтев за отклањање неправилности због недоношења одлуке од стране јавног извршитеља, онда би морала постојати и одредба да се у случају недоношења одлуке од стране извршитеља у одређеном року сматра да је исту одбио и да се у том случају да право на правни лек, а све наведено у циљу заштите права странака. Посебно треба напоменути, да тренутно у судској пракси све чешће долази до тужби за накнаду штете изјављених против јавних извршитеља, при чему у пракси постоје два става: 1. да се таква тужба може поднети само ако су исцрпљена сва правна средства предвиђена у извршном поступку и 2. у сваком случају, па и ако нису исцрпљена сва средства предвиђена извршним законом. Оваквом изменом одредбе закона о захтеву за отклањање неправилности, постоји оправдана бојазан да ће се повећати број тужби у парничним поступцима против јавних извршитеља јер ће на крају тужба у великом броју случајева постати једино правно средство странци за заштиту права.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је потреба сужавања дејства захтева за отклањање неправилности и опсега одлука против којих се може уложити диктиран веома штетном праксом одлучивања о овом захтеву и општег успоравања поступка.

Напомињемо Вам и то да је у пракси примећено да до великих проблема долази приликом одлучивања о предлозима за одлагање извршења, јер у великом броју случајева јавни извршитељи о тим предлозима не одлучују, веч настављају са спровођењем извршења, па такав захтев са временом постаје беспредметан. Што се све говори у прилог чињеници да би требало увести одредбу да ако извршитељ на одлучи у законом прописаном року (који треба одредити за сваки појединачан случај) да се има сматрати као да је такав захтев одбио и странци дати право на правни лек.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је реч о појединим ситуацијама а у ЗИО постоји јасно правило у ком року јавни извршитељ мора одлучити о предлогу за одлагање.

Чл.300. ЗИО – Сматрамо да исте одредбе треба допунити у односу на страна правна лица, као извршне повериоце и обавезу да приликом подношења предлога на рачуну извршног дужника, страно правно лице мора да означи свој нерезидентни рачун на који ће иста средстав бити пренета – тренутно у оваквој ситуацији постоји различита судска пракса – у појединим случајевима се то не сматра обавезним предлогом, а о одређеном броју дурогстепених одлука је наведено третирано као обавезан део предлога јер је исплата на рачун повериоца коначан исход оваквог извршног поступка, а исплата се може извршити само на нерезидентни рачун страног правног лица.

Одговор: Предлог је неоснован јер наведено питање већ разрешено у судској пракси.

Чл.300 А – ЗИО – у вези ове одредбе сматрамо да би основна антикоруптивна одредба ЗИО требала да буде да се у сваком предмету, без обзира ко је поверилац, а ко дужник, јавни извршитељ одређује методом случајног одабира, јер је то једина сигурна антикоруптивна мера – Као што суд одређује стечајног управника или пак привременог заступника, тако би требало да одређује и јавног извршитеља приликом одређивања сваког извршења.

Одговор: Предлог је основан, измењен је Нацрт у том погледу.

Чл.392-413 ЗИО

Требало би назначити да се приговор подноси суду преко јавног извршитеља који је донео решење о извршењу, као и да јавни извршитељ доставља приговор на одговор повериоцу, Ово стога, што у пракси странке доставе приговор непосредно суду, па суд тражи списе предмета од извршитеља, па тек након пријема списка предмета доставља приговор на одговор извршном повериоцу, а на који начин се пролонгира рок за одлучивање по приговору.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је тражено већ уврштено у текст Нацрта.

Чл.400. ЗИО

Одредбу о предлогу за извршење на основу извршне исправе ради намирења потраживања из комуналне или сродне делатности, требало би прецизирати да се ради о предлогу на основу извршне исправе донете у поступку одлучивања по приговору изјављеном на решење јавног извршитеља донетог у поступку намирења потраживања из комуналне или сродне делатности. Ово стога, што би се у пракси могло јавити питање које су то све извршне исправе ради намирења потраживања из комуналне или сродне делатности, је у одређеним случајевима такве извршне исправе нпр. Представљају и решења о издавању платног налога, као и пресуде из општег парничног поступка, а које су донете у ситуацијама када је суд проценио да тужилац има правни интерес за вођење тих поступака, а не подношење предлога за извршење.

Одговор: Предлог је неоснован јер је ratio legis ове предложене норме управо да обухвати све могуће ситуације извршења на основу извршне исправе ради намирења потраживања из комуналне и сродне услуге.

Чл.547А – ако се законодавац определи за овакво решење старих судских предмета, требало би одредбу исправити у погледу тога да решење да се поступак наставља пред извршитељем доноси судија, а не председник суда, а да председник суда може само да одреди извршитеља који ће да спроводи даљи поступак; да се извршитељу достављају списи предмета, а не решење о извршењу јер се ради о поступцима који су у току и где је већ предузиман велики број извршних радњи, као и да се у овом случају мора донети и решење о обустави поступка пред судом да би се исти предмет могао сматрати решеним.

Одговор: Предлог је делимично основан, Нацрт ће бити измењен у том погледу.

У вези горе наведене одредбе, као и одредбе чл.165-. Нацрта, сматрамо да би требало одредити да се сви поступци започети пре ступања на снагу овог закона, настављају по овом Закону. Наиме, оваквим решењем примењују се три Закона (из 2011, 2015. и закон о изменама), а што може да доведе до великих проблема при чињеници да у судовима постоји велики број нерешених старих предмета, а да су одредбе најновијих измена повољније за странке, а да се не би могле примењивати на странке у тзв. „старим предметима“.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду различите процесне норме које садрже наведени закони, посебно у погледу почетне цене и тока првог и другог јавног надметања.

Телеком Србија ад

1. Предлажемо да се у члану 33. став 2. бришу речи: НА НАЧИН, У ВИСИНИ И РОКУ КОЈИ ОНИ ОДРЕДЕ. ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ ОДРЕЂУЈЕ ПРЕДУЈАМ ПРЕМА ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКОЈ ТАРИФИ, тако да члан 33. став 2. сада гласи:

ОН ЈЕ ДУЖАН ДА СУДУ, ОДНОСНО ЈАВНОМ ИЗВРШИТЕЉУ ПРЕДУЈМИ ТРОШКОВЕ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА ИЛИ ПОСТУПКА ОБЕЗБЕЂЕЊА НА НАЧИН, У ВИСИНИ И РОКУ КОЈИ СУ ПРОПИСАНИ ЗАКОНОМ ОДНОСНО ЈАВНОИЗВРШИТЕЉСКОМ ТАРИФОМ.

С обзиром на то да је стилизација члана 33. став 2. изазвала многе недоумице у примени и довела до веома шаролике праксе у погледу става појединих јавних извршитеља које радње уопште треба обухватити иницијалним трошком, предлажемо наведену измену.

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да измена норме неће донети квалитативно побољшање у поступању јавних извршитеља. Контролу поступања ЈИ врши Министарство правде.

2. Предлажемо да се члана 34. став 2. на крају уместо тачке дода зарез и речи ОСИМ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕМЕНИХ ПОТРАЖИВАЊА ОДНОСНО НОВЧАНИХ ПОТРАЖИВАЊА ИЗ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА И СРОДНИХ ДЕЛАТНОСТИ, тако да члан 34. став 2. сада гласи: ИЗВРШНИ ПОВЕРИЛАЦ КОЈИ ЈЕ ПОДНОШЕЊЕМ ВИШЕ ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПРОТИВ ИСТОГ

ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА ЗАХТЕВАО ОДВОЈЕНО НАМИРЕЊЕ ВИШЕ ПОТРАЖИВАЊА КОЈА СУ СЕ МОГЛА НАМИРИТИ У ИСТОМ ИЗВРШНОМ ПОСТУПКУ, ИМА ПРАВО НА НАКНАДУ САМО ОНИХ ТРОШКОВА КОЈЕ БИ ИМАО ДА ЈЕ РАДИ НАМИРЕЊА ТИХ ПОТРАЖИВАЊА ПОДНЕО САМО ЈЕДАН ПРЕДЛОГ ЗА ИЗВРШЕЊЕ, ОСИМ КОД ПОДНОШЕЊА ВИШЕ ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПРОТИВ ИСТОГ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА У СЛУЧАЈУ ПОВРЕМЕНИХ ПОТРАЖИВАЊА ОДНОСНО НОВЧАНИХ ПОТРАЖИВАЊА ИЗ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА И СРОДНИХ ДЕЛАТНОСТИ. Нејасан је члан 34. став 2. који практично кажњава извршног повериоца тиме што му признаје накнаду трошкова у самом једном поступку, у случају да је извршни поверилац поднео више предлога за извршење против истог дужника и захтевао одвојено намирење више потраживања која су се могла намирити у истом поступку. Да ли то, у пракси, значи да ће извршни повериоци који се баве пружањем комуналних услуга и сродних делатности смети да покрећу поступке извршења против својих дужника само једном у години, пре истека рока застарелости? Да ли законодавац има намеру да укине право извршним повериоцима који се баве пружањем комуналних услуга и сродних делатности да покрећу поступак извршења против својих дужника на месечном или кварталном нивоу?

Одговор: Коментар је нејасан обзиром да је наведена норма неопходна да би се спречиле злоупотребе у виду „цепања“ захтева.

3. Предлажемо да се у члану 34. став 8. Нацрта код речи ДУЖНОСТИ стави тачка и бришу речи: НА ПРЕДЛОГ СТРАНКЕ ИЛИ УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ., тако да члан 34. став 8. сада гласи:

ТРОШКОВИ ПОСТУПКА УТВРЂУЈУ СЕ РЕШЕЊЕМ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ. Нејасан је члан 34. став 8. који предвиђа да се трошкови поступка утврђују решењем по службеној дужности, на предлог странке или учесника у поступку. Да ли то, у пракси, значи да извршни поверилац мора у року од 8 дана да поднесе захтев за накнаду трошкова или ће бити преклудирани у поменутом праву, или ће то у сваком случају урадити јавни извршитељ?

Одговор: Коментар је неоснован имајући у виду да је увек могуће да странка или учесник у поступку захтевају доношење решења о трошковима. Преклузија која се у питању помиње свакако наступа након протекла рока од 8 дана од дана закључења поступка, у складу са постојећим правилом ЗИО.

4. Предлажемо да се у члану 34. став 9. Нацрта бришу речи: ПРОТИВ СТРАНКЕ ИЛИ УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ, и да се исте замене речима ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА, тако да члан 34. став 9. сада гласи:

РЕШЕЊЕ КОЈИМ СУ УТВРЂЕНИ ТРОШКОВИ ПОСТУПКА СПРОВОДИ СЕ ПРОТИВ ИЗВРШНОГ ДУЖНИКА, ПРЕ ПРАВНОСНАЖНОСТИ, У ИСТОМ ПОСТУПКУ У КОМ ЈЕ ДОНЕТО. Нејасан је члан 34. став 9. који предвиђа да се решење којим су утврђени трошкови поступка спроводи против странке или учесника у поступку, и то пре правноснажности, у истом поступку у ком је донето, као и члан 34. став 10. који предвиђа да се наведено правно правило сходно примењује и када је решењем јавног извршитеља поступак обустављен због неплаћања предујма. Да ли то, у пракси, значи да јавни извршитељ може да

предузима извршне радње супротно јасно израженој вољи извршног, те да потом принудно наплати и трошкове тако предузете извршне радње и трошкове обуставе поступка у том истом поступку?

Одговор: Предлог је делимично основан у погледу изнете критике на део норме који омогућава спровођење решења пре правоснажности. У осталом је неоснован.

5. Предлажемо да се брише члан 34. став 10. Нацрта.

Ради спречавања арбитрерности у поступању јавних извршитеља, предлажемо да Јавноизвршитељска тарифа убудуће буде формирана на начин који не оставља недоумице које су радње обухваћене иницијалним трошком, која је прецизно висина обавезе извршног повериоца која настаје подношењем предлога за извршење и шта тачно јавни извршитељи имају право да тарифирају појединим тарифним бројем.

Одговор: Предлог није повезан са изменам ЗИО.

Пошта Србије

Јавно предузеће „Пошта Србије“, Београд предлаже измену члана 18. Нацрта закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, а који се односи на одредбу члана 36. ЗИО, тј. на достављање извршном дужнику, тако да члан 18. Нацрта закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, предлажемо да гласи:

„ Члан 18.

У члану 36. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Ако достављање не успе и неуручено писмено се врати пошљаоцу - јавном извршитељу односно суду, писмено се наредног радног дана истиче на електронској огласној табли суда који је донео решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе, а када је реч о решењу о извршењу на основу веродостојне исправе, достављање се понавља још једном по истеку рока од осам дана од претходног достављања и враћања неуручене пошљике, а ако ни поновљено достављање не успе и неуручено писмено се врати пошљаоцу, решење се наредног радног дана истиче на електронској огласној табли суда.

Достављач оставља у поштанском сандучету извршног дужника или на другом месту на адреси извршног дужника обавештење које садржи лично име извршног дужника, својство у поступку, назнаке да у случају доставе поштом, извршни дужник који није затечен на адреси, може подићи писмено у испоручној пошти у року од пет радних дана, након чега ће писмено бити враћено пошљаоцу из става 2. овог члана, а писмено ће наредног радног дана бити истакнуто на електронској огласној табли суда, назив и адресу тог суда, као и упозорење да се по истеку рока од осам дана од истицања писмена на електронској огласној табли суда сматра да је достављање извршено.“

У ставу 4. речи: „огласну таблу“, замењују се речима: „електронској огласној табли.“

Извршни дужници приговарају да нису ни знали за поступак извршења јер нису примили решење о извршењу, као писмено суда, односно јавног извршитеља.

То најчешће образлажу недостављањем писмена, оспоравајући уредност доставе која се врши само једном, и то управо у време када из неког разлога, извршни дужници, нису били затечени на тачној адреси, а када је реч о поновљеној достави, сагласно Закону, извршни дужници такође користе изговор да нису имали информацију о томе да је приспело писмено.

Као не мање битно, истичемо да је Високи савет судства, у сарадњи са USAID Пројектом владавине права, организовао дана 11.04.2019. године у Београду, округли сто на тему „Оперативна унапређења судског поступка у циљу побољшања ефикасности правосуђа”, у оквиру којег је једна од тема била и „Доставља судских писмена”, са циљем да се на свеобухватан начин унапреди доставља судских писмена. У расправи су учествовали представници Високог савета судства, Министарства правде, Јавног предузећа „Пошта Србије“, Београд, као и представници основних судова са којима пројекат непосредно сарађује на решавању питања унапређења технологије пријема и уручења судских писмена, као једног од значајних елемената процесних закона, те тако и самог односног поступка.

Јавно предузеће „Пошта Србије“, Београд, као јавни поштански оператор који у оквиру резервисане поштанске услуге врши доставу и уручење судских писмена, предлаже да се текст обавештења које достављач оставља у поштанском сандучету извршног дужника или на другом месту на адреси извршног дужника, допуни и назнаком да у случају доставе поштом, извршни дужник који није затечен на адреси, може подићи писмено у испоручној пошти у року од пет радних дана, након чега ће писмено бити враћено пошиљаоцу из става 2. овог члана, а писмено ће наредног радног дана бити истакнуто на електронској огласној табли суда, назив и адресу тог суда, као и упозорење да се по истеку рока од осам дана од истицања писмена на електронској огласној табли суда сматра да је достављање извршено.

Сматрамо да је предложено решење ефикасно, јер омогућава извршном дужнику који није затечен на адреси, да преузме писмено у испоручној пошти у року од пет радних дана. По истеку тог рока, писмено ће бити враћено пошиљаоцу - јавном извршитељу односно суду, а писмено ће наредног радног дана бити истакнуто на електронској огласној табли суда. Ова могућност је остварена у ЗКП-у, па је у циљу униформности, предложена и у овом Закону.

Одговор: Предлог је делимично основан али треба имати у виду да се увођењем електронске огласне табле значајно повећава транспарентност поступка и приступ свим странкама информацијама односно актима који су истакнути на огласну таблу у сваком тренутку. Због тога нису потребне додатне измене овог законског правила.

Миодраг Грујовић

У чл. 41 ст.1 после тачке 7, додаје се нова тачка 8, која гласи:

“ 8.) Одлуке Уставног суда и Европског суда за људска права у Стразбуру, које су подобне да се на основу њих донесе решење о извршењу;”

Констатовано је да и предложено решење представља корак у напред у односу на постојеће, али да се тиме ограничава могућност вођења поступака извршења на основу одлука Уставног суда само у погледу оних одлука којима се усваја захтев подносиоца уставне жалбе за накнаду штете. Постављено је питање да ли би се на основу формулације из Нацрта могао по том основу покренути и поступак за наплату трошкова поступка пред Уставним судом, који су садржане у истој одлуци и шта чинити са одлукама Уставног суда којима се у неким случајевима преиначују Пресуде Врховног касационог суда, а странке обавезују на неко чињење. Предлог је да се широм формулацијом отвори могућност да се на основу свих одлука Уставног суда које су подобне, у смислу чл.47 ст.1 ЗИО, за извршење, може покренути извршни поступак. Иста је логика у погледу одлука Европског суда за људска права на основу којих би странке могле непосредно покренути извршни поступак.

Одговор: Предлог је прихваћен у погледу Одлука уставног суда а у односу на одлуку Европског суда за људска права је потребно установити сасвим нови режим по којем би се ове исправе наплаћивале-

Такође, општи је утисак да треба додатно интервенисати у погледу **чл.63 Нацрта измена и допуна ЗИО и изменити чл.141 ЗИО** тако што би се ограничило време извршења само у току радног дана у времену од 7 до 20 часова, искључила могућност спровођења извршења током државних и верских празника, осим у хитним случајевима, чиме би се избегла могућност шиканирања извршног дужника и чланова његовог домаћинства спровођењем извршења у “невреме” и избегли потенцијални конфликти, а не би се нарушио принцип ефикасности и хитности.

Одговор: Предлог је делимично основан, измењен је делимично члан 141. ЗИО у Нацрту.

Истакнуто је и да би одредбе о изузећу судија и јавног извршитеља требало формулисати по узору на исте одредбе ЗПП-а или само дефинисати да се на разлоге и поступак изузећа судије и јавног извршитеља примењују одговарајуће одредбе ЗПП-а.

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да одредбе о изузећу из члана 13. ЗИО нису правиле велике проблеме у пракси.

Предлог је да се из **чл.8 Нацрта ЗИО који се односи на постојећи чл.24 ст.3 ЗИО**, бришу речи “и као приговор трећег лица”, јер приговор трећег лица није правни лек, о којима говори ова законска одредба, већ се ради о специфичном правном средству.

Одговор: Предлог је неоснован, имајући у виду да је подела на правне лекове и правна средства само теоријског карактера а практично, поготову у општем делу закона нема превелики значај, свакако мањи од потребног да би се такво раздвајање спровело кроз поједине норме закона.

У вези са претходно наведеним, и приговор трећег лица треба регулисати по узору на **чл.50 ЗИО (Сл.гл.31/2011 и др.)**. У случају останка предложеног решења из Нацрта, учесници скупа сматрају да треба преформулисати чл.53 Нацрта измена и допуна ЗИО, тако да се у чл.123 ЗИО који регулише одлагање извршења на предлог трећег лица значи да “јавни извршитељ може одложити извршење ако треће лице учини вероватним своје право правноснажном одлуком, јавном или по закону потврђеном исправом. Акцент је на речи “може - уместо постојеће - одлаже”, “учини

вероватним - уместо - доказује” и по закону потврђеном - уместо - по закону овереном”, јер би се на предложен начин избегао термин доказивање који је карактеристичан за парнични, а не за извршни поступак у коме нема доказних средства нити постоје правила доказивања, а уместо по закону оверене, што подразумева оверу потписа, термином по закону потврђене исправе појачала би се њена доказна вредност јер се ту пре свега мисли на јавнобележничке записе или по закону солемнизоване јавнобележничке исправе. Такође, постојећи термин “одлаже” звучи императивно, па је предлог да се употребом термина “може одложити” остави могућност да јавни извршитељ разматра вероватност тврдњи трећег лица и њихову поткрепљеност исправама и да донесе одлуку да ли одбија или усваја предлог за одлагање. Све предложено, по ставу учесника скупа, треба да прати и императивна одредба да се у случају упућивања трећег лица на парницу поступак спровођења извршења обавезно одлаже до правноснажног окончања парничног поступка, који би морао бити хитан.

Одговор: Предлог је делимично основан у погледу одлучивања јавног извршитеља по предлогу за одлагање извршења и Нацрт ће бити измењен у том погледу. У погледу предлога да приговор трећег лица мора имати дејство у извршном поступку тако што би се спровођење извршења одложило до правноснажног окончања парничног поступка је неприхватљив имајући у виду начело хитности поступка и историјско искуство да су ови поступци одлагали поступке извршења по неколико година.

Након разматрања одредби Нацрта измена и допуна ЗИО, које регулишу поступак спровођења извршења на непокретности, искристалисао се став да је у том поступку тачка после које нема повратка, тренутак доношења одлуке о предаји. То је акт који би морао бити донет у **форми решења** против којег би била дозвољена жалба и тек по правноснажности решења о предаји приступало би се испражњењу и фактичкој предаји непокретности. Аргументи који говоре у прилог оваквог става су да би се тиме испитивала ваљаност и закључака о утврђивању вредности и спроведених продаја и суд би у поступку по правном леку био у могућности да укаже и наложи отклањање евентуално уочених неправилности. Мишљење је да би ово било много боље решење од испитивања закључка о предаји у поступку одлучивања о захтеву за отклањање неправилности.

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да је закључак о предаји финални акт у поступку извршења непокретности у односу на купца непокретности и не постоје јасни разлози због чега би се омогућио приговор против овог закључка као ни које би дејство у односу на купца имала одлука о усвајању приговора. У овој фази поступка права купца као савесног стицаоца непокретности се морају штитити безрезервно.

На крају општи је став да би Нацртом измена и допуна ЗИО требало још боље усагласити рокове за поступање, јер су и предложеним изменама они остали поприлично неуједначени. Тако, поред општег рока од 8 дана у глави којом се регулише измена споразума странака и одустанак од споразума као и продаја непокретности непосредном погодбом по избору извршног повериоца и даље се говори о роковима од 3 дана, 10 дана, 15 дана и 30 дана, што може створити конфузију и довести до потешкоћа у примени закона. Став скупа је да ЗИО треба да познаје само два или три општа рока која ће се комбинацијом примењивати у свим случајевима. Рокови од три, десет и петнаест дана нису уобичајени и треба их избегавати.

Одговор: Предлог је основан, али усвајање овог предлога не би квалитативно допринело изменама закона обзиром да већ постоји устаљена пракса поступања у роковима које дефинише ЗИО.

Удружење пет звездица

“Максимални износ укупних трошкова извршења у поступку извршења не може бити већи од 20% основног утуженог дуга као и да се принудна наплата не може извршити имовином ако висина дуга није најмање 50% од тржишне вредности те имовине”

Објашњење:

Претпостављамо да законодавац када је извршење препустио приватним извршиоцима није имао намару да извршење претвори у пљачку већ да повећа ефикасност наплате дуга. Применом овог Закона теоретски је могуће а дешавало се и у пракси да је за пропуштено плаћање рачуна испод 1000 динара утужено лице морало да плати трошкове извршења који висе десетина пута прелазе вредност утуженог дуга. Данас јавна предузећа као да једва чекају да неко нешто не плати на време па да тај дуг дају на извршење. То повлачи за собом и питање везе челника јавних предузећа и извршитеља о чему треба посебно спровести истрагу пред Тужилаштвом за организовани криминал како би се утврдило да ли такве везе има. Овим предлогом измене закона не утврђује се лимит за покретање извршења али се накнада за извршење доводи и разуман оквир. Још један од апсурда досадашњег закона је чињеница да се неко прогања за пар стотина динара а да држава крађу испод 15.000 динара третира као лакшу и не гони починиоце по службеној дужности.

Други део предлога за измену Закона о извршењу односи се на висину дуга за који се може покренути поступак намирења дуга продајом имовине. Овде је предлагач измена и допуна Закона препознао проблем али није дао адекватно решење. Лимит од 5.000 евра није добра основа собзиром да за 5.000 евра дуга предмет извршења може бити и салонски стан у центру Београда чија вредност може бити и више стотина хиљада евра па се опет не поштује начело сразмерности које би требало да буде основ правног система. Мислимо да је 50% тржишне вредности сасвим коректна граница за спровођење оваквог поступка. Јако је битно обратити пажњу на појам „тржишна вредност” пошто се он односи на процену коју спроводи пореска управа приликом одређивања висине пореза на имовину и пореза на промет што је више него коректно. Ако држава сматра да је оваква процена нереална велика то може решити умањењем пореске основе што значи да ће уколико до тога дође и грађани плаћати мањи порез по ова два основа.

Одговор: Предлог није прихватљив и његово усвајање би представљало претерани терет на страни извршног повериоца који би у многим случајевима онемогућио намирење његовог потраживања.

Драган Живакнић

Допуна члана 116 која се односи на све ставове.Иза става 8 додаје се став 9 који гласи:

Извршења из ставова 1-8 овог члана закона може се спровести само до нивоа одбитака који је једнак износу минималне пензије умањене за 10%.

Одговор: Предлог није прихватљив имајући у виду да предложене измене члана 257. И 258. ЗИО осликавају адекватно прилагођавање нормe социјалним и друштвеним приликама са једне стране, као и потребни заштите начела хитности у намирењу повериоца, са друге стране.

Министарство финансија

1. Не мењати члан 21. ЗИО имајући у виду да ће увођење коначности довести до злоупотреба у пракси;

Одговор: Предлог је неоснован имајући у виду да не постоји идеално решење које се може имплементирати у погледу односа два закона на основу којих се реализује хипотека од стране два различита хипотекарна повериоца. У Нацрт је унето решење по којем су злоупотребе најмање могуће.

2. Повећати почетне цене на првом и другом јавном надметању како би се правила ЗИО изједначила са правилима ЗОХ;

Одговор: Предлог је неприхватљив имајући у виду различиту физиономију и динамику ова два поступка.

3. Ускладити Нацрт са Законом о проценитељима.

Одговор: Предлог није прихватљив имајући у виду да ЗИО на другачији начин поставља питање процене вредности, проширујући круг лица који могу доставити информацију о вредности предмета извршења. Ове нормe нису правиле проблеме у пракси и нема потребе за њиховом изменом.